

สอวบ

รายงานประจำปี 2568
Annual Report 2025

NXPO

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

สอวช

รายงานประจำปี 2568 | 2025

เผยแพร่ครั้งแรก

มีนาคม 2569

ออกแบบโดย

บริษัท บุกแดนซ์ สตูดิโอ จำกัด

E-mail : bookdancethailand@gmail.com

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)
Office of National Higher
Education, Science, Research
and Innovation Policy Council
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

**319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 14
ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน
กรุงเทพมหานคร 10330**

โทรศัพท์ 0 2109 5432

อีเมลสารบรรณ saraban@nxpo.or.th

อีเมล info@nxpo.or.th

 www.nxpo.or.th

 สอวช. @NXPOTHAILAND

 สอวช. @NXPO_TH

 NXPO - สอวช.

 สอวช. @nxpothailand

สารบัญ

04

สารจาก
ประธานกรรมการอำนวยการ

08

สารจากผู้อำนวยการ

12

วิสัยทัศน์

13

พันธกิจตามกฎหมาย

13

โครงสร้างหน่วยงาน

14

คณะกรรมการและผู้บริหาร

16

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

28

อววน. เพื่อรับมือความท้าทาย
ที่สำคัญของประเทศ
(Grand Challenges)

40

ส่วนที่ 1
สถานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

48

ส่วนที่ 2
ผลงานการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ
ของ สอวช. ปี 2568

51

การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพ
ผู้ประกอบการสเกลอัพสู่ตลาดใน
และต่างประเทศ

56

ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม
แห่งอนาคต (Future Industry)

60

นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

64

นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อย
ก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์
(GHG Net Zero Emissions)

70

พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง
และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา
(University Transformation)

84

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

96

ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวที
ด้านนโยบาย อววน. ระหว่างประเทศ

112

ส่วนที่ 3

ทิศทาง การขับเคลื่อนนโยบาย สอวช.
ในปี 2569

115

ยกระดับประเทศไทย
พ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

116

การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์
ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรม
เพื่อเศรษฐกิจฐานราก

117

นโยบายนวัตกรรม
เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก

117

เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง

118

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

120

ส่วนที่ 4

การเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร

122

พัฒนาสมรรถนะและเครือข่าย
เพื่อสร้างความเข้มแข็งของ
กระบวนการทำนโยบาย

127

เสริมความเข้มแข็งภายในองค์กร
เพื่อก้าวสู่โลกดิจิทัล

132

ส่วนที่ 5

รายงานการแสดงผลสถานะ
ทางการเงินประจำปี

170

ภาคผนวก

172

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

175

รายงานการประเมินผลการดำเนินงาน
ของ สอวช. ประจำปี พ.ศ. 2568

สารจาก ประธานกรรมการอำนวยการ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีภารกิจสำคัญในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง สร้างองค์ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

นโยบายสำคัญของกระทรวง อว. ในระยะเร่งด่วน มุ่งเน้นการดำเนินงานแบบ Quick Big Win ให้เกิดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นรูปธรรม เห็นผลรวดเร็ว และกระจายประโยชน์สู่ประชาชนอย่างทั่วถึง ควบคู่กับการต่อยอดนโยบายเดิมที่มีพื้นฐานแข็งแกร่งอยู่แล้ว เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในวงกว้างต่อประชาชน

และประเทศไทย โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) เพื่อสร้างโอกาสใหม่ และแก้ปัญหาเร่งด่วนของประเทศ โดยเฉพาะการยกระดับระบบ อุดมศึกษาให้ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การสร้าง โอกาสทางการศึกษาเพื่อความเท่าเทียม การลดอัตราว่างงาน ผ่านการพัฒนากำลังคนทุกช่วงวัย สร้างทักษะแห่งอนาคต และเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Reskill-Upskill-New Skill) ควบคู่กับการส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อน เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเป้าหมาย การพัฒนาอุตสาหกรรมสมัย ใหม่ การสร้าง Deep Tech Startup การยกระดับธุรกิจชุมชน และ SMEs การแก้ปัญหาในพื้นที่ และการส่งเสริมการใช้พลังงาน สะอาด มุ่งสู่ Net Zero รวมถึงการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อย่างรอบด้าน

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) เป็นหน่วยงานสำคัญในการสนับสนุน การขับเคลื่อนนโยบายผ่านกลไกและมาตรการต่าง ๆ โดยเฉพาะ การทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่สนับสนุนการ ดำเนินงานของสภานโยบายฯ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนา อววน. ทั้งด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สามารถตอบสนอง ต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถ การแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนา เศรษฐกิจ ชุมชนและสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและ นวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐาน เพื่อใช้ประโยชน์ ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ

“ การขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง อว. ทั้งที่ผ่านมาและในอนาคต สอวช. ถือเป็น พลังสำคัญในการกำหนดทิศทางเชิง นโยบายด้าน อววน. ของประเทศ เป็น หน่วยงานที่รวบรวมบุคลากรที่มีศักยภาพ ความมุ่งมั่นและความทุ่มเท หลายโครงการ สำคัญของกระทรวงฯ เกิดขึ้นจากการวาง รากฐานเชิงนโยบายที่เข้มแข็งของ สอวช. ร่วมกับเครือข่ายพันธมิตรจากทุกภาคส่วน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบาย ให้บรรลุผลสำเร็จ สร้างโอกาส และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อประเทศ และประชาชน ”

กระผมขอขอบคุณคณะผู้บริหารและบุคลากรของ สอวช. ทุกท่าน ที่ได้ทุ่มเทปฏิบัติงานตลอดปีที่ผ่านมา เพื่อตอบสนองนโยบายของ กระทรวง อว. และรัฐบาล กระผมเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า ความร่วมมือ อย่างเข้มแข็งระหว่าง สอวช. กับทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและองค์กรต่างประเทศ จะเป็น พลังสำคัญในการสร้างรากฐานการเติบโตที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่ ประเทศ และนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนต่อไป

นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประธานกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

Message from the Chairperson of the Executive Board

The Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation (MHESI) of Thailand plays a key role in developing highly skilled human capital, generating new knowledge, and translating research and innovation into practical applications in policy, economic, social, and community development. These efforts contribute to enhancing Thailand's national competitiveness and sustainably improving the quality of life of its people.

It is the ministry's urgent policy agenda to achieve tangible economic and social outcomes through its "Quick Big Win" framework, delivering concrete, timely, and inclusive benefits to the public, while building upon strong existing policy foundations. The goal is to generate widespread impact for the nation and its people through the effective use of Thailand's higher education, science, research and innovation ecosystem to create new opportunities and address the country's pressing challenges. Key priorities include strengthening the higher education system to support sustainable national development, expanding equitable access to education, reducing unemployment through workforce development across all age groups, and promoting future skills and lifelong learning through "Reskill - Upskill - New Skill"

initiatives. In addition, the ministry seeks to advance research and innovation to drive the economy and target industries, foster deep tech startups, uplift community enterprises and SMEs, address local challenges, promote clean energy toward net-zero emissions, and strengthen disaster prevention and mitigation.

The Office of the National Higher Education, Science, Research and Innovation Policy Council (NXPO) plays an important role in supporting the implementation of national policies through various mechanisms and measures. In particular, NXPO serves as the secretariat to the National Higher Education, Science, Research and Innovation Policy Council, supporting its work in setting strategic directions for the development of Thailand's higher education, science, research and innovation system. This includes the development of human capital to meet national needs and strengthen global competitiveness, as well as promoting the use of research and innovation to advance the economy, communities, and society. NXPO also supports the translation of research and innovation outcomes into standardized production and practical applications across the agricultural, industrial, and service sectors.

“ In advancing the missions of MHESI, both in the past and in the future, NXPO has served as a key driving force in shaping national policy directions in higher education, science, research and innovation. The office brings together capable and dedicated personnel, and many important initiatives of the ministry have been built on strong policy foundations established by NXPO in collaboration with partners across all sectors. These efforts play a significant role in driving policy implementation, creating new opportunities, and generating positive change for the country and its people. ”

I would like to express my sincere appreciation to the executives and staff of NXPO for their dedication and hard work over the past year in supporting the policies of the ministry and the government. I am confident that the strong collaboration between NXPO and partners from all sectors will continue to strengthen the foundation for sustainable national growth and contribute to improving the quality of life of the Thai people.

Mr. Surasak Phanchaoenworakul
Minister of Higher Education, Science,
Research and Innovation
Chairperson of the NXPO Executive Board

สารจาก ผู้อำนวยการ

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) มีบทบาทสำคัญในการเป็นกลไกหลักของประเทศในการรับมือกับความท้าทายที่สำคัญ (Grand Challenges) อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังคมสูงวัย ความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ การแข่งขันทางการค้า และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทั้งนี้การรับมือกับความท้าทายดังกล่าว ต้องอาศัยการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนานโยบาย และกลไกเชิงระบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพให้ตอบโจทย์การสร้างโอกาสใหม่ และแก้ปัญหาสำคัญของประเทศอย่างตรงจุด

โดยในปี พ.ศ. 2568 ที่ผ่านมา ถือเป็นปีแห่งการขับเคลื่อนเชิงรุกท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลก สอวช. ยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่สำคัญในการวางรากฐานและกำหนดทิศทางเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทย ที่สอดคล้องกับบริบทโลก และมุ่งเน้นการพัฒนาระบบ อววน. ให้มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความพร้อมของประเทศให้สามารถรับมือกับความท้าทายและคว้าโอกาสในอนาคต

ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในปีนี้ สอวช. มุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญในทุกมิติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญต่อประเทศอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ

ด้านการพัฒนากำลังคนและยกระดับการอุดมศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พัฒนากลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) เพื่อผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ กลไกสนับสนุนทุนเพื่อขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการส่งเสริมการปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาให้ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

ด้านการวิจัยและนวัตกรรม มุ่งเน้นการสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการนวัตกรรมให้มีการขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง อาหารแห่งอนาคต ชีววิทยาสังเคราะห์ ยานยนต์สมัยใหม่ การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน การยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และการพัฒนาระบบนิเวศส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจก

ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. ได้มีการพัฒนาเครื่องมือและกลไกการคาดการณ์อนาคต การปรับปรุงกฎหมายปฏิรูป อววน. และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบบริหารจัดการทุนในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงการขับเคลื่อนการจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) เพื่อหนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ด้วยการวิจัยและนวัตกรรม พร้อมกันนี้ สอวช. ยังดำเนินงานส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในเวทีนโยบายด้าน อววน. ระหว่างประเทศผ่านความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) รวมถึงความร่วมมือระดับภูมิภาค เพื่อยกระดับภาพลักษณ์และบทบาทของไทยในเวทีโลกอย่างต่อเนื่อง

ในปีถัดไป สอวช. ยังคงมุ่งมั่นขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมการพัฒนาประเทศในทุกมิติ โดยมุ่งเน้นการเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคประชาชน และความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อให้ อววน. เป็นพลังสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างความสามารถการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

“ความสำเร็จทั้งหมดนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้หากปราศจากความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ทั้งคณะผู้บริหารภายในและภายนอกกระทรวง อว. หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรต่างประเทศ เครือข่ายนักวิจัย ผู้ประกอบการ ตลอดจนบุคลากรของ สอวช. ทุกคน ที่ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ”

ในนามของ สอวช. ขอขอบคุณทุกภาคีเครือข่ายที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานด้วยดีเสมอมา และขอเชิญชวนทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนระบบ อววน. ของประเทศไทยให้เป็นกลไกสำคัญในการนำพาประเทศก้าวสู่ออนาคตที่มั่นคง ยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกต่อไป

ดร.สุรชัย สติตคุนารัตน์

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

Message from the NXPO President

Higher education, science, research and innovation play key roles in a nation's development and in addressing grand challenges facing a country, such as climate change, aging/aged societies, food and energy security, economic disparities and inequality, competition in international trade, and in national technological development. These topics are major challenges that require integrated efforts in many aspects to jointly address. Prudent, modern, practical and effective policies, mechanisms and instruments in higher education, science, technology and innovation are fundamental in handling said national challenges, together with the creation of new opportunities for the people, and the abatement of social problems and imbalances.

The past year of 2025 saw many proactive measures and policy implementations amidst the rapidly changing global landscape. Regardless of difficulties, NXPO remains committed to standing firm in laying the foundations and directions for Thailand's competitiveness growth. Changes must also be suitable for the global contexts and must focus on the effective development of the national higher education, science, research and innovation systems, so as to bolster Thailand's readiness in addressing the aforementioned challenges and seize opportunities in the near future.

During the previous year, NXPO has worked towards successful policymaking by focusing on the implementation of policies in all aspects, alongside our partners, stakeholders and fellow government agencies, to secure practical and tangible results for Thailand. Examples include:

In human capital development and higher education enhancement: Efforts have been made to strengthen Thailand's high-skilled personnel, particularly in key industries, together with the development of novel education mechanisms (also known as the Higher Education Sandbox). These are aimed at building up present and future human capital in line with national development needs. In addition, funding initiatives to expand opportunities and reduce inequality, as well as frameworks to improve and update the roles of higher education institutes to best fit Thailand's courses of development, have been deployed.

In research and innovation: An important focus is dedicated to the establishment of platforms to uplift and enhance the capacities of innovation entrepreneurs, aimed at facilitating market expansion, both domestically and internationally. Moreover, we address Thailand's emerging future industries and key strategic sectors, such as semiconductors and advanced electronics, future food, synthetic biology, and new-generation automobiles. Local and community-based enterprises and businesses are also a focal point of policymaking, as we aim to enhance the core local competencies of the Thai economy, alongside environmental considerations such as the reduction of greenhouse gases.

In higher education, science, research and innovation systems enhancement: There have been developments made in foresight tools and mechanisms, legal and regulatory reforms, developments in funding systems, as well as the formulation of The Office of Research and Innovation Acceleration for Competitiveness and Area Development

(Public Organization) tasked with the deployment of research outputs and innovation into practical usage to enhance Thailand's competitiveness and regional development. NXPO also promotes the role and reputation of Thailand in international communities, through UN official dialogues and cooperation, the OECD, as well as regional collaborations, to establish Thailand's global presence.

In the next years, particularly the upcoming year, NXPO remains steadfastly committed to the development and strengthening of Thailand's higher education, science, research and innovation infrastructures and systems, through practical policy deployment, comprehensive collaboration between public, private, educational, citizen, and international stakeholders, to firmly establish higher education, science, research and innovation as a core and crucial driving force in improving the quality of life for the people, reducing economic disparities, and reinforcing national long-run competitiveness.

“ All these achievements would never have been attained without the joint efforts and collaboration from all stakeholders across all sectors. From executives of MHESI itself and other ministries, various government agencies and their staff, private sector actors, education institutes, international organizations, research networks, entrepreneurs, and all NXPO personnel, everyone has dedicated their efforts in driving forward our national vision and the accompanying major tasks. ”

On behalf of NXPO, I would like to express my gratitude to all parties in our national network for their collaboration and support. I also would like to invite you to remain together in our mission to strengthen Thailand's higher education, science, research and innovation system towards a secure, sustainable, and successful future. Thank you most profoundly.

Dr. Surachai Sathitkunnarat

President of the Office of the National Higher Education,
Science, Research and Innovation Policy Council

วิสัยทัศน์

**“ขับเคลื่อนประเทศไทย
ให้ก้าวหน้าอย่างสมดุล
พร้อมรับพลวัต
การเปลี่ยนแปลงของโลก
ด้วยนโยบาย อววน.
ที่ทันสมัยและเป็นรูปธรรม”**

พันธกิจตามกฎหมาย

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ภารกิจตามกฎหมายจัดตั้งหน่วยงาน และมีภารกิจในการปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสภานโยบาย ตามมาตรา 11 มาตรา 21 และมาตรา 22 *

หน้าที่และอำนาจของสภานโยบาย

- เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน อ. และ ววน. ต่อ ครม.
- เห็นชอบกรอบวงเงิน อ. และ ววน. เพื่อเสนอ ครม. อนุมัติ
- กำกับทิศทางการทำงานของ กกท. และหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม
- เสนอ ครม. เร่งรัดติดตามการปรับปรุงกฎหมาย อววน. และเชื่อมโยงการทำงานภาครัฐและเอกชน แก้ปัญหาประเทศ
- เสนอแนะ ครม. กำหนดมาตรการ แรงจูงใจ เพื่อพัฒนา อววน.
- ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนกำกับเร่งรัดติดตามบูรณาการการจัดทำฐานข้อมูล อววน.
- เสนอรายงานการพัฒนา อววน. ต่อ ครม. และรัฐสภา

วัตถุประสงค์ สอวช.

รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของสภานโยบาย

- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและการบูรณาการด้านอววน. ตามนโยบายยุทธศาสตร์และแผน
- เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ
- สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม
- สนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐานเพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

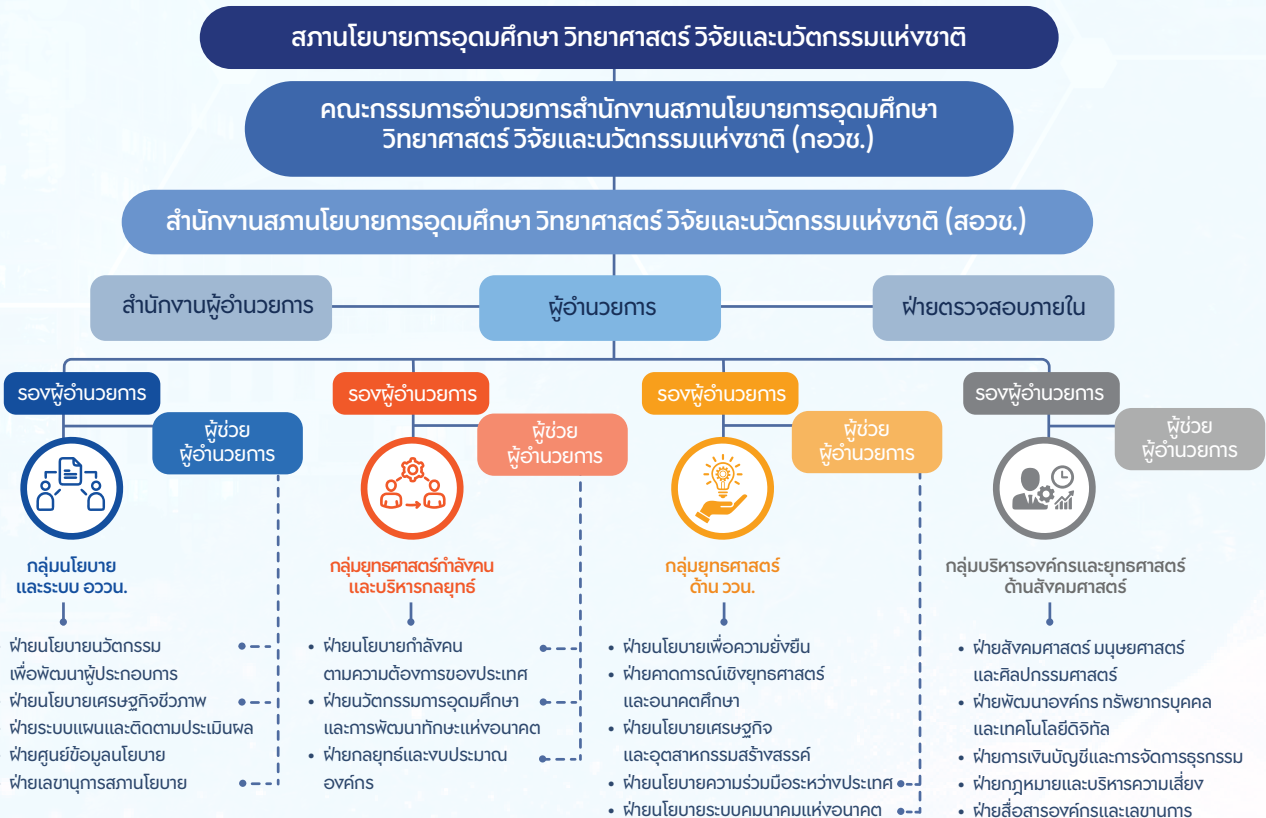

บทบาทหน้าที่ของ สอวช.

- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ออกแบบและจัดทำข้อเสนอ นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาอววน. เพื่อส่งต่อให้หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมนำไปปฏิบัติ
- ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ออกแบบและจัดทำมาตรการ กลไก แนวทาง การพัฒนาอววน. รวมทั้งการจัดทำกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอววน.
- วางระบบการจัดทำฐานข้อมูล อววน. และการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย
- จัดทำข้อเสนอการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน.
- ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม ขับเคลื่อน นำร่องนโยบาย อววน.

* อ้างอิงตาม พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562

โครงสร้างหน่วยงาน

คณะกรรมการและผู้บริหาร

คณะกรรมการอำนวยการ สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
» ประธานกรรมการ «

ศ. ดร.ศุภชัย ปทุมนากุล

ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
» กรรมการ «

ศ. ดร.วิเลิศ ภูริวัชร

ประธานที่ประชุมอธิการบดี
แห่งประเทศไทย
» กรรมการ «

ศ. ดร.สมปอง คล้ายหนองสรวง

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
» กรรมการ «

ศ. วุฒิสาร ตันไชย

» กรรมการ «

ศ. (วิชัย) ดร.ชุตินา เอี่ยมโชติชวลิต

» กรรมการ «

รศ. นว.สรนิต ศิลธรรม

» กรรมการ «

นายนฤตม์ เทอดสถีรศักดิ์

» กรรมการ «

ดร.ชนะ ภูมิ

» กรรมการ «

ดร.ธีระวัฒน์ ลิ้มปิ่นเทิง

» กรรมการ «

ดร.สุรชัย สติตคุนารัตน์

ผู้อำนวยการ สอวช.
» กรรมการและเลขานุการ «

คณะผู้บริหาร สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ดร.สุรัชย์ สติตคุณารัตน์
» ผู้อำนวยการ «

ดร.สิริพร พิทยโสภณ
» รองผู้อำนวยการ «
กลุ่มนโยบายและระบบ
การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

ศ. ดร.สุรินทร์ คำฟอย
» รองผู้อำนวยการ «
กลุ่มยุทธศาสตร์กำลังคน
และบริหารกลยุทธ์

รศ.วังกต วงศ์อภัย
» รองผู้อำนวยการ «
กลุ่มยุทธศาสตร์
ด้านวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

รศ. ดร.อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์
» รองผู้อำนวยการ «
กลุ่มบริหารองค์กรและ
ยุทธศาสตร์
ด้านสังคมศาสตร์

บทสรุป

สำหรับผู้บริหาร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สอวช. ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เพื่อพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระดับสากล โดยใช้วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และเชิงสังคมในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการอย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. มุ่งขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการ ส่งเสริมประเทศไทยสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการใช้ศักยภาพด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

และนวัตกรรม (อววน.) โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญใน 6 มิติ ได้แก่ (1) สร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการสเกลอัพ สู่ตลาดในและต่างประเทศ (2) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (3) นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก (4) นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (5) พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation) และ (6) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ซึ่งคาดหวังว่าการดำเนินงานของ สอวช. จะเป็นคาน้ำตั้งสำคัญในการเร่งการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วได้สำเร็จ และเปิดโอกาสให้มีการใช้ประโยชน์ระบบ อววน. ในภาคส่วนต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การฟื้นฟูประเทศในระยะเร่งด่วน และการพัฒนาประเทศในระยะยาว

การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการสเกลอัพ สู่ตลาดในและต่างประเทศ

พัฒนามาตรการและกลไกเพื่อเปิดช่องว่างของระบบนิเวศนวัตกรรมและส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจนวัตกรรม อาทิ ประกาศรายชื่อสถาบันวิจัยที่มีภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ให้สามารถใช้ประโยชน์จากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. 2566 พัฒนาระบบนิเวศ University Holding Company หรือ UHC ให้เข้มแข็ง ผ่านการพัฒนากลไกต่าง ๆ เช่น การเชื่อมโยง UHC กับหน่วยบ่มเพาะธุรกิจ การสร้างความร่วมมือกับบริษัทเอกชนรายใหญ่ กลไกเครือข่ายความร่วมมือ UHC Consortium และการพัฒนาการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (UHC Investment Fund) เพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการลงทุนและการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยเชิงพาณิชย์ รวมถึงพัฒนาแพลตฟอร์ม E-Commercial and Innovation Platform หรือ ECIP ในฐานะ National Platform เชื่อมโยงการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยสู่ตลาดจริง ช่วยเสริมศักยภาพของอุทยานวิทยาศาสตร์ในการผลักดันสินค้านวัตกรรมจากระเบียงเศรษฐกิจพิเศษสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ

University Holding Company

เกิดการจัดตั้งบริษัทร่วมลงทุน ใน **12** มหาวิทยาลัย สนับสนุน **110+** สตาร์ทอัพ มูลค่าการลงทุน **500+** ล้านบาท

ECIP

ช่วงปี **2561-2564** อุทยานวิทยาศาสตร์สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจในอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน **15.7** เท่า หรือมูลค่าประมาณ **12,214** ล้านบาท

การวิเคราะห์โอกาส เข้มคองดักเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ ขั้นสูง

การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุน การเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D

ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

พัฒนาขีดความสามารถอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้ความรู้และเทคโนโลยีเข้มข้น เพื่อสร้างอุตสาหกรรมและบริการมูลค่าสูง โดยเน้นส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและพัฒนาผู้เล่นไทยให้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าของซัพพลายเชนได้

ออกแบบและพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมและเครือข่ายส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารอนาคต โดยวางระบบ แนวทาง กลไกเชิงนโยบาย สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อจัดทำบัญชีการกล่าวอ้างทางสุขภาพของสารสำคัญ ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ สำหรับชีววิทยาสังเคราะห์และวิศวกรรมชีวภาพ ศึกษาสถานภาพความพร้อมของประเทศและกำหนดทิศทางนโยบาย และขับเคลื่อนการพัฒนาชีววิทยาสังเคราะห์ในประเทศไทย รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุน การเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D และการวางกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยคาดหวังว่าประเทศไทยจะสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อน มีมูลค่าเพิ่มสูง และแข่งขันในตลาดโลกได้

Positive Lists

ผลักดันให้มีการจัดงบประมาณ **ลดขั้นตอน ลดต้นทุน** การดำเนินการได้มากถึง **70%** ลดระยะเวลาเข้าสู่ตลาดจาก 2 ปี สู่ **2 เดือน** จัดทำให้ได้ **150 Claims** ภายในปี 2570

ชีววิทยาสังเคราะห์และวิศวกรรมชีวภาพ

ศึกษาสถานภาพความพร้อมของประเทศและกำหนดทิศทางนโยบาย และขับเคลื่อนการพัฒนาชีววิทยาสังเคราะห์ในไทย

พัฒนาอุตสาหกรรมเคมีคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

ปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D การวางกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ

พื้นที่สูง

แก้ไข ปัญหาความยากจน **เพิ่ม** โอกาสทางเศรษฐกิจ **สร้าง** ความเข้มแข็งของชุมชน

แพลตฟอร์มด้านการจัดการพื้นที่

สร้างระบบข้อมูลที่เป็น **เอกภาพเชื่อมโยง** ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่าง **ยั่งยืน**

Social Enterprise Incubation Platform

เกิดการสร้างโมเดลธุรกิจเพื่อสังคม **2** โมเดลสำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่ เป็นต้นแบบในการออกแบบโมเดลธุรกิจ

นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

กลไก อววน. เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน โดยเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่สูง การสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ (Destination Management System หรือ DMS) ในคั้งบางกะเจ้า เพื่อรวบรวมข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมกลไกการบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท้องถิ่นให้สามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งหมดนี้มุ่งหวังให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมที่สอดรับกับความเปลี่ยนแปลงและยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์

ออกแบบกลไกนวัตกรรมเชิงระบบ (Systemic Innovation Mechanism) ในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ (Scale-up) เพื่อขับเคลื่อนผู้ประกอบการและห่วงโซ่อุปทานไปสู่แนวทางสีเขียว หรือ Green Transition โดยใช้ตัวชี้วัดผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Green Enterprise Indicator หรือ GEI) เป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินศักยภาพ ความพร้อมของผู้ประกอบการ และเป็นเกณฑ์ในการเชื่อมโยงการเข้าถึงแหล่งทุน และมาตรการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจสีเขียว

ควบคู่กันนี้ ได้พัฒนาด้านแบบ Digital Platform เพื่อการจัดการและสร้างมูลค่าขยะและของเสียตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองสระบุรี ซึ่งสามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นต้นแบบของการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำที่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้ในอนาคต นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาวิจัยเชิงนโยบายด้าน Technology Foresight และการประเมินผลกระทบเชิงนโยบายในสาขา Green Hydrogen ภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการกำหนดทิศทางนโยบายและการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนในระดับภูมิภาค

กลไกนวัตกรรมเชิงระบบ

ใช้ Green Enterprise Indicator: **GEI** เป็นเครื่องมือในการประเมินศักยภาพและระดับความพร้อมของผู้ประกอบการในการดำเนิน **ธุรกิจสีเขียว**

ต้นแบบ Digital Platform

นำร่องในพื้นที่เทศบาลเมืองสระบุรี สามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก **38,773** กิโลกรัม คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)

การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ท่ามกลางความท้าทายด้านความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะแรงงานกับความต้องการของตลาด (Skills Mismatch) และการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ สอวช. จึงขับเคลื่อนกลไกเชิงนโยบายเพื่อเชื่อมโยงภาคการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนากำลังคนอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ดังนี้

ขยายมาตรการ Thailand Plus Package ในการรับรองหลักสูตรฝึกอบรมและการจ้างงานบุคลากรทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หรือ STEM ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะแรงงานในภาคอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม และศึกษาแนวทางการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับ

ค่าใช้จ่ายด้านการจัดการศึกษาเชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะกำลังคน รวมถึงพัฒนากรอบ Higher Education Sandbox เพื่อสร้างระบบนิเวศและเพิ่มความยืดหยุ่นของระบบอุดมศึกษาในการผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง โดยเฉพาะในสาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ซึ่งเป็นหลักสูตรต้นแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และได้จัดตั้งศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (National Semiconductor Training Centers หรือ NSTCs) จำนวน 4 แห่ง ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ครอบคลุมการฝึกอบรมในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ การจัดค่ายฝึกอบรมเข้มข้น (Bootcamp) โปรแกรมพัฒนาอาจารย์ (Train the Trainer) การขยายความร่วมมือกับสถานประกอบการและสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

<p>กลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์ การพัฒนากำลังคนร่วมกับภาคการผลิตและบริการ</p> <p>ปี 2568 มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ 2 แห่ง มีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการรวมทั้งสิ้น 1,010 คน</p>	<p>Thailand Plus Package</p> <p>เกิดการจ้างงานใหม่ 13,075 ตำแหน่ง พัฒนาทักษะแรงงาน 451,137 คน ผ่าน 1,767 หลักสูตร จาก 165 หน่วยฝึกอบรม</p>	<p>Higher Education Sandbox</p> <p>ปี 2568 เปิดหลักสูตรกลางสาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ผ่านสถาบันอุดมศึกษา 5 แห่ง มีนักศึกษารุ่นแรก 165 คน และจัดตั้งศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (NSTCs) จำนวน 4 แห่ง</p>
--	---	--

นอกจากนี้ ได้มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2568-2572 ครอบคลุมทั้งแนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรม ตำแหน่งงานที่มีความต้องการสูง ตลอดจนทิศทางการเปลี่ยนแปลงของทักษะที่ตลาดแรงงานให้ความสำคัญ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากำลังคนให้ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศและตลาดแรงงาน ตลอดจน

ศึกษาวิจัยข้อมูลการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทย เปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติอุดมศึกษาของต่างประเทศที่มีระบบรับรองสมรรถนะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการเชื่อมโยงมหาวิทยาลัยกับอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นของระบบการศึกษา ยกกระดับคุณภาพกำลังคน และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศให้สามารถรับมือกับความท้าทายของโลกยุคใหม่ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน ในปี พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ปรับปรุงกฎหมายสำคัญโดยเฉพาะกฎหมายการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาซึ่งเป็นกลไกหลักในการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในการผลิตและพัฒนาากำลังคนสมรรถนะสูง การยกระดับผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการปรับปรุงระบบหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMUs) เพื่อเพิ่มความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

นอกจากนี้ ได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายปฏิรูป อววน. เมื่อครบ 5 ปี หลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของประเทศ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Outcome-based Budgeting) โดยเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาฐานข้อมูลและระบบการติดตามประเมินผลเชิงระบบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ

การปรับปรุงระบบ	ปรับระบบการบริหารงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนให้เกิดความคล่องตัว
ปลดล็อกข้อจำกัดทางกฎหมาย	กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา
ปรับระบบงบประมาณ	เห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา จำนวน 115,236 ล.ว. และกรอบวงเงินงบประมาณ อววน. จำนวน 44,900 ล.ว.
ติดตามและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อน อววน. ด้าน Genomics จัดทำแบบจำลองทางเศรษฐกิจสำหรับติดตามและประเมินผลนโยบายสำคัญ
ความร่วมมืออววน. ระดับนานาชาติ	ยกระดับบทบาทไทยในเวทีความร่วมมือต่าง ๆ อาทิ กรอบสหประชาชาติ OECD และความร่วมมือระดับภูมิภาค

Executive Summary

The NXPO's duty is to support and facilitate the work of the National Higher Education, Science, Research and Innovation Policy Council in determining the strategic courses of action and implementing the development of higher education, science, research and innovation in Thailand. It also aims to enhance Thailand's human capital in accordance with national development needs, and to strengthen Thailand's competitiveness in the international community, through science, research and innovation as fundamental mechanisms in economic and societal development. Moreover, the NXPO is committed to the utilization, commercialization and deployment of research and innovation outputs to benefit all key main sectors of Thailand from agriculture to industrial and services sectors – on practical and tangible terms.

NXPO's work during the budget year 2025 involves many facets. It aims to implement and realize policies, measures and initiatives to contribute to Thailand's aspiration to become a developed country, through the leveraging of its higher education, science, research and innovation

capabilities, with notable success in 6 key dimensions – (1) the establishment of platforms to “scale-up” and uplift entrepreneurs to achieve success in both domestic and export markets, (2) the promotion of investments in future core industries, (3) the formulation of innovation policies to benefit Thailand's core and local economies, (4) the formulation of innovation policies in accordance with zero-emission goals, (5) the development and enhancement of high-performance human capital, and the transformation of universities and Thai higher education institutes, and (6) the augmentation of the core capabilities of the national higher education, science, research and innovation systems. It is thus expected that NXPO's work will serve as an important leverage in accelerating Thailand's development towards becoming a developed, high-income nation; one which facilitates and promotes the use of prudent and effective higher education, science, research and innovation capacities in its various sectors, particularly in economic and social development, in rapid adjustments of the country's imbalances, and in long-term national development.

Platforms for Uplifting Entrepreneur Capacity for Domestic and International Scale-ups

Measures, instruments and mechanisms are developed to close the gaps within the innovation ecosystem, and to support entrepreneurs in innovation enterprises. Examples include the announcement of lists of research institutions with significant missions and objectives contributing to research and innovation to be eligible for benefits according to the Regulations of the Office of the Prime Minister on Public and Private Joint Investment (2023), as well as the strengthening of the University Holding Company (UHC) program through various mechanisms (such as building connectivity between UHCs and business incubators), collaborative networks with major private enterprises, the UHC Consortium network and the UHC Investment Fund. These are meant to enhance the success opportunities

University Holding Company

Establishment of joint ventures in **12** partner universities, supported more than **110** startup enterprises, with more than **500m** THB in investment.

ECIP

During **2018-2021**, national science parks generated economic impacts at an output ratio of **15.7** times per 1 unit of cost, resulting in estimated **12,214m** THB in additional value created.

Analysis of opportunities in the semiconductor and advanced electronics industries

Amendment of rules and regulations to facilitate investment, establishment of incentives to attract investors, and the strengthening of R&D capabilities.

of investment projects and commercial utilization of research outputs. Finally, there is the E-Commercial and Innovation Platform (ECIP) mechanism, a national platform for linking product research to practical market

progress, which helps regional science parks assist the launch of new products from specialized economic corridors to markets both domestic and overseas.

Future Industry Investment Promotion

NXPO supports the strengthening of new and future industrial sectors that require intense knowledge and technology, as these are important in establishing Thailand’s high-value economic activities. Policies involve the promotion of investment and capacity enhancement for Thai stakeholders, aiming to integrate them into the global and international supply and value chains.

Furthermore, to better support the innovation ecosystems and related networks in the future food sector, measures are taken to establish strong foundations, guidelines, operational frameworks, and policy mechanisms to assist the research funding procedures in formulating a ledger of health benefit claims of important chemical components & ingredients; this would benefit future food enterprises by reducing the time and costs required for official registration of health supplements and products with health benefit claims. As for another key sector of synthetic biology and biochemical engineering, efforts have been taken to study and assess the readiness of Thailand in this regard, to thus determine the direction of future policy actions, as well as to drive forward developmental leaps in Thai synthetic biology advances. Moreover, we formulate the strategy to enhance Thailand’s semiconductor and smart electronics sectors, through the updating of rules and

Positive Lists

Pushing to expedite budget mechanisms, **reducing steps and operational costs up to as much as 70%**. Reducing the time needed for market entry from **2 years to 2 months**. Target objective at **150 claims** within 2027.

Synthetic biology and bioengineering

Conducting studies on national readiness and determined policy courses of action, as well as advocating for the development of the synthetic biology sector in Thailand.

Development of semiconductor and smart electronics

Amendments made to rules and regulations to facilitate the use of incentives to attract investment, capacity augmentation efforts to strengthen R&D capabilities, formulation of strategies for market access both at home and abroad.

regulations, the facilitation of investment, the provision of incentives, the strengthening of R&D projects, and the utilization of operational tactics to enhance market access. Through these initiatives, it is expected that Thailand will be able to establish its novel products with high value and competitiveness in the global market.

Innovation Policies for Local Economy

NXPO places a high priority on higher education, science, research and innovation mechanisms to strengthen the local economy and sustainably enhance the quality of life in various key regions throughout the country. Joint efforts are made with the collaboration of educational institutions and government agencies to address poverty and environmental conservation in highland areas of Thailand, in formulating a destination management system (DMS) in the Bang Krachao waterfront areas, incorporating data gathering and community network linkage tasks. In addition, social enterprises are supported through mechanisms that aim to develop local entrepreneurs' capacity in revenue generation and foster self-reliance through new technologies. These measures are meant to transform the economy into one resilient and well-equipped for changes, and to tangibly and practically uplift the people's living standards and well-being.

Highland regions

tackling poverty, increasing economic opportunities, strengthening community resilience.

Regional management platforms

establishing solid data systems, linking together stakeholders, promoting efficient and sustainable use of resources.

Social Enterprise Incubation Platform

formulation of **2** social enterprise models for local entrepreneurs, serving as business design prototypes.

Innovation Policies Towards Zero Greenhouse Gases Emissions

The design of systemic innovation mechanism to facilitate scale-up projects to support entrepreneurs and Thai supply chains towards a green and environmentally friendly transition makes use of green enterprise indicators (GEI) as an important tool in evaluating the capacities and readiness of entrepreneurs, as well as the criteria in connecting business actors with sources of funding and support measures to support green and sustainable economy.

Systematic mechanisms for innovation

Utilizing the Green Enterprise Indicator (GEI) to evaluate the capabilities of entrepreneurs in implementing green businesses.

Digital platform prototype

Pilot initiatives in the Saraburi Municipality areas have reduced greenhouse gas emissions by as much as **38,773** kilograms of CO₂ equivalent.

At the same time, a digital platform prototype has been developed for the effective management and value creation for wastes and garbage, in accordance with the concept of Circular Economy. A pilot project has been launched in the Saraburi municipality, with tangible results in greenhouse gas emissions. This can serve as a prototype of low-carbon city development in the future, which can be expanded to other areas.

In addition, technology foresight research and policy impact evaluation have been carried out in the field of green hydrogen, under the APEC cooperation frameworks. The outputs thereof are then utilized to determine the courses of policy actions for the development of a regional hydrogen economy.

University Transformation and High-skilled Workforce Development

Mechanisms to support benefit packages in human resources, in collaboration with manufacturing and services sectors

In 2025, **2 business** establishments have enrolled, with **1,010** students participating in the associated programs.

Thailand Plus Package

13,075 new job positions were generated, with **451,137** workers having participated in labor skill augmentation programs through **1,767** curricula across **165** training centers.

Higher Education Sandbox

In 2025, a central semiconductor engineering curriculum was established via **5** higher education institutions, with **165** first batch of students. In addition, **4** National Semiconductor Training Centers (NSTCs) have been established.

The development of high-performance human capital is a vital component in uplifting national competitiveness amidst the challenge of imbalances between labor skills and market demands that result in mismatch of labor skills, as well as the deficiency in high-skilled labor supply in Thailand's key industries. As such, NXPO aims to drive policy mechanisms to link the education, industrial, and public sectors together, in order to foster systematic development of Thailand's workforce, in accordance with aforementioned agendas and contexts.

One important measure is the expansion of the Thailand Plus Package to certify training programs and facilitate employment of high-skilled STEM personnel, which is meant to practically enhance labor skills development amongst industry sectors. In addition, the possibility of tax incentives for providing experiential learning is being studied, as well as the Higher Education Sandbox mechanism, aimed to solidify the ecosystem and add to the flexibility of Thai higher education in producing high-skilled workforce, particularly in semiconductor

engineering, which is a prototype program designed to suit the needs of the industrial sector. Moreover, four National Semiconductor Training Centers (NSTCs) have been established to serve as the core infrastructure in developing Thailand's human capital in this regard. The NSTCs' activities include bootcamps, Train-the-trainer programs, the expansion of collaboration with businesses and higher education institutes both at home and abroad, along with the survey

and assessment of workforce needs in key industries from 2025–2029, which covers the topics of industrial development trends, high-demand job positions, as well as possibilities in shifting skill demands facing the market. These are designated to function as vital mechanisms in ensuring that Thailand's workforce development corresponds to national needs and competitive requirements.

Augmentation and Enhancement of the National Higher Education, Science, Research and Innovation Systems

It is crucial for Thailand to bolster its higher education, science, research and innovation systems' efficiency, which will contribute to Thailand's ability to handle present-day challenges in an ever-changing and increasingly volatile world, along with the strengthening of national competitiveness. As such, in 2025, NXPO has worked towards the updating and adjustment of multiple key laws and regulations, particularly the law on the establishment of funds to develop Thailand's higher education systems, which serve as the main mechanism in supporting higher education institutes in their creation and development of high-skilled workforce, the uplifting and utilization of research and innovation, and the deployment of knowledge capital to create tangible and solid benefits to the Thai economy and society. This goes together with the improvements made to Program Management Units (PMUs) for the purpose of enhancing operational agility and efficiency in their tasks of allocating research and innovation budgets in accordance with the National Strategies and Thailand's development goals.

Moreover, there has been a comprehensive evaluation of the success of the Higher Education, Science, Research and Innovation Reform Law at the occasion of its 5th anniversary, along with the formulation of a policy proposal to update the overall managerial systems

to better fit the current situations facing Thailand, as well as the development of outcome-based budgeting which focuses on investments in target industries and technologies, including efforts to develop databases and evaluation systems, aimed to provide policy decisions with the most efficient support.

System improvements

Improve management systems of PMUs to facilitate operational agility.

Reducing legal impediments

Law on the establishment of higher education development funds.

Adjustments to the budgetary systems

115,236 million THB, together with **44,900**m THB allocated to science, research and innovation.

Monitoring and evaluation

- Evaluation of outcomes of existing laws
- Monitoring and Evaluation of HESRI policies in genomics
- Formulation of econometric models to evaluate key policies

International HESRI collaborations

Establish Thailand's foothold in international communities through cooperative efforts and multilateral platforms, such as the UN, OECD, and other regional arrangements.

อววน.
เพื่อรับมือความท้าทาย
ที่สำคัญของประเทศ

**GRAND
CHALLENGES**

อววน. เพื่อรับมือความท้าทายที่สำคัญของประเทศ

Grand Challenges

สถานการณ์และแนวโน้มที่สำคัญ

ภายใต้พลวัตโลกที่ผันผวนและซับซ้อน ประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญจากการก้าวข้ามการฟื้นตัวจากวิกฤตโรคระบาดไปสู่การเผชิญกับ “วิกฤตซ้อนวิกฤต (Poly-crisis)” อันเป็นสถานะที่มีความเปราะบางทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำทางสังคม และความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศ

กับดักรายได้และการเติบโตที่เปราะบาง เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในสถานะฟื้นตัวช้าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยคาดการณ์อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 3 ต่อปี ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านอย่างประเทศเวียดนาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย อยู่ที่ระดับร้อยละ 4-6 ต่อปี¹ เนื่องจากสถานการณ์การส่งออกของไทยที่ชะลอตัวและปัญหาเชิงโครงสร้างภายในประเทศ ซึ่งเศรษฐกิจของประเทศไทยกำลังเผชิญกับโจทย์ท้าทาย “ทำอย่างไรให้เติบโต และทำอย่างไรให้ยั่งยืน” ท่ามกลางปัจจัยหลายประการ

» **โครงสร้างอุตสาหกรรมล้าสมัย** จากที่ประเทศไทยเคยเป็นฐานการผลิตที่สำคัญ เช่น ยานยนต์สันดาป ฮาร์ดดิสก์ แต่โลกกำลังเปลี่ยนไปสู่ AI ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) และเทคโนโลยีขั้นสูง หากประเทศไทยปรับตัวไม่ทัน (Technological Disruption) การส่งออกซึ่งเป็นเครื่องยนต์หลักจะชะลอตัวอย่างถาวร ประกอบกับภาคอุตสาหกรรมของไทยติดกับดักการผลิตแบบดั้งเดิมมากกว่าผลิตสินค้ามูลค่าเพิ่มสูง ซึ่งเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของภาคอุตสาหกรรมทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตช้า

» **ภาวะหนี้ครัวเรือนเรื้อรัง** หนี้ครัวเรือนของไทยอยู่ในระดับสูงกว่า 90% ของ GDP² ซึ่งสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของภูมิภาค ส่งผลให้กำลังซื้อในประเทศหดตัว และประชาชนระมัดระวังการใช้จ่าย เพิ่มความเสี่ยงต่อเสถียรภาพสถาบันการเงินหากเกิดหนี้เสีย (NPLs) ลุกกลาม

» **ภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics)** ความขัดแย้งระหว่างมหาอำนาจ โดยเฉพาะขั้วเศรษฐกิจตะวันตก “สหรัฐอเมริกา” กับขั้วตะวันออก “จีน” ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ซึ่งประเทศไทยต้องคำนึงถึงนโยบายการทูตเศรษฐกิจอย่างระมัดระวังเพื่อดึงดูดการลงทุนและไม่เลือกข้างจนเสียสมดุล

¹ ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank หรือ ADB)

² ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand)

โครงสร้างประชากรของประเทศไทย

ปี 2555
ประชากรรวม

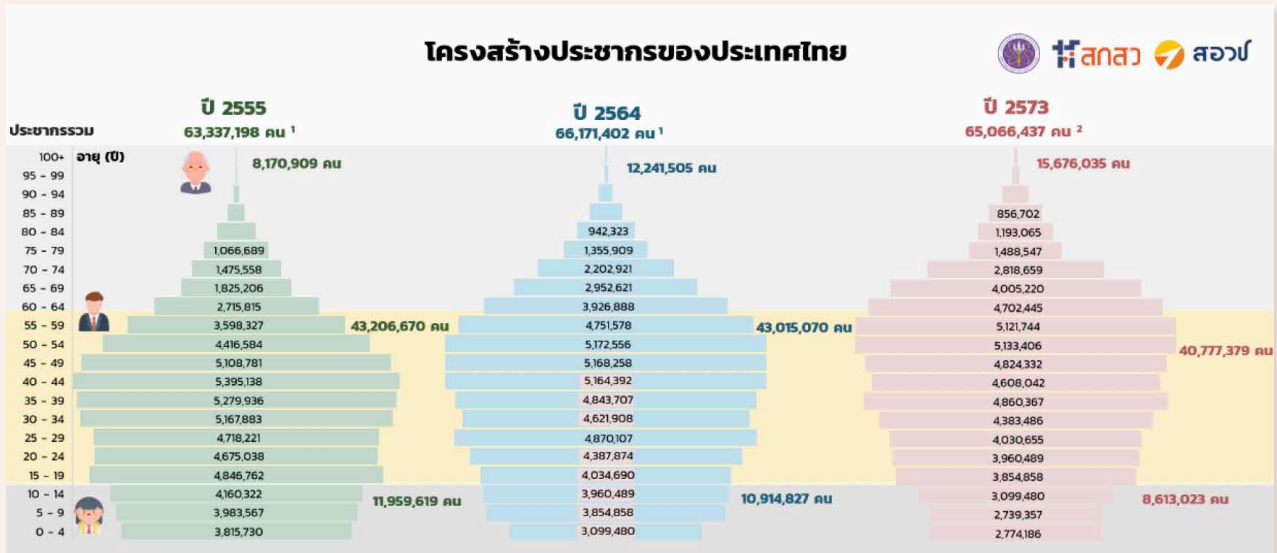
63,337,198 คน¹

ปี 2564
ประชากรรวม

66,171,402 คน¹

ปี 2573
ประชากรรวม

65,066,437 คน²

ที่มา : วิเคราะห์ข้อมูลโดย สอวช.

- 1) จำนวนประชากร ปี 2555 และ 2564 จากระบบสถิติทางทะเบียน กรมการปกครอง
- 2) จำนวนประชากร ปี 2573 คาดการณ์โดยใช้จำนวนประชากรปี 2564 คำนวณร่วมกับอัตราการเกิดและอัตราการตายจาก WHO

หน่วยงานเจ้าของข้อมูล : สป.อว., สกสว., สอวช.

สึนามิประชากรและความเหลื่อมล้ำ โครงสร้างสังคมของประเทศไทยกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงกว่าที่คาดการณ์

➤ **ก้าวสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super-Aged Society)** การเข้าสู่สังคมสูงวัยเร็วกว่าประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศ ทำให้ “แก่ก่อนรวย และวัยแรงงานลดน้อยลง” ภาระงบประมาณด้านสาธารณสุขและเบี้ยยังชีพพุ่งสูงขึ้น ในขณะที่ผลิตภาพแรงงาน (Productivity) ของประเทศไทยเติบโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2-3 ต่อปี³ ยังไม่สูงพอที่จะชดเชยจำนวนคนที่หายไป และแรงงานไทยประมาณร้อยละ 30 ยังอยู่ในภาคเกษตรกรรม ซึ่งสร้าง GDP ได้เพียงร้อยละ 8-9 ของประเทศ⁴

➤ **ความเหลื่อมล้ำที่ฝังรากลึก จากความรวยกระจุก แต่ความจนกระจาย** ช่องว่างระหว่างเมืองหลวงกับภูมิภาค ซึ่งกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีพื้นที่เพียงเล็กน้อย แต่สร้างมูลค่าเศรษฐกิจ (GDP) สูงถึงประมาณร้อยละ 45-50 ของ GDP ทั้งประเทศ มีรายได้ต่อหัวสูงกว่าคนในภูมิภาคประมาณ 3-4 เท่า⁵ และโครงสร้างธุรกิจของไทยมีลักษณะ “ปลาใหญ่กินปลาเล็ก” ระหว่างกลุ่มทุนขนาดใหญ่กับ

SMEs ซึ่งบริษัทขนาดใหญ่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ และกลุ่มทุนใหญ่มีจำนวนไม่มาก แต่กวาดรายได้และกำไรส่วนใหญ่ของประเทศ และ SMEs มีจำนวนมากกว่า 3 ล้านราย คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนธุรกิจทั้งหมด และเป็นแหล่งจ้างงานของคนกว่าร้อยละ 70 ของประเทศ แต่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้เพียงประมาณร้อยละ 35 ของ GDP รวม⁶ ทำให้โครงสร้างสังคมเปราะบางและนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำที่แก้ไขได้ยาก

➤ **วิกฤตการศึกษาและทักษะ (Skill Mismatch)** ผลคะแนน PISA ที่ตกต่ำสะท้อนคุณภาพการศึกษาที่ไม่ตอบโจทย์โลกยุคใหม่ และภาคธุรกิจขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะสูง ซึ่งประเทศไทยมีสัดส่วนแรงงานทักษะสูงร้อยละ 13.7 ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนแรงงานทักษะสูงประมาณร้อยละ 40 ขึ้นไป⁷ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีรายได้ต่อหัวสูง ดึงดูดการลงทุน และหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง นอกจากนี้พบว่าบัณฑิตจบใหม่บางสาขาตกงาน ปัญหานี้สร้างความเหลื่อมล้ำทางโอกาสและรายได้ให้กว้างขึ้น

^{3,5} สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

⁶ Credit Suisse Global Wealth Report ปี 2018

⁷ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และธนาคารโลก (World Bank)

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (HDI) และนัยสำคัญต่อไทย

จำนวนปีการศึกษาโดยเฉลี่ยในระดับค่อนข้างต่ำ

เป็นปัจจัยที่**ยังลดรั้ง**ให้ประเทศไทยยังไม่สามารถก้าวขึ้นไปอยู่ในกลุ่มประเทศที่มี**การพัฒนามนุษย์ระดับสูง**มากได้

Source: UNDP HUMAN DEVELOPMENT REPORT 2025

ภาวะโลกเดือดและกติกาโลกใหม่ ปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป แต่เป็นปัจจัยชี้ชะตาทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต

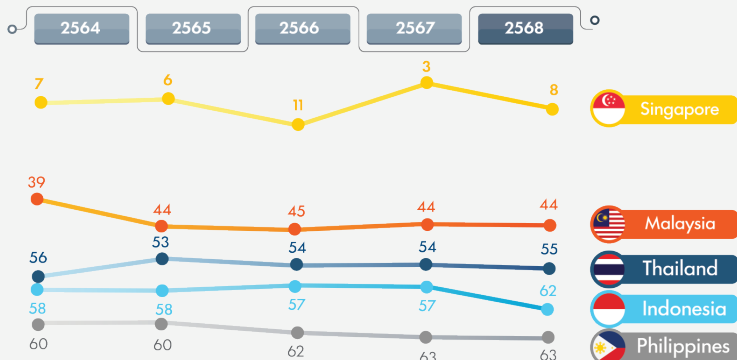
ของประชาชน และทำลายภาพลักษณ์การท่องเที่ยวซึ่งเป็นรายได้หลักของประเทศ

➤ วิกฤตสภาพอากาศแปรปรวน (Climate Change) ส่งผลให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงสูงต่อภัยพิบัติ ทั้งน้ำท่วมและภัยแล้ง กระทบโดยตรงต่อภาคเกษตรกรรมที่เป็นกระดูกสันหลังของประเทศและภาคการท่องเที่ยว และมลพิษทางอากาศ (PM 2.5) กลายเป็นฤดูกาลพิษประจำปีที่บั่นทอนสุขภาพระยะยาว

➤ กติกาการค้าโลกสีเขียว ที่ใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barriers) เช่น CBAM ของยุโรป บังคับให้สินค้าต้องมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หากภาคอุตสาหกรรมไทยปรับตัวสู่ Carbon Neutrality ไม่ทัน จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทันที

ความสามารถของประเทศด้านการอุดมศึกษา

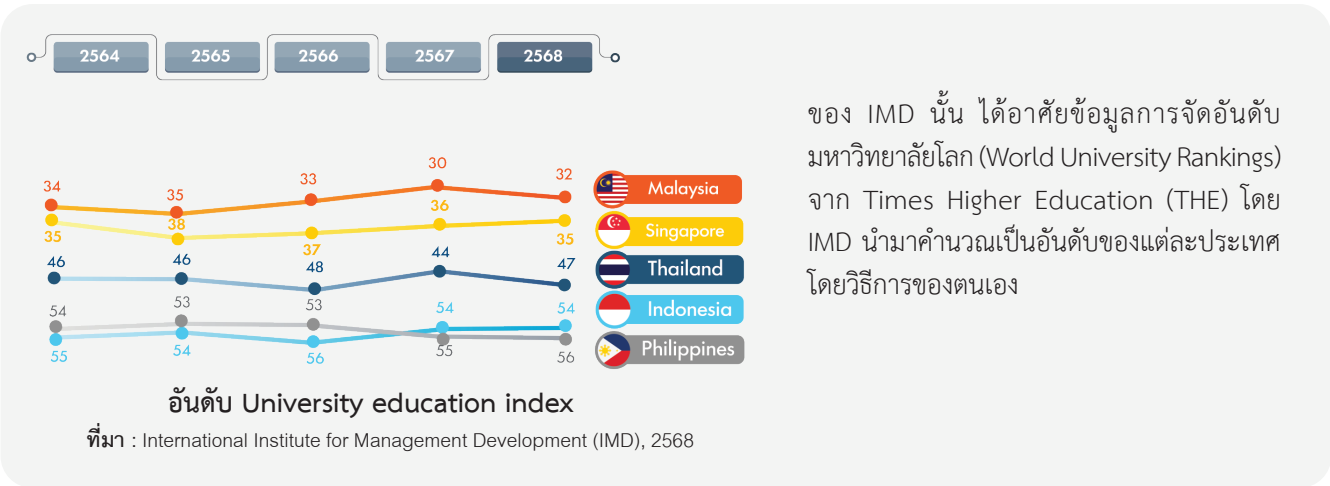
อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศเป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดสำคัญที่ใช้เปรียบเทียบศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จากการจัดอันดับของ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งจัดอันดับโดยพิจารณาตัวชี้วัดในหลายมิติ เช่น เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา ในปี 2568 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 30 จาก 69 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ

อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

สำหรับด้านการศึกษานั้น IMD จัดอันดับโดยใช้ตัวชี้วัดย่อย 19 รายการ ครอบคลุมการศึกษาทุกระดับชั้น พบว่า ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยยังคงอยู่ในอันดับที่ 55 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดย่อยที่เกี่ยวข้องกับระดับอุดมศึกษาโดยตรงอย่างตัวชี้วัด University Education Index ขยับอันดับลดลงจากอันดับที่ 44 ในปี 2567 มาอยู่ในอันดับที่ 47 ในปี 2568 สำหรับตัวชี้วัด University Education Index

ของ IMD นั้น ได้อาศัยข้อมูลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลก (World University Rankings) จาก Times Higher Education (THE) โดย IMD นำมาคำนวณเป็นอันดับของแต่ละประเทศ โดยวิธีการของตนเอง

จากการจัดอันดับ World University Rankings 2026 ซึ่งครอบคลุมมหาวิทยาลัยทั่วโลกจำนวน 2,191 แห่ง พบว่า มหาวิทยาลัยที่ได้อันดับที่ 1 คือ University of Oxford อันดับที่ 2 Massachusetts Institute of Technology และอันดับที่ 3 รวม คือ Princeton University และ University of Cambridge

ซึ่งประเมินมหาวิทยาลัยที่ตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ทั้ง 17 เป้าหมาย โดยส่วนใหญ่จะพิจารณาจากงานวิจัย การจัดการเรียนการสอน นโยบาย และมาตรการของมหาวิทยาลัย และการสร้างผลกระทบทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายนั้น ๆ

ในกลุ่มประเทศอาเซียน มีเพียงสิงคโปร์ที่มีมหาวิทยาลัยติด 100 อันดับแรก จำนวน 2 แห่ง ส่วนประเทศที่มีมหาวิทยาลัยติด 500 อันดับแรก ได้แก่ มาเลเซีย (7 แห่ง) สำหรับประเทศไทย มีมหาวิทยาลัยที่ติด 1,000 อันดับแรก จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี นอกจากนี้ World University Rankings แล้ว THE ยังมีการจัดอันดับ The Times Higher Education Impact Rankings

จากการจัดอันดับ Impact Rankings 2024 ซึ่งได้จัดอันดับมหาวิทยาลัยรวมทั้งสิ้น 2,526 แห่ง จาก 130 ประเทศ พบว่า มหาวิทยาลัยที่ได้อันดับสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ Western Sydney University (ออสเตรเลีย), University of Manchester (UK) และ Kyungpook National University (เกาหลีใต้) ตามลำดับ

ในกลุ่มประเทศอาเซียน มหาวิทยาลัยที่ได้อันดับในภาพรวม (Overall Ranking) สูงสุด ได้แก่ Universitas Airlangga (อันดับที่ 9) ส่วนมหาวิทยาลัยไทยติดอยู่ใน 100 อันดับแรกของโลก 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (อันดับที่ 44) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อันดับที่ 44) มหาวิทยาลัยมหิดล (อันดับที่ 64) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (อันดับที่ 64) และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (อันดับที่ 93)

โดยสรุป จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ IMD ประเทศไทยยังมีระดับความสามารถด้านการศึกษาและอุดมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเทียบกับประเทศชั้นนำ สะท้อนถึง

ความท้าทายในการยกระดับคุณภาพและความสามารถในการแข่งขันของระบบอุดมศึกษาในเวทีโลก เมื่อพิจารณาการจัดอันดับมหาวิทยาลัยของ THE พบว่า มหาวิทยาลัยไทยยังมีจำนวนสถาบันที่อยู่ในกลุ่มมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกค่อนข้างจำกัดเมื่อเทียบกับประเทศผู้นำในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยไทยมีจุดแข็งด้านการสร้างผลกระทบต่อสังคมและการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีหลายแห่งได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ สะท้อนศักยภาพในการเชื่อมโยงบทบาททางวิชาการกับการพัฒนาสังคมและการขับเคลื่อนเชิงนโยบายในระยะยาว

อันดับมหาวิทยาลัยโลก World University Rankings 2025 (จากทั้งหมด 2,092 มหาวิทยาลัย) โดย Times Higher Education

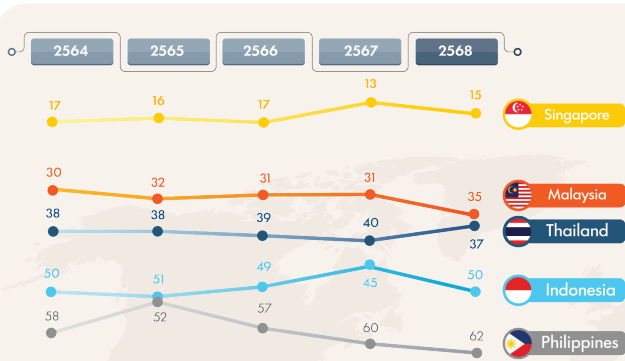
อันดับ	จำนวน มหาวิทยาลัย สิงคโปร์	จำนวน มหาวิทยาลัย มาเลเซีย	จำนวน มหาวิทยาลัย ไทย	จำนวน มหาวิทยาลัย อินโดนีเซีย	จำนวน มหาวิทยาลัย ฟิลิปปินส์	จำนวน มหาวิทยาลัย เวียดนาม
1 – 100	2	-	-	-	-	-
101 – 500	-	7	-	-	-	-
501 – 1,000	-	6	3	1	-	4
1,001+	-	14	18	34	6	7

ความสามารถของประเทศ ด้านการอุดมศึกษา

ในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์นั้น IMD ได้วิเคราะห์จากตัวชี้วัดย่อย 23 รายการ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 40 ในปี 2567 และอันดับลดลงมาอยู่ในอันดับที่ 37 ในปี 2568 โดยในกลุ่มนี้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น

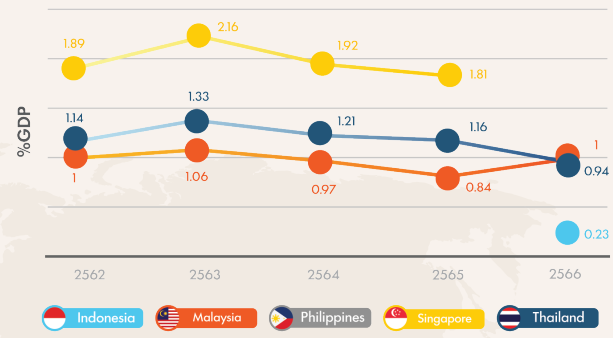
- ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของทั้งประเทศ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ลดลงจาก 1.16% (อันดับที่ 37) เป็น 0.94% (อันดับที่ 41)
- สัดส่วนนักวิจัยเทียบเท่าทำงานเต็มเวลาต่อประชากร 1,000 คน ลดลงจาก 2.0 (อันดับที่ 40) เป็น 1.7 (อันดับที่ 40)
- จำนวนสิทธิบัตรที่ให้กับคนในประเทศ เพิ่มขึ้นจาก 591 (อันดับที่ 41) เป็น 663 (อันดับที่ 36)

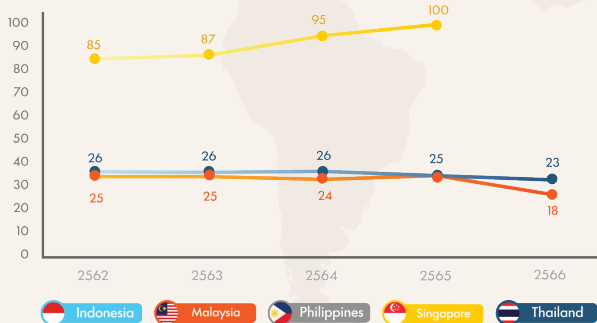
**อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์**

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

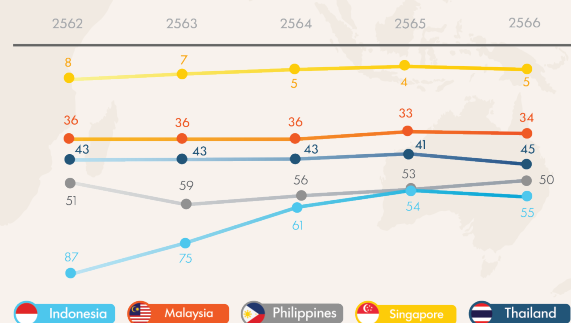
**อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์**

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

**จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาแบบเทียบเท่าทำงานเต็มเวลา
ต่อประชากร 1,000 คน เปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน**

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

**อันดับความสามารถด้านนวัตกรรมของประเทศ
The Global Innovation Index (GII)**

ที่มา : International Institute for Management Development (IMD), 2568

เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศไทยยังตามหลังประเทศผู้นำในภูมิภาคอย่างสิงคโปร์และมาเลเซีย โดยจากการประเมินของ IMD ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 37 ในปี 2568 ในหมวดโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ สะท้อนข้อจำกัดเชิงโครงสร้างด้านการลงทุนและความหนาแน่นของบุคลากรวิจัย ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานต่อการสร้างองค์ความรู้และการต่อยอดสู่นวัตกรรมในระยะยาว

ในเชิงนโยบาย ประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม โดยตั้งเป้าเพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของทั้งประเทศเป็นร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และเพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา ซึ่งมุ่งสร้างฐานความรู้และกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายและเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม

ในด้านความสามารถทางนวัตกรรม จากดัชนี The Global Innovation Index (GII) ปี 2568 ซึ่งจัดอันดับ 139 ประเทศ/เขตเศรษฐกิจ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 45 อันดับลดลงจากปีก่อนหน้า โดยยังมีจุดแข็งในมิติศักยภาพทางการตลาดและผลผลิตจากความคิดสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม เมื่อเทียบกับประเทศผู้นำในภูมิภาคยังมีช่องว่างในด้านสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและสัดส่วนงบประมาณด้านการศึกษาต่อ GDP ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมที่เข้มแข็ง

จากสถิติเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า ประเทศที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยตั้งต้น เช่น การลงทุนในงานวิจัยและพัฒนา (R&D) และการพัฒนาบุคลากรเฉพาะทาง มักมีแนวโน้มสร้างผลลัพธ์ที่ดีในด้านนวัตกรรมได้สูงตามไปด้วย การลงทุนเหล่านี้เป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยเสริมศักยภาพการแข่งขันในระดับโลก นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การออกแบกกฎหมายและกฎระเบียบที่สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม การเลือกกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายที่เหมาะสม และนโยบายระดับประเทศที่มีความชัดเจนในการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา

ความสามารถทางวิชาการของสถาบันวิจัยที่สำคัญในไทย เทียบเคียงกับนานาชาติ

SCImago Institutions Rankings (SIR) เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่ใช้วัดความสามารถทางวิชาการของสถาบันวิจัยทั่วโลก โดยพิจารณาจากปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงความเป็นเลิศในด้านการวิจัย นวัตกรรม และผลกระทบทางสังคม การจัดอันดับนี้จึงถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบศักยภาพของสถาบันวิจัยในแต่ละประเทศ รวมถึงนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบายและประเมินผลด้านการวิจัยและนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการจัดอันดับ SIR ได้แบ่งหน่วยงาน องค์กร และสถาบันวิจัยออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) สถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัย 2) สถาบันและหน่วยงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข (แม้จะเป็นหน่วยงานของรัฐหรืออุดมศึกษา) 3) หน่วยงานของรัฐ 4) บริษัทเอกชน และ 5) องค์กรไม่แสวงกำไร

ทั้งนี้ การจัดอันดับของ SIR ประเมินจากปัจจัย 3 มิติ ได้แก่

- ด้านการวิจัย (Research)** ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดด้านความเป็นเลิศของผลงานวิชาการที่เกิดจากสถาบันแต่ละแห่ง ทั้งในแง่จำนวน การถูกอ้างอิงถึง การตีพิมพ์ในวารสารชั้นนำ การอยู่ในกลุ่มผลงานวิจัยที่มีความเป็นเลิศ หรือความเป็นผู้นำทางวิชาการ ฯลฯ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของผลงานวิจัยที่เกิดขึ้น
- ด้านนวัตกรรม (Innovation)** ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสิทธิบัตร ได้แก่ การมีสิทธิบัตรอ้างอิง ผลงานวิจัยของสถาบัน สัดส่วนผลงานวิจัยที่มีสิทธิบัตรอ้างอิง และการยื่นขอจดสิทธิบัตรโดยหน่วยงาน
- ด้านผลกระทบทางสังคม (Societal)** ซึ่งเป็นการชี้วัดมิติด้านการแสดงตัวตนบนสื่อออนไลน์และในอินเทอร์เน็ต

จากการจัดอันดับ SCImago Institutions Rankings 2025 ซึ่งได้มีการจัดอันดับสถาบันวิจัยทั่วโลกมากกว่า 10,000 แห่ง พบว่าอันดับที่ 1 ยังคงเป็น Chinese Academy of Sciences (CAS) ของประเทศจีน ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 1 ของโลกมาตั้งแต่ปี 2017 เมื่อพิจารณาเฉพาะ 100 อันดับแรก พบว่า ประเทศที่มีสถาบันติดอันดับมากที่สุดคือสหรัฐอเมริกา ซึ่งติดอันดับมากถึง 38 แห่ง สำหรับประเทศไทย มีสถาบันเข้าร่วมการจัดอันดับทั้งหมด 46 แห่ง

โดย 3 สถาบันชั้นนำที่มีอันดับสูงสุด ได้แก่

- มหาวิทยาลัยมหิดล** เลื่อนจากอันดับ 1,100 ในปี 2024 มาเป็น 931 ในปี 2025 ใกล้เคียงกับ Harbin Engineering University (จีน) และ Baylor Scott & White Research Institute (สหรัฐอเมริกา)
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ชยับจากอันดับ 1,027 ในปี 2024 มาเป็น 995 ในปี 2025 อยู่ในระดับใกล้เคียงกับ University of Belgrade (เซอร์เบีย) และ Heinrich Heine Universitat Dusseldorf (เยอรมัน)
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** พัฒนาจากอันดับ 1,768 ในปี 2024 มาเป็น 1,735 ในปี 2025 ใกล้เคียงกับ Royal Melbourne Hospital (ออสเตรเลีย) และ Taipei Veterans General Hospital (ไต้หวัน)

แม้ว่าสถาบันวิจัยชั้นนำของไทยจะมีอันดับที่ดีขึ้นในปีที่ผ่านมา แต่ยังคงตามหลังสถาบันชั้นนำระดับโลกอยู่มาก การเร่งพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยและนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งในแง่การเพิ่มทรัพยากรสนับสนุน การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพัฒนาระบบนิเวศการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของสถาบันวิจัยทุกประเภทในประเทศไทยในระยะยาว การสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบวิจัยและนวัตกรรมจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และผลักดันประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยศักยภาพการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

จากสถานการณ์ของประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาและความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญ ซึ่งทางออกไม่ใช่เพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า แต่ต้องอาศัยการวางยุทธศาสตร์ในระยะยาวเพื่อสร้างโอกาสใหม่ให้กับประเทศ ผ่านเสาหลักที่สำคัญ ดังนี้

New Growth Engines

เร่งสร้างเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่ และออกแบบแนวทางการปรับตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรม เพื่อให้ประเทศไทยขยับไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคตที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงและสร้างมูลค่าเพิ่มสูงได้ พร้อมกับส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรมและยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการให้เติบโตและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ผ่านอุตสาหกรรมใหม่ที่ประเทศไทยมีศักยภาพ อาทิ

<p>อุตสาหกรรมอาหาร แห่งอนาคต</p>	<p>ประเทศไทยมีต้นทุนเดิมที่มีทรัพยากรหลากหลายและเป็นครัวของโลก แต่โจทย์ใหม่ต้องยกระดับเป็นครัวแห่งอนาคต</p>
<p>อุตสาหกรรม ยานยนต์สมัยใหม่</p>	<p>ประเทศไทยครองฉายา “Detroit of Asia” มาอย่างยาวนาน แต่เมื่อโลกเปลี่ยนสู่ยานยนต์ไฟฟ้าและยานยนต์สมัยใหม่ จำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านอย่างมียุทธศาสตร์ให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าที่มีคุณภาพของโลก โดยเร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนานคน และการยกระดับ SMEs</p>
<p>อุตสาหกรรม เซมิคอนดักเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ</p>	<p>สินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีมูลค่าส่งออกสูงสุดของประเทศไทยมาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตาม ความท้าทายของเทคโนโลยีเปลี่ยนจากยุค Analog/Mechanical ไปสู่ยุค Digital/AI (เช่น Cloud, SSD, Chips) จึงต้องเปลี่ยนผ่านสู่ Advanced Electronics ซึ่งประเทศไทยต้องมุ่งสู่ศูนย์กลางการผลิตชิปของภูมิภาคอุตสาหกรรมดิจิทัล ซึ่งไทยมีศักยภาพสูงด้วยอัตราการใช้เงินลงทุนที่ต่ำกว่าร้อยละ 85% ของประชากร⁸ และคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทยจะมีมูลค่าแตะ 5 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี 2025 โดยการผลักดัน 5G และ AI</p>
<p>อุตสาหกรรมสร้างสรรค์</p>	<p>มูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทยประมาณ 1.5 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นเกือบร้อยละ 10 ของ GDP การผลักดันยุทธศาสตร์ “5F” (Food, Film, Fashion, Fighting, Festival) อย่างเป็นระบบ จะเปลี่ยนจากการขาย “วัฒนธรรมราคาถูก” เป็น “สินทรัพย์ทางปัญญาที่มีมูลค่าสูง” เจาะตลาดโลกได้</p>
<p>อุตสาหกรรมการแพทย์ และสุขภาพ</p>	<p>ประเทศไทยติดอันดับ Top 5 ของโลกด้านการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ ตลาดนี้มีมูลค่าสูง ซึ่งการยกระดับสู่ Global Wellness Hub จะช่วยดึงเม็ดเงินจากนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงแทนการเน้นปริมาณนักท่องเที่ยวจำนวนมาก</p>

⁸ ข้อมูลจาก e-Conomy SEA Report

Social Structural Reform

ยกระดับสังคมและการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยสร้างระเบียบเศรษฐกิจใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท้องถิ่นให้สามารถสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ เปลี่ยนผู้สูงวัยเป็น Silver Economy รวมทั้งออกแบบเมืองอัจฉริยะ (Smart City) ช่วยให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้ และพัฒนาให้เป็นเมืองคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ควรสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เข้าถึงได้ โดยเฉพาะการเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต สร้างโอกาสทางการศึกษาและบริการสาธารณสุข

Up-Skill, Re-Skill & New-Skill

ปฏิรูปการเรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้จากการทำงาน ฝึกอบรมปฏิบัติจริง เพื่อผลิตคนให้มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและโลกในอนาคต เปลี่ยนประชากรที่ลดลงให้เป็นแรงงานที่มีสมรรถนะและคุณภาพสูง เปลี่ยนโจทย์จาก “ผลิตคนบ่อนตลาด” เป็น “สร้างคน สร้างนวัตกรรม” ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการร่วมสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน (Productivity) ให้สูงขึ้น

Green Transition

สร้างโอกาสในการลงทุนธุรกิจสีเขียว พร้อมกับกระตุ้นการจ้างงานสีเขียว (Green Jobs) และพัฒนาพลังงานสะอาด ผลักดันให้ประเทศไทยก้าวสู่โมเดลการพัฒนาใหม่ที่ยั่งยืน (BCG Model) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แต่ได้ผลผลิตสูงขึ้น

การบรรลุผลสำเร็จขึ้นอยู่กับ การสร้าง “ความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership)” ระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนี้

Reinventing Government

ปรับบทบาทภาครัฐ จาก “ผู้ควบคุมกฎ” สู่ “ผู้อำนวยการความสะอาด และบูรณาการเชิงระบบ (System Integrator)” โดยเชื่อมโยงสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย กับภาคอุตสาหกรรมและชุมชนท้องถิ่น (Demand-driven) และปรับแก้กฎหมายที่ล้าสมัย รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ยืดหยุ่น สอดรับกับความต้องการของประเทศ ตอบโจทย์ภาคการผลิตและบริการ

Research & Innovation Ecosystem

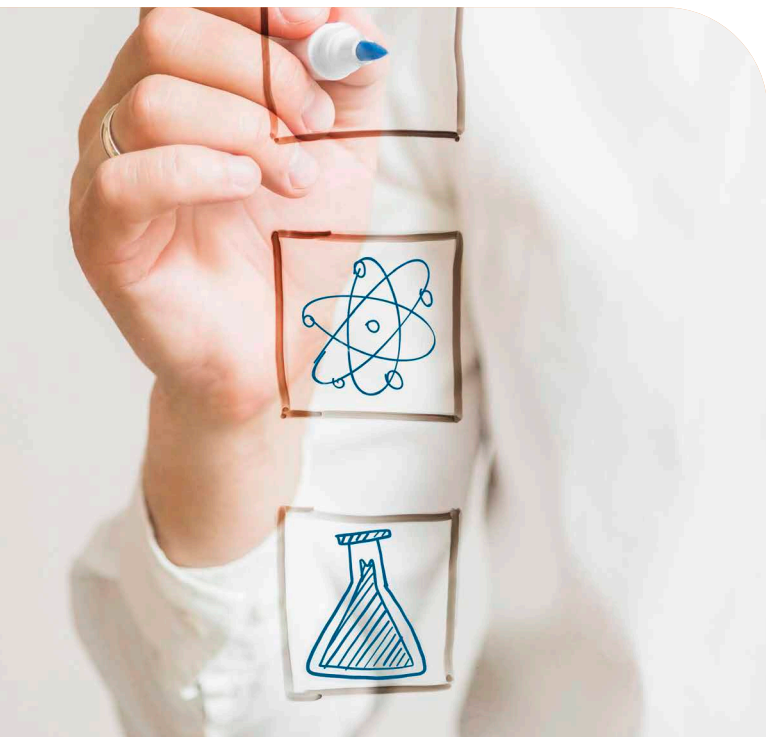
สร้างระบบนิเวศการวิจัยและนวัตกรรม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงคุณภาพเพื่อการวิจัยและนวัตกรรม (National Quality Infrastructure หรือ NQI) และสร้างเครือข่ายการวิจัยและนวัตกรรม (Research & Innovation Consortium) ควบคู่กับการให้ทุนวิจัยแบบมุ่งเป้า รวมถึงสร้างพื้นที่ทดลองทางนวัตกรรม (Regulatory Sandbox) และสร้างกลไกการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และแก้ไขปัญหาชุมชนสังคม

Innovation Leader

ภาคเอกชนต้องเป็นผู้นำในการลงทุนการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม (RDI) และเป็นแกนนำในการรับและถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูง (Technology Transfer) จากพันธมิตรต่างชาติ เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีนำเข้าในระยะยาว รวมถึงยกระดับห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain Upgrading) สู่อุตสาหกรรมและบริการมูลค่าเพิ่มสูง และสร้างทรัพย์สินทางปัญญาและแบรนด์สินค้าของตนเอง

Engagement & Monitoring

ภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วน (Partner) ที่เข้มแข็งในการพัฒนาและตรวจสอบ เพื่อร่วมมือในการสร้างนวัตกรรมสังคม เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสิ่งแวดล้อมในระดับฐานราก รวมถึงทำหน้าที่ตรวจสอบถ่วงดุล สร้างความโปร่งใส เป็นธรรม และติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายที่เชื่อมโยงสู่ผลลัพธ์และผลกระทบ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสังคมอย่างแท้จริง

PART

1

สภานโยบาย
การอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม
แห่งชาติ

สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และนโยบายของรัฐบาล เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ นอกจากนี้ สถานโยบายยังมีหน้าที่สำคัญในการพิจารณากรอบเงินงบประมาณ

ประจำปีด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ การกำกับติดตามคณะกรรมการภายใต้สถานโยบายฯ การเสนอแนะมาตรการและแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้าน อววน. การบูรณาการฐานข้อมูล ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของระบบ อววน. ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีองค์ประกอบของสถานโยบายฯ ดังนี้

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

นายโสภณ ชาร์มย์
(รองนายกรัฐมนตรี)
รองประธานสภาคนที่ 1

นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ
(รองนายกรัฐมนตรี)
ประธานสภา

นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล
(ร.ม.ว.อ.)
รองประธานสภาคนที่ 2

กรรมการโดยตำแหน่ง (รัฐมนตรี 9 กระทรวง)

กรรมการโดยตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยงาน

กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ

พลเอก ณัฐพล นาคพาณิชย์
ร.ม.ว. กลาโหม

นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ
ร.ม.ว. การคลัง

นายอนุชา พิชยนันท์
เลขาธิการ สสช. (สภาพัฒนา)

นายอนันต์ แก้วกำเนิด
ผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ (สปบ.)

รศ.กัจจอร์ ตติยกรวิ

ศ.พ.ประสิทธิ์ วัฒนาภา

ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า
ร.ม.ว. เกษตรและสหกรณ์

นายไชยชนก ชิดชอบ
ร.ม.ว. ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม

ศ.พ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล
ประธานกรรมการ กสว.

รศ.ประดิษฐ์ วรรณรัตน์
ประธานกรรมการ กกอ.

นายไพรินทร์ ชูโชติถาวร

นายกานต์ ตระกูลฮุน

นางศุภจี สุธรรมพันธุ์
ร.ม.ว. พาณิชย์

นางสาวตรีบุษ เกียนทอง
ร.ม.ว. แรงงาน

ฝ่ายเลขานุการ

กรรมการ และเลขานุการ

กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

รศ.เอมอร อุดมเกษมมาลี

นายณรงค์ ศรีเลิศวรกุล

ศ.นฤมล ภิญโญสินวัฒน์
ร.ม.ว. ศึกษาธิการ

นายพัฒนา พร้อมพัฒน์
ร.ม.ว. สาธารณสุข

ศ.ศุภชัย ปทุมพนากุล
ปลัดกระทรวง อว.

นายสุรชัย สติคุณารัตน์
ผู้อำนวยการ สอวช.

นายพิเชฐ ชูจรคอเวโรจน์

นายบัณฑิต ลำซ่า

นายธนกร วัจนบุญคงชนะ
ร.ม.ว. อุตสาหกรรม

นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์

นายพลชิต กิตติปัญญางาม

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สภานโยบายฯ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามกรอบนโยบายของรัฐบาล เพื่อยกระดับระบบ อววน. ให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนี้

1. การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศด้าน อววน.

- **แนวทางการขับเคลื่อน อววน. เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล** กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนระบบ อววน. ให้สอดคล้องกับภารกิจเร่งด่วนของรัฐบาล 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านความมั่นคง ด้านภัยธรรมชาติ และด้านภัยสังคม ผ่านกลไกสำคัญ อาทิ การยกระดับและพัฒนาทักษะ (Upskill & Reskill) การพัฒนาเทคโนโลยีพร้อมใช้ การสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs Startups Local Enterprises และการใช้กลไกพื้นที่นวัตกรรมเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้ที่ยั่งยืน
- **การจัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ อววน. พ.ศ. 2571-2575**
เห็นชอบหลักการจัดทำกรอบนโยบาย อววน. พ.ศ. 2571-2575 โดยใช้แนวคิด Mission-Oriented Innovation Policy (MOIP) ถอดโจทย์ใหญ่ของชาติสู่ภารกิจเฉพาะ (Grand Challenges) อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังคมสูงวัย ความเหลื่อมล้ำ โดยมอบหมาย สอวช. และกระทรวง อว. จัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ฯ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ก่อนจัดสรรงบประมาณ

2. การผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ

- **โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ระยะที่ 2 พ.ศ. 2569-2582**
เห็นชอบโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นฯ เพื่อยกระดับคุณภาพครูและการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศอย่างยั่งยืน โดยเปลี่ยนจากการให้ทุนรายบุคคลเป็นการพัฒนาครูเชิงระบบแบบบูรณาการ ผ่านความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย โรงเรียนฝึกหัดครู และหน่วยงานผู้ใช้ในพื้นที่ มีเป้าหมายผลิตครูคุณภาพสูงรวม 10 รุ่น จำนวน 17,392 คน และพัฒนา

ครูประจำการผ่านกลไก “ศูนย์เครือข่ายชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (School-based Professional Learning Community)” ครอบคลุมโรงเรียนฝึกหัดครูในสังกัด สพฐ. จำนวน 1,808 แห่ง มุ่งสร้างระบบนิเวศการศึกษา พัฒนาครูสมรรถนะสูงตามมาตรฐาน PISA

- **ข้อเสนอการขอขยายระยะเวลาและการปรับปรุงแผนการดำเนินงานโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนที่มีสมรรถนะสูงเพื่อตอบโจทย์ภาคการผลิตตามนโยบายการปฏิรูปอุดมศึกษาไทย พ.ศ. 2570-2574**
เห็นชอบโครงการผลิตบัณฑิตพันธุ์ใหม่ฯ พ.ศ. 2570-2574 เพื่อยกระดับขีดความสามารถแข่งขันของประเทศตามนโยบาย Thailand 4.0 มุ่งพัฒนากำลังคนให้มีทักษะเฉพาะด้านเพื่อประกอบอาชีพ (Skills-first) ด้วยกลไก Reskill/Upskill/New skill ผ่านหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว มีเป้าหมายผลิตกำลังคนอย่างน้อย 80,000 คน ครอบคลุมอุตสาหกรรมด้านเซมิคอนดักเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ ยานยนต์ไฟฟ้า การแพทย์ เกษตร พลังงาน ฯลฯ และมอบหมายให้ สป.อว. เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

3. การพัฒนาและยกระดับภาคเกษตรด้วยข้อมูลวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- **ข้อเสนอการบูรณาการและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อพัฒนาการเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม**
เห็นชอบการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการเกษตรด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในระดับพื้นที่ โดยพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลการเกษตร การสร้างแบบจำลองพยากรณ์เชิงคณิตศาสตร์ และการพัฒนา AI Chatbot เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของเกษตรกรในการบริหารจัดการผลผลิตและลดความเสี่ยงทางการเกษตร และมอบหมายให้กระทรวง อว. เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และให้ สอวช. ประสานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแพลตฟอร์มดังกล่าว

4. การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

- **กรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงด้วย อววน. พ.ศ. 2569-2575**

เห็นชอบกรอบการพัฒนาฯ และกำหนดเป็นวาระสำคัญเร่งด่วนเพื่อยกระดับประเทศไทยสู่ห่วงโซ่คุณค่าโลก โดยกำหนดยุทธศาสตร์ 3 ระยะ ได้แก่ 1) ระยะสั้น เพื่อเสริมความเข้มแข็ง ATP และ PCB 2) ระยะกลาง เพื่อบ่มเพาะ IC Design และ 3) ระยะยาว เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นเจ้าของเทคโนโลยีขั้นสูง และมอบหมายให้ สอวช. ประสานการขับเคลื่อนทั้งด้านการสร้างผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (Product Champion) การพัฒนากำลังคน และโครงสร้างพื้นฐานวิจัย

- **กรอบการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพด้วย อววน. พ.ศ. 2569-2578**

เห็นชอบกรอบการพัฒนาฯ และกำหนดเป็นวาระสำคัญเร่งด่วน เพื่อผลักดันประเทศไทยสู่การเป็น Bio Hub ระดับโลก ครอบคลุมด้านเกษตรยั่งยืน อาหารอนาคต การแพทย์ขั้นสูง และไบโอโซลูชัน มีเป้าหมายสร้างมูลค่าเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 1 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดตั้ง Thailand SynBio Consortium และ กลไก Branded Ingredient เพื่อเชื่อมโยงการวิจัยสู่ตลาดโลก และมอบหมาย สอวช. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน

5. การพัฒนาระบบทุนวิจัยและนวัตกรรม และโครงสร้างหน่วยงานให้ทุน

- **การจัดตั้งกรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานให้ทุนในระบบวิจัยและนวัตกรรม (หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านความมั่นคง)**

เห็นชอบจัดตั้งกรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) ด้านความมั่นคง และมีประกาศสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่องการจัดประเภทหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 4)

พ.ศ. 2568 และประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 357 ง วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 เพื่อเสริมสร้างโครงสร้างระบบทุนวิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้ครอบคลุมทุกมิติ สร้างความเป็นเอกภาพการบริหารจัดการทุนด้านความมั่นคง และส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างชาติ

- **การจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) และร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2568**

เห็นชอบจัดตั้งสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) หรือ รวพ. และร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง รวพ. พ.ศ. 2568 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนที่ 92 ก วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568 โดย รวพ. เป็นโครงสร้างระบบทุนวิจัยที่ยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสังคมอย่างแท้จริง และมีภารกิจในการเร่งรัดพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง กำลังคนทักษะสูง ผู้ประกอบการใหม่ และโครงสร้างพื้นฐานวิจัย สนับสนุนอุตสาหกรรมอนาคต การพัฒนาพื้นที่ และเศรษฐกิจฐานราก เพื่อยกระดับการแข่งขันของประเทศ

- **ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสุขภาพ (องค์การมหาชน) พ.ศ.**

เห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสุขภาพ (องค์การมหาชน) พ.ศ. โดยยกเลิกพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และให้จัดตั้งสำนักงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสุขภาพ (องค์การมหาชน) เพื่อบริหารจัดการและให้ทุนสำหรับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมการพัฒนาปรับปรุงเทคโนโลยีขั้นสูงและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568

6. การกำหนดกรอบเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ เพื่อขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ

เห็นชอบกรอบเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา จำนวน 115,236.1571 ล้านบาท และกรอบเงินงบประมาณด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 44,900 ล้านบาท และเห็นชอบระบบการจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่ง ผลสัมฤทธิ์ โดยคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติกรอบเงินดังกล่าว เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2568 และสภานโยบายได้แต่งตั้ง รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สรนิต ศิลธรรม เป็นประธานกรรมการ พิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษา และศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ เป็นประธานกรรมการพิจารณา งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2569

7. ปลดล็อกกฎหมาย กฏระเบียบ เพื่อพัฒนา ระบบ อววน. ให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อการ สร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรม

เห็นชอบประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจและ วัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการ ซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566 และ พ.ศ. 2568 และประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 353 ง เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 เพื่อสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการลงทุนวิจัยและนวัตกรรม และผลักดันให้สถาบันวิจัยของ ประเทศขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ได้ปรับปรุงข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงาน สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน พ.ศ. 2562 โดย แก้ไขเพิ่มเติมประเด็นสำคัญโดยเฉพาะหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการอำนวยการ (กอวช.) คณะกรรมการหน่วยบริหารและ จัดการทุน การแต่งตั้งรองผู้อำนวยการและการรักษาการแทน และ อำนาจสภานโยบาย รวมถึงออกระเบียบว่าด้วยการจัดสรรทุนวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. 2568 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาและ จัดสรรทุนของหน่วยบริหารและจัดการทุนภายใต้ สวช. ให้มีความ ชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ อววน.

PART 2

ผลงานการขับเคลื่อน
นโยบายสำคัญ
ของ สอวช. ปี 2568

ผลงานการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ ของ สอวช. ปี 2568

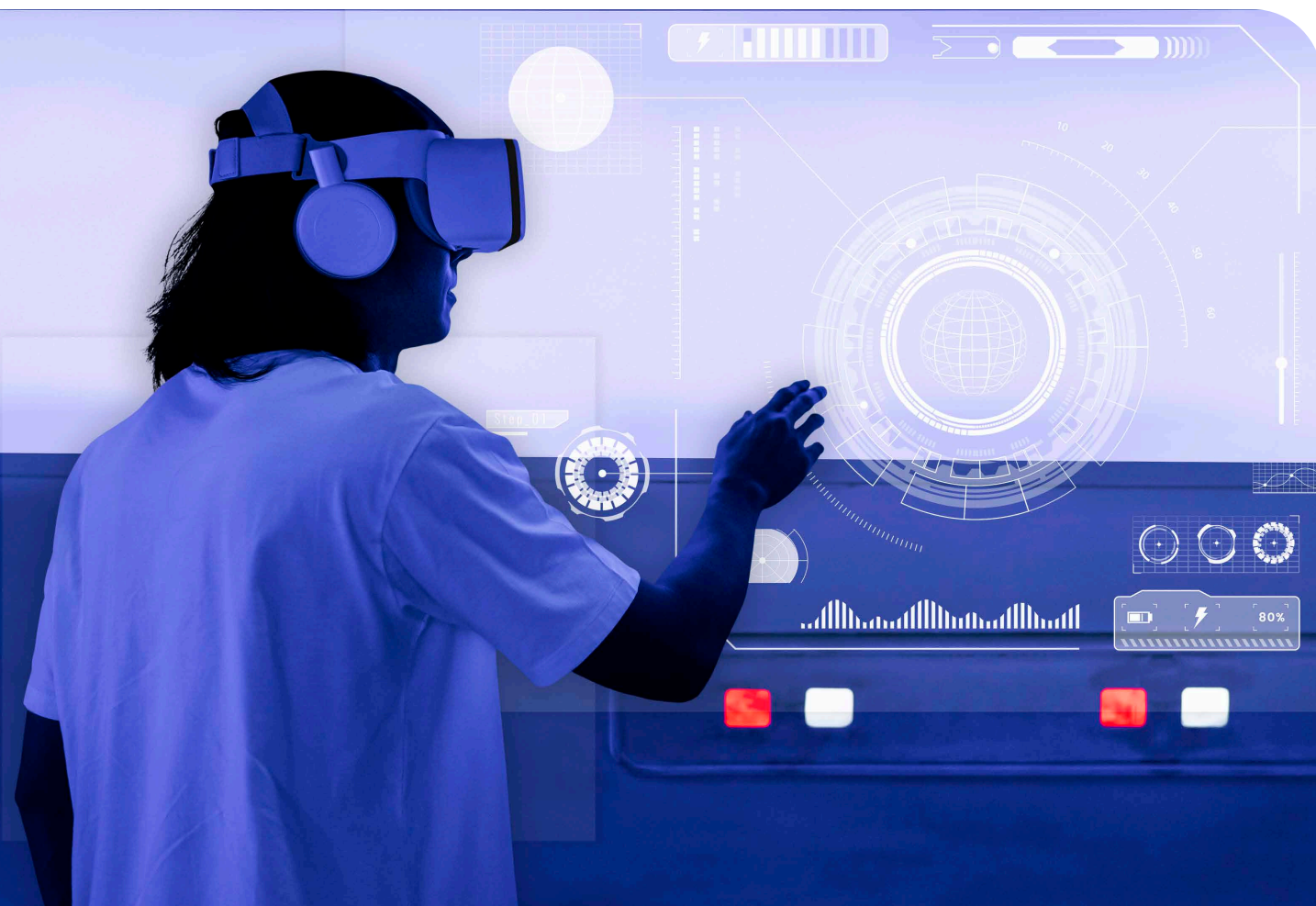
อววน. เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งการขับเคลื่อนการดำเนินงานของ สอวช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาระบบ อววน. ของประเทศให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูงส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนนโยบายของ สอวช. ครอบคลุมทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง การเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการนวัตกรรม การยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำ การลดก๊าซเรือนกระจก การเพิ่มแรงงานทักษะสูง และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. ของประเทศให้ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากระบบ อววน. ให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยคาดหวังว่าผลการดำเนินงานของ สอวช. จะเป็นคานงัดที่สำคัญในการเร่งการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วได้สำเร็จ และเปิดโอกาสให้มีการใช้ประโยชน์ระบบ อววน. ในภาคส่วน

ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การฟื้นฟูประเทศในระยะเร่งด่วน และการพัฒนาประเทศในระยะยาว

การดำเนินงานของ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการที่สำคัญใน 6 มิติ ดังนี้

1. สร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ สเกลอัพ (Scaleup) สู่ตลาดในและต่างประเทศ
2. ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)
3. นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
4. นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (GHG Net Zero Emissions)
5. พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)
6. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ สเกลอัพสู่ตลาดในและต่างประเทศ

การผลักดัน E-Commercial and Innovation Platform (ECIP)
ให้เป็นกลไกสนับสนุนการขยายตลาดสินค้านวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อน
ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

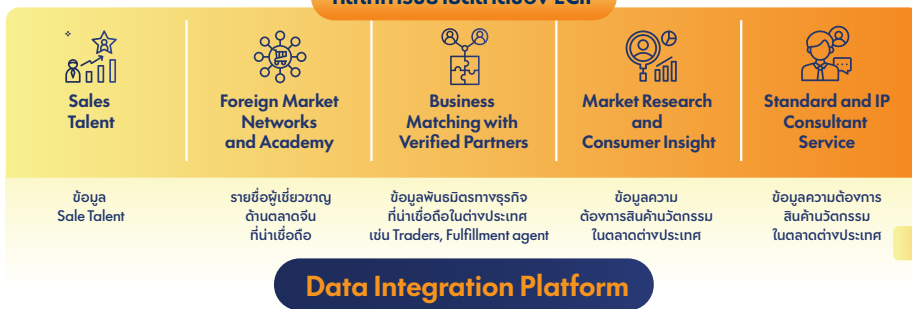
การขับเคลื่อนกลไก ECIP (E-Commercial and Innovation Platform) ภายใต้การดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

แนวคิด E- Commercial and Innovation Platform (ECIP) เป็น National Platform สนับสนุน
ผู้ประกอบการให้มีความสามารถต่อการพัฒนาสินค้า ให้ออกสู่ตลาดได้ผ่านช่องทาง online และ offline
ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ โดยสามารถใช้ความเชี่ยวชาญเดิมของอุทยานวิทยาศาสตร์ หน่วยบ่มเพาะ
และหน่วยสนับสนุนต่าง ๆ เชื่อมโยงด้วยกลไกการขยายตลาดเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ

กลไกการขยายตลาดของ ECIP

กลไกการขยายตลาดของ ECIP

เป้าหมาย

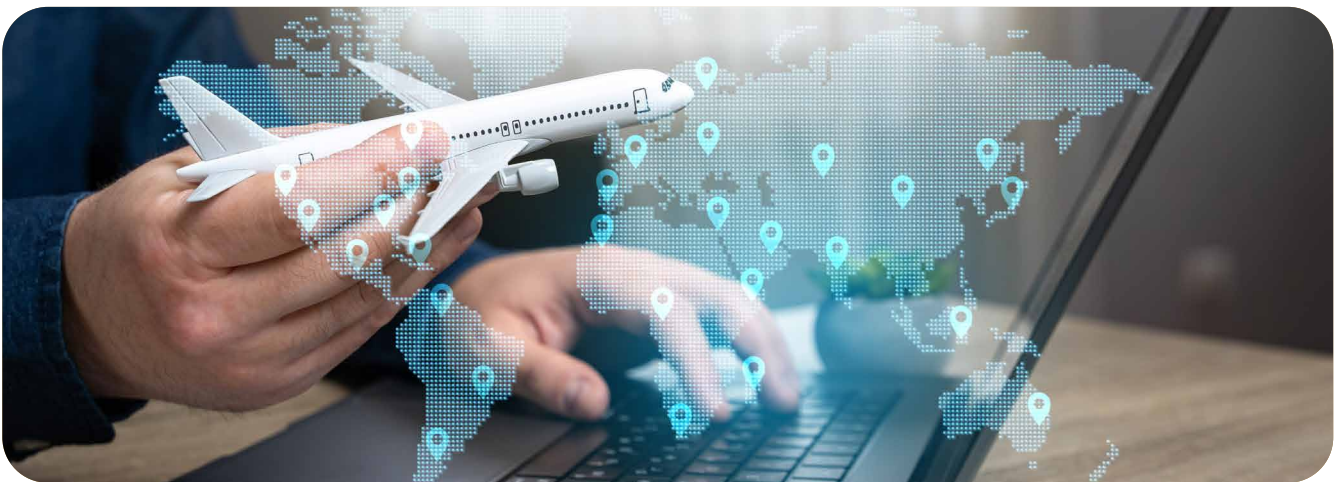
ขยายผลให้สินค้า
นวัตกรรมและ
ผู้ประกอบการ
เข้าสู่ตลาดเพื่อ
Scaleup ธุรกิจ

E-Commercial and Innovation Platform หรือ ECIP เป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ในการยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการในการนำสินค้านวัตกรรมออกสู่ตลาดเชิงพาณิชย์ โดย สอวช. ได้ออกแบบชุดกลไกสนับสนุนแบบครบวงจรที่บูรณาการฐานข้อมูลตลาดเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือวิเคราะห์ และความร่วมมือจากภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันให้เกิดวิสาหกิจฐานนวัตกรรมที่มีมูลค่ารวมมากกว่า 1,000 ล้านบาทต่อปี และมีจำนวนเฉลี่ย 1,000 รายทั่วประเทศ ซึ่งได้ทดลองนำร่องร่วมกับอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่เป็นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจพิเศษในแต่ละภูมิภาค ผ่านเครือข่ายมหาวิทยาลัยกว่า 44 แห่งทั่วประเทศ เพื่อยกระดับสินค้านวัตกรรมและวัตถุดิบท้องถิ่นให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น ควบคู่กับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของภาครัฐ รองรับการผลิตก่อนออกสู่ตลาด

จากการประเมินผลการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่ผ่านมา พบช่องว่างเชิงระบบด้านกลไกสนับสนุนการนำสินค้านวัตกรรมเข้าสู่ตลาด และเพื่อแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าว สอวช. จึงได้พัฒนานโยบาย ECIP โดยต่อยอดจุดแข็งของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่มี Innovation Platform รองรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่แล้ว โดยออกแบบให้ ECIP เสริมกลไกเดิมในมิติการเชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ผ่านช่องทางดิจิทัลและระบบ E-commerce ซึ่งจะช่วยให้สินค้านวัตกรรมสามารถขยายผลออกสู่ตลาดได้จริง สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น และเชื่อมโยงผลผลิตจากพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าระดับประเทศและระดับโลก

กลไก ECIP ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 โดยให้นำ ECIP มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแผนงานและบริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และมอบหมายให้อุทยานฯ ทำงานร่วมกับ สอวช. ในการดำเนินการนำร่องอย่างเป็นระบบ โดย สอวช. ทำหน้าที่เป็น Strategic Partner ในการออกแบบแนวทางการขับเคลื่อนและยกระดับ ECIP ไปสู่การเป็น National Platform

ในระยะถัดไปในระยะยาว ECIP จะเป็นกลไกเชิงระบบที่ทำหน้าที่เชื่อม “พื้นที่-นวัตกรรม-ตลาด” เข้าด้วยกันอย่างเป็นรูปธรรม ช่วยเสริมศักยภาพของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในการผลักดันสินค้านวัตกรรมจากกระเบียดเศรษฐกิจพิเศษสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจระดับพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง และยกระดับผู้ประกอบการไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก พร้อมสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาประเทศสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

การจัดหมวดหมู่ Taxonomy การขนส่งทางอากาศของประเทศไทย

การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคการขนส่งถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศไทยในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากภาคการขนส่งเป็นแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีสัดส่วนสูง และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำเกณฑ์การประเมินกิจกรรมด้านเศรษฐกิจในรายงาน “Thailand Taxonomy” โดยพิจารณาเป้าหมายระดับชาติ เจาะเฉพาะของประเทศไทย และแนวทางที่สอดคล้องกับภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจำเป็นต้องมีการจัดหมวดหมู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจให้มีความชัดเจนและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

สอวช. มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานยั่งยืนของกระบวนการผลิตไบโอเอทานอล ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการพัฒนาเชื้อเพลิงอากาศยานยั่งยืน (Sustainable Aviation

Fuel: SAF) จึงสนับสนุนข้อมูลเชิงนโยบายที่สำคัญในการจัดทำ Taxonomy ตามเกณฑ์ของ ธปท. ที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมการลงทุนและสนับสนุนกิจกรรมสีเขียวที่เกี่ยวข้องกับการผลิต SAF ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน เช่น การเข้าถึงสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำสำหรับโครงการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ได้จัดทำมาตรฐาน Sustainable Biochemicals Standard รวมถึงมาตรฐานเอทานอลยั่งยืน ซึ่งจะผลักดันให้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป โดยการผลักดันเชิงนโยบายดังกล่าวถือเป็นหนึ่งในกลไกที่จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมอนาคตหลายประเภท โดยเฉพาะอุตสาหกรรมโรงกลั่นชีวภาพที่สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมปลายน้ำ เช่น อุตสาหกรรมอาหาร ฟังก์ชันและอุตสาหกรรมเภสัชภัณฑ์

ระเบียบร่วมทุน (สถาบันวิจัย) : University Holding Company กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยไทย

University Holding Company หรือ UHC เป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ เพิ่มความคล่องตัวของระบบราชการ ทำหน้าที่บริหารการลงทุนด้านนวัตกรรมอย่างมืออาชีพ ผ่านการลงทุนและสร้างธุรกิจเทคโนโลยี (Spin-off)

สอวช. พลักดัน “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566” ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 เพื่อปลดล็อกด้านระเบียบและข้อกฎหมายที่เปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐจับมือกับภาคเอกชนได้อย่างมั่นใจ และส่งเสริมให้งานวิจัยเทคโนโลยีขั้นสูง (Deep Tech) สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจระดับมหภาคของประเทศได้อย่างแท้จริง

การประกาศใช้กฎหมายในปี พ.ศ. 2566 ส่งผลให้มหาวิทยาลัยเกิดความเชื่อมั่นและตื่นตัวในการจัดตั้ง UHC เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และปัจจุบันประเทศไทยมี UHC ที่จัดตั้งแล้ว จำนวน 12 แห่ง มีทุนจดทะเบียนรวมกว่า 500 ล้านบาท และได้ร่วมลงทุนในธุรกิจนวัตกรรม (Spin-off และ Startup) กว่า 110 แห่ง ซึ่งเป็นผลสัมฤทธิ์จากการที่ สอวช. หนุนเสริมกระบวนการทำงานผ่านการจัดกิจกรรม “UHC Learn & Share” และโครงการพัฒนาเครือข่าย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในความกฎหมายและการบริหารความเสี่ยง ส่งผลให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยกล้าตัดสินใจในการลงทุนเพิ่มมากขึ้น

ต่อมาได้ขยายผลต่อเนื่องสู่ปี 2568 ซึ่งการดำเนินงานครอบคลุมสถาบันวิจัยของรัฐที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูง (Deep Tech) และโครงสร้างพื้นฐานระดับชาติที่พร้อมต่อยอดสู่เชิงพาณิชย์ แต่ยังคงติดขัดเรื่องสถานะทางกฎหมายในการร่วมทุนโดย สอวช. ได้ศึกษาความพร้อม วิเคราะห์สถานะ และหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อถ่วงดุลข้อเสนอสู่การพิจารณาของสภานโยบายฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2568 และสภานโยบายฯ ออก “ประกาศสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจและวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนในโครงการ ซึ่งนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. 2566 และ พ.ศ. 2568” ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 ครอบคลุม 7 หน่วยงาน ได้แก่ (1) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (3) สถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ (4) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (5) สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (6) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) และ (7) สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ซึ่งประกาศดังกล่าวทำให้หน่วยงานมีอำนาจทางกฎหมายในการร่วมลงทุนกับภาคเอกชนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัย ส่งผลให้สามารถนำผลงานวิจัยระดับชาติไปต่อยอดเป็นธุรกิจนวัตกรรม สร้างรายได้ และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

“

**สอวช. มีบทบาทที่สำคัญมากเลย
ในการขับเคลื่อน University Holding
Company ตั้งแต่จัดตั้งนโยบาย
แล้วก็ระเบียบต่าง ๆ ที่ปลดล็อกกลไก
ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถที่จะอ้างอิงระเบียบต่าง ๆ
ที่ สอวช. ออก และนำมาใช้เป็นต้นแบบในการจัดตั้ง
University Holding Company ของตัวเองได้
ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม Learn and Share ของ UHC
หรือเรื่องของการพัฒนาเครือข่าย UHC Network ต่าง ๆ
ทำให้เราได้มีการแลกเปลี่ยนกันว่าปัญหาที่เราเจอ
วิธีการแก้ไข และแนวทางสามารถแชร์กับ สอวช.
ด้วยว่าจะมีกลไกอะไรที่สามารถ
ช่วยมาสนับสนุนได้ในอนาคต ”**

พศ. ดร.รัชณี กุลยานนท์
รองอธิการบดีฝ่ายนวัตกรรมและ
ความร่วมมือระหว่างประเทศ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

รายงานการวิเคราะห์โอกาสสำหรับประเทศไทย (Strategic Positioning Analysis) และกำหนด ตำแหน่งที่เหมาะสม (Niche) ในอุตสาหกรรม เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง

ภาคการผลิตของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและการส่งออก โดยสร้างมูลค่าจากการผลิตที่ใช้สินค้าชั้นกลางซึ่งมีองค์ความรู้ซับซ้อนจากต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังไม่สามารถขยับออกต่อองค์ความรู้เหล่านี้ไปสู่ภาคส่วนอื่นภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากรายงาน ICIO-TIVA Highlights: GVC Indicators for Thailand พ.ศ. 2566 ซึ่งจัดทำโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) พบว่ามูลค่าเพิ่มภายในประเทศสำหรับสินค้าส่งออก (Domestic Value Added in Foreign Final Demand) ลดลงจากร้อยละ 43.2 ในปี 2551 เหลือเพียงร้อยละ 29.8 ในปี 2563 และมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องตลอด 20 ปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ภาคการผลิตที่สำคัญของไทยยังคงอยู่ในตำแหน่งเดิมหรือเปลี่ยนแปลงได้ช้า ไม่สามารถเคลื่อนย้ายไปสู่ตำแหน่งที่มีมูลค่าเพิ่มสูงกว่าได้ และจากข้อมูล OECD ปี 2564 ชี้ให้เห็นว่า อุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะกลุ่มไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยังคงอยู่ในช่วงปลายน้ำ เน้นการประกอบและส่งออก ไม่สามารถก้าวไปสู่การผลิตต้นน้ำที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากการออกแบบและนวัตกรรมได้

อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เป็นหัวใจสำคัญของเศรษฐกิจโลกและเป็นพื้นฐานของเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า ระบบหุ่นยนต์อัตโนมัติ บริการจัดเก็บข้อมูล โครงข่ายสื่อสาร และอุปกรณ์ Internet of Things (IoT) ทำให้รัฐบาลทั่วโลกมุ่งสร้างความมั่นคงในอุตสาหกรรมนี้ โดยเฉพาะในประเทศมหาอำนาจ และข้อมูล World Semiconductor Trade Statistics (WSTS) คาดว่าในปี 2567 อุตสาหกรรมนี้จะเติบโตถึงร้อยละ 16 มีมูลค่า 611 พันล้านดอลลาร์ และแนวโน้มการลงทุนทั่วโลกจะเพิ่มขึ้นเป็น 1.2 ล้านล้านดอลลาร์ต่อปี อย่างไรก็ตาม การลงทุนในอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ต้องใช้งบลงทุนสูง เทคโนโลยีขั้นสูง และยังมีปัญหาภูมิรัฐศาสตร์ที่กระทบต่อห่วงโซ่อุปทาน

สำหรับประเทศไทยถึงแม้จะมีทรัพยากรและศักยภาพบางส่วน แต่ยังมีข้อจำกัดอีกหลายด้าน เช่น กฎระเบียบที่ซับซ้อน สิ่งจูงใจทางการเงินที่ไม่เพียงพอ ขาดโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการวิจัยและพัฒนา (R&D) และการเข้าถึงตลาดโลกเนื่องจากข้อตกลงการค้า จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวอย่างเป็นระบบ โดย สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทยให้เข้าถึงห่วงโซ่อุปทานโลกด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อปิดช่องว่างของประเทศไทยและออกแบบมาตรการที่ครอบคลุม ได้แก่ การปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการลงทุน การเสนอสิ่งจูงใจที่ดึงดูดนักลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพด้าน R&D และการวางกลยุทธ์เพื่อเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ข้อเสนอเหล่านี้มุ่งให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงให้แข่งขันได้ในระดับสากล พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สอวช. ได้เสนอกลไกริเริ่มสำคัญ (Initiative Design) ในการประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจด้านการติดตามและปรับปรุงนโยบายและแผนการพัฒนาอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 เพื่อปรับบทบาทสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง โดย BOI ได้รับข้อเสนอการกำหนดจุดมุ่งเน้นของประเทศในด้าน Power, Sensor, Photonics และ IC Design เพื่อบรรจุในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (National Semiconductor Strategy) และนำเสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการกำกับยุทธศาสตร์ ครั้งที่ 2/2568 วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2568 และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร นำร่างข้อเสนอการพัฒนาอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงด้วยการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ไปเป็นกรอบความร่วมมือ (MOU) กับมหาวิทยาลัยรัฐแอริโซนา สหรัฐอเมริกา เพื่อกำหนดตำแหน่งที่เหมาะสม (Niche) ในอุตสาหกรรมนี้ ซึ่งคาดหวังว่าประเทศไทยจะสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อน มีมูลค่าเพิ่มสูง และแข่งขันในตลาดโลกได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีชีววิทยาสังเคราะห์ในประเทศไทย

ชีววิทยาสังเคราะห์และวิศวกรรมชีวภาพ (Synthetic and Engineering Biology) เป็นหนึ่งในเทคโนโลยีที่มีศักยภาพสูงในการเปลี่ยนแปลงโลกและสร้างผลกระทบต่ออุตสาหกรรมหลายประเภท อาทิ พลังงานชีวภาพ เกษตรกรรม เคมีภัณฑ์ อาหาร และการแพทย์ ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าวช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยอาศัยการออกแบบและปรับแต่งกระบวนการทางชีวภาพในสิ่งมีชีวิตผ่านเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น การปรับแต่งจีโนม (Genome Editing) การออกแบบเซลล์สังเคราะห์ (Cell Synthesis) การหมักแบบมุ่งเป้า (Precision Fermentation) และการผลิตสารชีวภาพ (Biomanufacturing)

ประเทศไทยมีความพร้อมหลายด้าน ทั้งโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยและพัฒนา และการผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีชีวภาพอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การยกระดับจากเทคโนโลยีชีวภาพพื้นฐานไปสู่ชีววิทยาสังเคราะห์ยังมีช่องว่างสำคัญ เช่น หลักสูตรการศึกษาที่ตอบโจทย์อุตสาหกรรม โครงสร้าง

พื้นฐานสำหรับการขยายขนาด (Scale-up Facility) กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ความเข้าใจและการยอมรับจากประชาชน และการสนับสนุนการลงทุนต่อเนื่องจากรัฐและเอกชน ทั้งนี้เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจชีวภาพในอาเซียน และสามารถแข่งขันในระดับโลกได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องมีแผนที่นำทาง (Roadmap) ที่กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบนิเวศ ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันวิจัย โดย สอวช. ได้ศึกษาสถานภาพความพร้อมของประเทศและกำหนดทิศทางนโยบายเสนอที่ประชุม Thailand SynBio Consortium และได้รับความเห็นชอบให้นำกรอบนโยบายไปออกแบบกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชีววิทยาสังเคราะห์ของประเทศไทย และให้นำเสนอสถานะนโยบายฯ ต่อไป เพื่อให้เป็นกรอบสำคัญในการพัฒนางานวิจัยและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมชีวภาพและชีววิทยาสังเคราะห์ของประเทศไทยให้เติบโตและแข่งขันได้ในระดับสากล

แพลตฟอร์มการดำเนินงานด้าน Positive Lists ที่ลดขั้นตอนหรืออำนวยความสะดวก และผลักดันให้มีการจัดงบประมาณสนับสนุนการทำ Positive List

ปี 2566 ประเทศไทยสร้างมูลค่าการส่งออกอาหารอนาคต (Future Food) มากกว่า 140,000 ล้านบาท โดยกลุ่มอาหารสุขภาพและสารประกอบเชิงฟังก์ชันครองสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 89 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด และมีแนวโน้มเติบโตสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ความต้องการผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพและสารประกอบเชิงฟังก์ชันเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งประเทศไทยมีจุดแข็งด้านวัตถุดิบธรรมชาติที่มีคุณสมบัติและประโยชน์เชิงฟังก์ชันหลากหลาย เช่น กระชายดำ ขมิ้นชัน โกโก้ ฯลฯ สามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีมูลค่าเพิ่มสูง นอกจากนี้ยังมีศักยภาพด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อผลิตสารประกอบเชิงฟังก์ชันที่สามารถทดแทนสารนำเข้าที่มีราคาแพง

อย่างไรก็ตาม การนำสารเหล่านี้ไปใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพจำเป็นต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อยืนยันคุณสมบัติและผ่านกระบวนการขึ้นทะเบียนที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ใช้เวลาและต้นทุนสูง และเพื่อแก้ไขปัญหานี้ สอวช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงจัดทำบัญชีรายการกล่าวอ้างหน้าที่อื่นของสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทย (Positive Lists for Other Function Claim) ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการขึ้นทะเบียน

ผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการสามารถนำรายการสารสำคัญในบัญชีไปใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ทันที โดยไม่ต้องลงทุนทำวิจัยและรวบรวมข้อมูลหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เอง ซึ่งการมีบัญชี Positive Lists จะทำให้การออกผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่ตลาดรวดเร็วขึ้น เพิ่มโอกาสสร้างนวัตกรรม และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารอนาคตไทย

สอวช. ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชีดังกล่าว ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ รวมถึงการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (Systematic Review) เพื่อยืนยันความปลอดภัยและประโยชน์ของสารสำคัญ สอวช. จึงร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) หน่วยบริหารจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน (บพข.) และ Food Innovation and Regulation Networks (FIRN) ภายใต้สมาคมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางอาหารแห่งประเทศไทย (FoSTAT) ออกแบบกลไกการ

ทำงานและทดลองขับเคลื่อนการสร้างบัญชี Positive Lists สำหรับสารประกอบเชิงฟังก์ชันจากวัตถุดิบไทยที่สามารถใช้กล่าวอ้างหน้าที่อื่นได้อย่างเป็นทางการ โดยตั้งเป้าหมายสร้างบัญชีรายการกล่าวอ้างให้ได้ 150 รายการภายในปี พ.ศ. 2570 ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการยื่นขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดต้นทุนการวิจัย และสนับสนุนการใช้วัตถุดิบไทยในผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างกว้างขวาง

บัญชี Positive Lists ถูกนำไปใช้เป็นประเด็นการให้ทุนวิจัยในหลายแผนงาน เช่น งบประมาณการอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต พ.ศ. 2569 ทุนวิจัยแผนอาหารมูลค่าสูงของ บพข. พ.ศ. 2568 และแผนบูรณาการการให้ทุนวิจัยของ สวท. พ.ศ. 2568 และได้รับการบรรจุในแผนบูรณาการอุตสาหกรรมแห่งอนาคตของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม บพข. และ สวท. ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพได้รวดเร็วขึ้น ลดต้นทุนการวิจัย และเพิ่มโอกาสแข่งขันในตลาดโลก

“

ด้วยความร่วมมือของ อย. และ สอวช.
ฐานะ Key Partner บูรณาการนโยบาย
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สู่การกำกับดูแลอาหารยุคใหม่เดินหน้า
Positive List และการกล่าวอ้างทางสุขภาพ
บนฐานหลักฐานเชิงประจักษ์
เสริมความเชื่อมั่น ยกระดับ
อุตสาหกรรมอาหารไทยสู่ห่วงโซ่
การผลิตระดับโลกอย่างยั่งยืน ”

เกสัชกรเลิศชาย เลิศวุฒิ
รองเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการ
อาหารและยา

นโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

สมุดปกขาว : ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการ การวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศ

สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง และความท้าทายในการพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทยมีปัจจัยหลายด้านประกอบกัน ทั้ง 1) ด้านเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาความยากจน ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนที่สูงขึ้น การประกอบอาชีพมีจำกัดและมีการแข่งขันทางการค้ามากขึ้น 2) ด้านสังคมและชุมชน เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคมผู้สูงอายุ การเข้าถึงบริการของรัฐ ทั้งการบริการทางด้านความรู้ การบริการทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การบริการทางด้านสังคม ภายใต้ข้อจำกัดทางกฎหมายและสภาพของพื้นที่ รวมถึงเทคโนโลยีการสื่อสารที่เข้าไม่ถึง และ 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การสูญเสียป่าและพื้นที่สีเขียว การเผา หมอกควัน และภัยแล้ง

ประเทศไทยมีพื้นที่สูง จำนวน 54.97 ล้านไร่ ครอบคลุม 4,205 กลุ่มบ้าน ในพื้นที่ 23 จังหวัด ได้แก่ 1) เชียงใหม่ 2) เชียงราย 3) ลำพูน 4) ลำปาง 5) แม่ฮ่องสอน 6) ตาก 7) แพร่ 8) น่าน 9) พะเยา 10) อุดรดิตถ์ 11) สุโขทัย 12) พิษณุโลก 13) กำแพงเพชร 14) พิจิตร 15) เพชรบูรณ์ 16) เลย 17) นครสวรรค์ 18) อุทัยธานี 19) สุพรรณบุรี 20) กาญจนบุรี 21) ราชบุรี 22) เพชรบุรี และ 23) ประจวบคีรีขันธ์ โดยบางจังหวัดของพื้นที่สูง อาทิ แม่ฮ่องสอน และ ตาก เป็นจังหวัดที่ติดอันดับจังหวัดยากจน 1 ใน 10 ของประเทศมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาพื้นที่ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่สูง โดย อววน. เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาและรับมือความท้าทายในการพัฒนาพื้นที่สูง โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ ต้องมีกลไกการบูรณาความร่วมมือของทุกภาคส่วนในพื้นที่สูงให้มีเป้าหมายร่วมกัน สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัยเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรม

สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูง เสนอคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนการวิจัยพื้นที่สูง เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และมอบหมายให้ สอวช. และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) เชื่อมโยงข้อเสนอแนะกับแผนการวิจัยพื้นที่สูง ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2567-2570 และเห็นชอบการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการงานวิจัยบนพื้นที่สูง โดย สอวช. เป็นประธานและเลขานุการ เพื่อผลักดันการบูรณาการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน พร้อมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมถึงให้ประชาชนในพื้นที่สูงมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอกลไกการพัฒนาแพลตฟอร์มด้านการจัดการพื้นที่ด้วยระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการพื้นที่ (Destination Management System: DMS)

คั้งบางกะเจ้าได้รับการยอมรับว่าเป็น “ปอดของกรุงเทพมหานคร” ด้วยศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและภูมิประเทศที่มีลักษณะเฉพาะคล้ายรูปกระเพาะหมู พื้นที่แห่งนี้ไม่เพียงเป็นแหล่งธรรมชาติที่สำคัญ แต่ยังเป็นศูนย์รวมเครือข่ายชุมชนที่มีภูมิปัญญาด้านอาหารและสมุนไพร ซึ่งเกิดจากการนำทรัพยากรในพื้นที่มาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้ามาร่วมพัฒนาและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การพัฒนาพื้นที่คั้งบางกะเจ้ายังขาดกลไกการเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นระบบ ทำให้การดำเนินงานขาดทิศทางร่วมกัน ดังนั้น การสร้างแพลตฟอร์มระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่ จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยรวบรวมข้อมูลหลายมิติ เชื่อมโยงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนและการจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

สอวช. ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่คั้งบางกะเจ้า ครอบคลุมข้อมูลสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแผนที่พื้นที่สำคัญในมิติต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการออกแบบแพลตฟอร์ม โดยจัดทำแผนที่ 5 ประเภท ได้แก่ 1) แผนที่ศูนย์เรียนรู้ 2) แผนที่คาเฟ่และร้านอาหาร 3) แผนที่ที่พักในคั้งบางกะเจ้า 4) แผนที่โบราณสถานและศาสนสถาน และ 5) แผนที่สวนเกษตรและพื้นที่สีเขียว และจากการรวบรวมข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ นำไปสู่การออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มสารสนเทศ

เพื่อการจัดการพื้นที่ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอกลไกการพัฒนาแพลตฟอร์มและแนวทางการขยายผลไปยังพื้นที่อื่นในอนาคต

ข้อเสนอดังกล่าวได้นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสำนักบริหารและกำกับการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่คั้งบางกะเจ้าผู้ความยั่งยืน Our Khung Bangkachao @ มูลนิธิชัยพัฒนา เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2568 โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้นำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่มาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ Our Khung Bangkachao และมอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานนวัตกรรมและข้อมูลได้ออกแบบการเชื่อมต่อข้อมูล (API) พัฒนาระบบฐานข้อมูล การแสดงผล และกลไกการใช้งาน เพื่อให้แนวคิดและผลการศึกษาเกิดการใช้จริงในพื้นที่ พร้อมทั้งจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเชื่อมโยงระบบเข้ากับการส่งเสริมคนรุ่นใหม่ในชุมชนให้สามารถดูแลเนื้อหาและเชื่อมโยงเครือข่ายในพื้นที่ โดยกำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินงาน 2 ปี

การพัฒนาแพลตฟอร์มสารสนเทศเพื่อการจัดการพื้นที่คั้งบางกะเจ้า จะช่วยสร้างระบบข้อมูลที่เป็นเอกภาพ เชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบที่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการพื้นที่เชิงนิเวศและชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ขยายผลจาก Social Enterprise Incubation Platform

สอวช. ออกแบบและพัฒนาแพลตฟอร์มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise Incubation Platform) เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนผู้ประกอบการทางสังคม วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการท้องถิ่นที่สนใจ โดยกลไกนี้มุ่งเน้นการเชื่อมโยงสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และการสนับสนุนที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าถึงทรัพยากร และสิทธิประโยชน์จากหน่วยงานภายใต้การกำกับของกระทรวง อว. รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

ระบบนิเวศนวัตกรรมและพื้นที่เศรษฐกิจนวัตกรรมรองรับการดำเนินงานนี้จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีศักยภาพและความพร้อมในการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง สร้างรายได้และการจ้างงานกระจายรายได้สู่ภูมิภาค และยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการบูรณาการความร่วมมือเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมผู้ประกอบการเพื่อสังคมให้มีความเข้มแข็ง ผ่านการใช้กลไกบ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อสังคม พร้อมทั้งออกแบบรูปแบบการประเมินผลกระทบทางสังคม (Social Impact) ที่สามารถวัดผลได้จริงและจับต้องได้

สอวช. ได้ออกแบบและจัดอบรมร่วมกับคณะสหวิทยาการและการประกอบการ มหาวิทยาลัยทักษิณ ระหว่างเดือนมีนาคม ถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2568 โดยบุคลากรของมหาวิทยาลัยผ่านการอบรม 14 คน และเกิดการสร้างโมเดลธุรกิจเพื่อสังคม

2 โมเดลสำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่ และมหาวิทยาลัยทักษิณ ได้นำ Framework จากกลไกบ่มเพาะฯ ไปใช้เป็นต้นแบบในการออกแบบโมเดลธุรกิจ ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร CABI Digital Library เรื่อง From Village Hands to World Markets: VARNI's Community-Powered Thai Sedge Wickerwork Enterprise Story และได้นำ Framework ของกลไก Social Enterprise Incubation Platform ไปใช้เป็นเครื่องมือในการสอนชุดวิชาโท “การประกอบการเพื่อสังคม” (Social Entrepreneurship หรือ SE) โดยใช้ในการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Hybrid) ทั้งภาคทฤษฎีผ่าน MOOC for All และการปฏิบัติจริง เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ

การดำเนินงานนี้ช่วยให้ผู้ประกอบการท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการทำธุรกิจเพื่อสังคม สามารถสร้างโมเดลธุรกิจที่ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชนและตลาด พร้อมทั้งยกระดับความสามารถในการแข่งขัน และมีการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นต้นแบบที่สามารถขยายผลไปยังมหาวิทยาลัยและชุมชนอื่น ๆ เพื่อสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการเพื่อสังคมที่เข้มแข็งทั่วประเทศ

“

ขอชื่นชมการดำเนินงานของ สอวช.
ในการสนับสนุนการพัฒนาทักษะ
การโค้ชด้านผู้ประกอบการเพื่อสังคม
เสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้คณาจารย์
คณะสหวิทยาการและการประกอบการ
เพื่อนำไปต่อยอดการเรียนรู้

ของนิสิตและการบ่มเพาะ
ผู้ประกอบการสังคม พร้อมขยายองค์ความรู้
สู่ชุมชนร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยสู่การสร้าง
นวัตกรรมสังคมอย่างยั่งยืน ”

รศ. ดร.รุ่งรวี จิตภักดี
คณบดีคณะสหวิทยาการ
และการประกอบการ
มหาวิทยาลัยทักษิณ

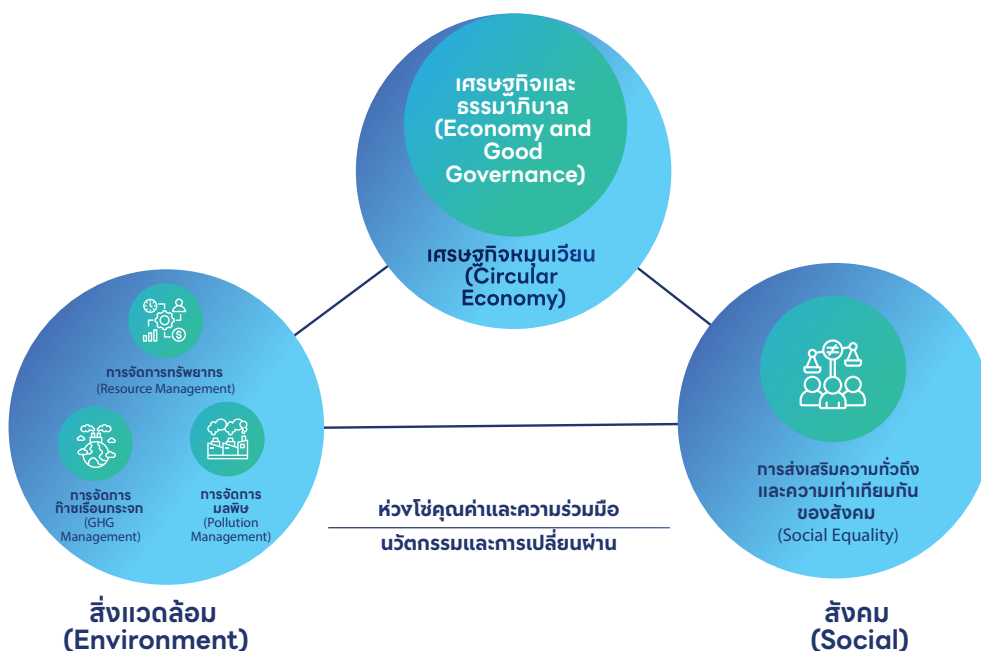
นโยบายนวัตกรรมเพื่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (GHG Net Zero Emissions)

กลไกนวัตกรรมเชิงระบบที่เชื่อมโยงและเปิดรับการสนับสนุนร่วมกันในลักษณะโครงการขนาดใหญ่ (Scaleup) ที่พยายามเปลี่ยนแปลงผู้ประกอบการไปสู่ Green Transition ทั้งห่วงโซ่อุปทาน

การปรับตัวของธุรกิจไปสู่แนวทางสีเขียว หรือ Green Transition ถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการแข่งขันของภาคธุรกิจภายใต้สถานการณ์โลกที่กำลังเผชิญกับความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาระบบนิเวศด้านนวัตกรรมและการเงินจึงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนผู้ประกอบการให้สามารถพัฒนาธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันพบว่าผู้ประกอบการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไม่สามารถมองเห็นภาพรวมของการสนับสนุนจากระบบนิเวศทั้งสามด้าน ได้แก่ 1) ด้านธุรกิจ 2) ด้านนวัตกรรม และ 3) ด้านการเงิน ได้อย่างชัดเจน อีกทั้งผู้ประกอบการจำนวนมากได้รับการสนับสนุนเพียงบางมิติหรือเพียงด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะเอื้อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านสู่ธุรกิจสีเขียวอย่างมีประสิทธิภาพ จากสถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างกลไกเชิงระบบ ที่สามารถเชื่อมโยงกลไกทั้งสามด้านเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสได้อย่างครบวงจร

สวช. ได้ออกแบบกลไกนวัตกรรมเชิงระบบ (Systemic Innovation Mechanism) ที่เชื่อมโยงการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในลักษณะของโครงการขนาดใหญ่ (Scale-up) โดยมุ่งขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านของผู้ประกอบการและห่วงโซ่อุปทานไปสู่ Green Transition อย่างเป็นระบบ โดยกลไกดังกล่าวมิได้มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง หากแต่ครอบคลุมทั้งเครือข่ายธุรกิจ ในห่วงโซ่อุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการปรับตัวไปพร้อมกันและสร้างผลกระทบเชิงบวก ซึ่งหนึ่งในเครื่องมือสำคัญภายใต้กลไกดังกล่าวคือ ตัวชี้วัดผู้ประกอบการเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว (Green Enterprise Indicator: GEI) เป็นเครื่องมือในการประเมินศักยภาพและระดับความพร้อมของผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจสีเขียว ครอบคลุมทั้งมิติของสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และธรรมาภิบาล นอกจากนี้ ตัวชี้วัด GEI สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการเชื่อมโยงการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้กลไกดังกล่าวสามารถตอบสนองต่อความต้องการ

เศรษฐกิจและธรรมาภิบาล (Economy and Good Governance)

ของผู้ประกอบการในภาคปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ ตัวชี้วัด GEI อยู่ระหว่างกระบวนการพัฒนาไปสู่มาตรฐานการตรวจสอบและรับรองแห่งชาติ (มตช.) ในฐานมาตรฐานระดับชาติ ซึ่งคาดว่าจะประกาศเป็น มตช. ภายในปี พ.ศ. 2569 และจะเป็นหนึ่งในเครื่องมือกลางในการเชื่อมโยงแหล่งเงินทุนและสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการเงิน เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจไทยในตลาดโลก

ในระยะต่อไป สอวช. จะต่อยอดการดำเนินงานโดยมุ่งพัฒนา กลไกนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถเชื่อมต่อกับห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจขนาดใหญ่ และขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ห่วงโซ่อุปทานสีเขียวตลอดทั้งระบบ โดยอาศัยระบบที่ปรึกษา ระบบพี่เลี้ยง และองค์ความรู้ที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องภายใต้ระบบ อววน.

Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen

การวิจัยนโยบาย เรื่อง Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen ถือเป็นข้อมูลสำคัญในการจัดทำนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนระดับภูมิภาค ผ่านความร่วมมือด้านการลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STI) ในกรอบความร่วมมือ APEC Policy Partnership on Science, Technology and Innovation (PPSTI) โดยได้เผยแพร่ข้อมูลผ่านฐานข้อมูล APEC Publication Database อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2568

การวิจัยนโยบายดังกล่าวจัดทำโดย ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค (APEC Center for Technology Foresight) และได้รับความเห็นชอบในการดำเนินงานผ่าน PPSTI ซึ่งเป็นกลไกความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สำคัญของเอเปค โดยใช้กระบวนการคาดการณ์อนาคต (Technology Foresight) เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มเทคโนโลยีไฮโดรเจนสีเขียวในระยะยาว และประเมินผลกระทบเชิงนโยบายที่อาจเกิดขึ้นในระดับภูมิภาค ผลด้านอรววน. ที่คาดว่าประเทศไทยจะได้รับ ได้แก่ การเสริมสร้างขีดความสามารถของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์และสถาบันอุดมศึกษาในการกำหนดทิศทางวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไฮโดรเจนสีเขียวอย่างเป็นระบบ การยกระดับองค์ความรู้และทักษะของนักวิจัยไทยผ่านการมีส่วนร่วมในเครือข่ายความร่วมมือด้าน STI ระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ตลอดจนการใช้ผลการคาดการณ์อนาคตเป็นฐานข้อมูลเชิงนโยบายในการจัดลำดับความสำคัญด้านการลงทุนการวิจัยและนวัตกรรม และการพัฒนากำลังคนเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำของประเทศในระยะยาว

Technology Foresight Scenarios and Policy Impact Assessment: Green Hydrogen

Published Date: July 2025
Type of Publication: Reports
Publication Under: SOM Steering Committee on Economic and Technical Cooperation (SCE), Policy Partnership on Science, Technology and Innovation (PPSTI)

การคาดการณ์อนาคตด้านเทคโนโลยี และการประเมินผลกระทบเชิงนโยบาย

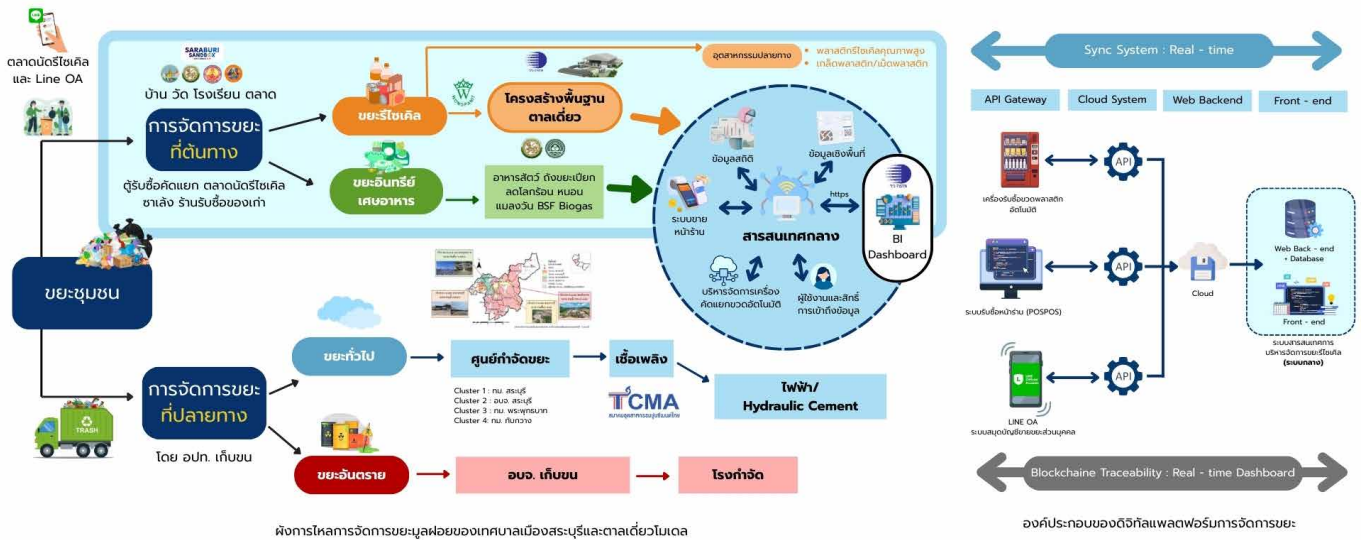
โดย ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค - สอวช.

- นำเสนอผ่าน SOM Steering Committee on Economic and Technical Cooperation: SCE และ Policy Partnership on Science, Technology and Innovation: PPSTI ภายใต้กรอบความร่วมมือเอเปค (APEC)
- โดยมีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์แนวทางอนาคตของการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนผ่านการไฮโดรเจนสีเขียวอย่างเป็นระบบรวมทั้งประเมินผลกระทบของนโยบายที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกอย่างรอบด้าน
- วิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ Foresight ได้แก่ การวิเคราะห์กรอบ STEEP และวิธีทำ Foresight Canvas ควบคู่กับการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ และ Workshop

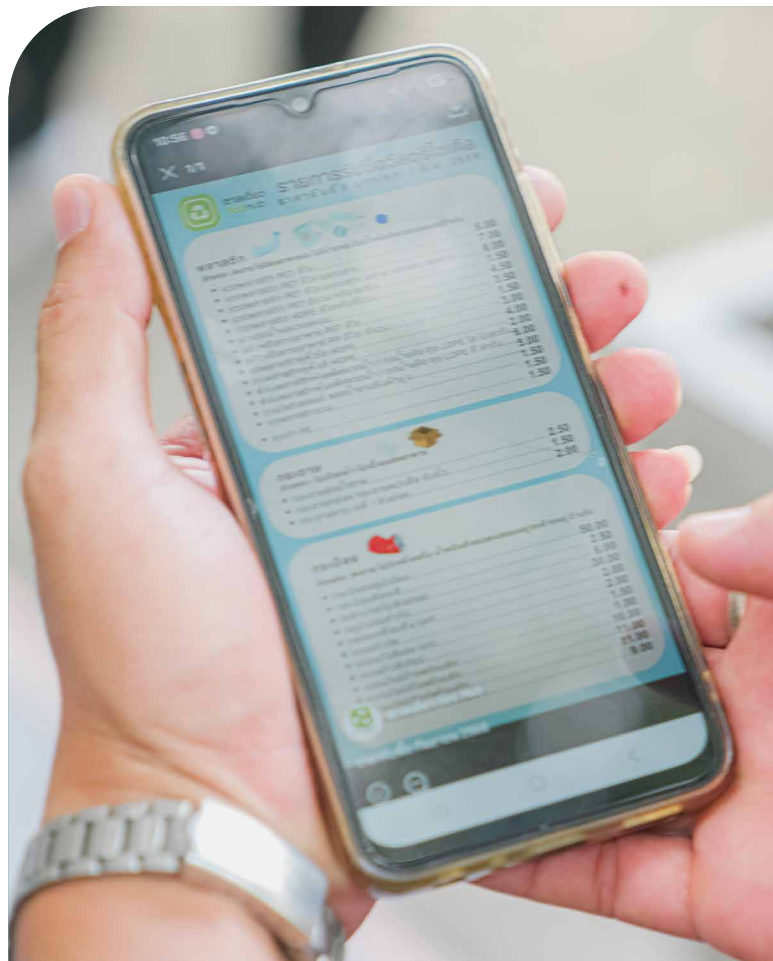
ผลลัพธ์สำคัญที่จะเกิดขึ้น :

จะเป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดทำนโยบายเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนระดับภูมิภาค ผ่านความร่วมมือด้านการลงทุน โครงสร้างพื้นฐาน การวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรม (STI) ในกรอบความร่วมมือ APEC

ต้นแบบ Digital Platform เพื่อสนับสนุนการจัดการและสร้างมูลค่าขยะและของเสียในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองสระบุรี

การพัฒนาต้นแบบ Digital Platform เพื่อสนับสนุนการจัดการของเสียอย่างครบวงจรตามแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ถือเป็นก้าวสำคัญในการสร้างเมืองต้นแบบสู่สังคมคาร์บอนต่ำ เพื่อขับเคลื่อนสระบุรีแซนด์บ็อกซ์ (Saraburi Sandbox) โดย สอวช. ร่วมกับสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ได้ออกแบบนวัตกรรมจัดการของเสียและสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ โดยให้ประชาชนบันทึกข้อมูลการจัดการขยะรายบุคคลผ่านระบบดิจิทัล รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินปริมาณขยะ ศักยภาพในการรีไซเคิล และคำนวณค่าการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการลดการเผาและฝังกลบ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะผ่านระบบแต้มสะสมหรือเครดิตคาร์บอน เพื่อจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วม รวมถึงจัดทำคู่มือการใช้งาน Digital Platform การจัดการขยะ เพื่อให้ใช้งานสะดวกและแพลตฟอร์มนี้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลการจัดการขยะทั้งประเภทรีไซเคิลและอินทรีย์เข้าสู่ระบบสารสนเทศส่วนกลาง พร้อมประมวลผลแบบเรียลไทม์ ช่วยให้การบริหารจัดการทรัพยากรมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการนำร่องในพื้นที่เทศบาลเมืองสระบุรี สามารถรวบรวมวัสดุรีไซเคิล 10,324 กิโลกรัม และเก็บรวบรวมเศษอาหารและขยะอินทรีย์ผ่านระบบ 39,894 กิโลกรัม ทำให้สามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกทั้งสิ้น 38,773 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

โครงการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับโครงการพัฒนาร่างต้นแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อพัฒนาวัตกรรมการจัดการของเสียตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและพัฒนาแนวทางขับเคลื่อนสระบุรีแซนด์บ็อกซ์ (Saraburi Sandbox) และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกแบบการเชื่อมต่อข้อมูล (API) เพื่อให้แพลตฟอร์มนี้สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ได้ใน

อนาคต ทั้งนี้ จากการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ พบว่ามีระยะเวลาคืนทุนที่ 3.36 ปี แสดงถึงความคุ้มค่าในเชิงธุรกิจและเป็นการลงทุนเพื่อสังคมที่สร้างประโยชน์ต่อชุมชนอย่างยั่งยืน และช่วยสร้างโอกาสการพัฒนาธุรกิจรีไซเคิลและเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับท้องถิ่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำในประเทศไทย

“

Digital Platform**ทำให้คนนำขยะมาขายมากขึ้น****เรียนรู้การคัดแยกขยะ****เพื่อขายให้ได้ราคาสูงขึ้น****สามารถสร้างรายได้จาก****สิ่งของที่เหลือใช้ ปริมาณขยะ****ปลุกฝังการทิ้งขยะ****ให้เป็นที่เป็นทาง****บ้านเรือนและชุมชนสะอาดขึ้น ”**

นายจिरายุทธ บุญแลบ
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดทองพุ่มพวง)

พัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง และส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)

กลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนาคนร่วมกับภาคการผลิตและบริการ ผ่านมาตรการและสิทธิประโยชน์สนับสนุนจากภาครัฐ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบันชี้ให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะของแรงงานกับความต้องการของตลาด (Skills Mismatch) และยังพบปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ส่งผลกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยเหตุนี้ เครื่องมือเชิงนโยบายโดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิประโยชน์เพื่อการพัฒนาคนจึงเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ใช้บัณฑิต โดยเฉพาะภาคเอกชนจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากขึ้น ทั้งในด้านการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะแรงงาน การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีขั้นสูง

สอวช. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนกลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนาคนร่วมกับภาคการผลิตและบริการ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับรองความร่วมมือโครงการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการระหว่างการเรียนและการทำงาน (Work-integrated Learning: WiL) ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 10/2565 เรื่อง มาตรการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และคำชี้แจงสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการ

ลงทุน เรื่อง การขอรับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้การดำเนินโครงการ WIL โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Thailand Board of Investment: BOI) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทบทวนและปรับปรุงกระบวนการรับรองความร่วมมือโครงการ WIL ครอบคลุมทั้งการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ รูปแบบและระยะเวลาการฝึกปฏิบัติงาน ตลอดจนบทบาทของสถานประกอบการในฐานะแหล่งเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งได้ประกาศใช้หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุงแล้วอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ส่งผลให้มีสถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ WiL และทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ สอวช. ในปี พ.ศ. 2568 จำนวน 2 แห่ง และมีนักศึกษาเข้าร่วมโครงการรวมทั้งสิ้น 1,010 คน

นอกจากนี้ สอวช. ได้ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาเชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เพื่อสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียน โดยได้หารือร่วมกับกรมสรรพากรเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของมาตรการในเชิงกฎหมายและการบริหารจัดการเก็บภาษี รวมถึงการปรับประเด็นทางเทคนิคที่จำเป็นให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทางการบังคับใช้ ก่อนนำเสนอผลการศึกษาและข้อเสนอเชิงนโยบายต่อ กอวช. และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนและยกระดับการจัดการศึกษาเชิงประสบการณ์ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาในลำดับถัดไป ในการดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนการสร้างแรงจูงใจที่ส่งเสริมให้ภาคเอกชนทั้งนักลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผู้ประกอบการที่ไม่ได้รับการส่งเสริม ให้สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากกรมสรรพากรในการลงทุนพัฒนากำลังคนอย่างเป็นระบบ ช่วยยกระดับความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรมเสริมสร้างศักยภาพกำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และสนับสนุนการพัฒนาระบบนวัตกรรมของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนในระยะยาว

ข้อเสนอโครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ (Outstanding Development Opportunity Scholarship หรือ ODOS)

การพัฒนากำลังคนที่มีศักยภาพสูงในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หรือ STEM ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตาม แม้ประเทศไทยจะมีความต้องการบุคลากรด้าน STEM สูง แต่โอกาสทางการศึกษาในสาขาเหล่านี้ยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีศักยภาพแต่ขาดแคลนทรัพยากร ทำให้ประเทศสูญเสียโอกาสในการพัฒนาแรงงานคุณภาพที่สามารถสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สอวช. จึงจัดทำข้อเสนอโครงการทุนการศึกษาเพื่อขยายโอกาสและพัฒนาประเทศ หรือโครงการ ODOS โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ซึ่งมุ่งเน้นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาหลักสูตรระดับปริญญาตรีด้าน STEM ในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวง อว. พร้อมออกแบบแนวทางการคัดเลือกนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการให้สอดคล้องกับระบบการคัดเลือกกลางบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (Thai University Central Admission System หรือ TCAS) เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและโปร่งใสในการคัดเลือก โดยมีการหารือร่วมกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) เพื่อจัดทำรายการสาขาวิชาและรายละเอียดของหลักสูตร คณะมหาวิทยาลัย และวิทยาเขตที่เข้าร่วมโครงการ จากนั้นเชื่อมโยงข้อมูลเข้าสู่ระบบ TCAS เพื่อให้การคัดเลือกนักเรียนทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับระบบการรับเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สอวช. ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกับสำนักปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างบูรณาการและตบโจทย์การพัฒนากำลังคนของประเทศ และได้นำเสนอในการประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดนิยามของสาขาวิชา STEM และแนวทางการทำงานสำหรับผู้รับทุนโครงการ ODOS เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ซึ่งการดำเนินโครงการดังกล่าว ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาสำคัญของประเทศในหลายมิติ ประการแรกคือ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีศักยภาพในสาขา STEM โดยเฉพาะกลุ่มที่ขาดแคลนทรัพยากร ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา ประการต่อมาคือ การเพิ่มจำนวนกำลังคนทักษะสูงในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของประเทศ ส่งผลให้เกิดการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ และเพิ่มมูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประการสุดท้ายคือ การสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรมและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถือเป็นการลงทุนเพื่อสร้างอนาคตของประเทศ

ต้นแบบหลักสูตรผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

กำลังคนสมรรถนะสูงที่ตอบโจทย์อย่างเพียงพอและเท่าทันต่อความต้องการนับเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายจากนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศที่ผ่านมา สอวช. และ สป.อว. ได้ร่วมกันพัฒนากลไกรองรับการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox) ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาวัตกรรมการอุดมศึกษาให้นำไปสู่การพลิกโฉมของระบบการอุดมศึกษาที่สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงให้ตอบโจทย์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่มากยิ่งขึ้น โดยการทำงานที่ผ่านมา คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องด้านการส่งเสริมนวัตกรรมการอุดมศึกษา ได้อนุมัติข้อเสนอการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน 24 ข้อเสนอ ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตกำลังคนสมรรถนะสูงมากกว่า 26,620 คน และมีหลักสูตรตามความต้องการของประเทศที่เริ่มเปิดดำเนินการจัดการศึกษาแล้วจำนวน 16 ข้อเสนอ ซึ่งรวมถึงการผลิตกำลังคนสาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ที่ได้รับการขับเคลื่อนโดยกระทรวง อว. ตามแนวทางการส่งเสริมเชิงนโยบาย (Top-down Sandbox) เพื่อผลิตกำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (Semiconductor & Advanced Electronics) ของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตสูงจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และถือเป็นเครื่องยนต์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุดใหม่ จึงผลักดันให้เป็นต้นแบบการผลิตและพัฒนา

กำลังคนสมรรถนะสูง โดย สอวช. และ สป.อว. ได้ร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายสถานประกอบการ การริเริ่มโปรแกรมที่เป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ โปรแกรมสหกิจศึกษารูปแบบพิเศษ Coop+ เพื่อตอบโจทย์ความต้องการเร่งด่วน การจัดทำข้อเสนอโครงการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูงของประเทศ ระยะที่ 1 พ.ศ. 2569-2573 ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตร Higher Education Sandbox สาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ในรูปแบบ “หลักสูตรกลางของประเทศ” ที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายสถานประกอบการ เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการอย่างแท้จริง การรวบรวมความเชี่ยวชาญและการแบ่งปันทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกัน ซึ่งนำร่องจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2568 และรับนักเรียนรุ่นแรกผ่านสถาบันอุดมศึกษา 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีจำนวนนักศึกษารุ่นแรก 165 คน และในปีการศึกษา 2569 จะมีสถาบันอุดมศึกษาเปิดหลักสูตรเพิ่มเติมอีกอย่างน้อย 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ต้นแบบหลักสูตร Higher Education Sandbox สาขาวิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์

“หลักสูตรกลางของประเทศ” โดยความร่วมมือระหว่างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาและเครือข่ายสถานประกอบการ

Demand consortium

University consortium

นักศึกษาจบปี 1 หรือ 2 สาขาอิเล็กทรอนิกส์และสาขาที่เกี่ยวข้อง

University consortium Sharing resources และผู้เชี่ยวชาญที่มีอยู่อย่างจำกัด

1-2 ปี

2-3 ปี

Semiconductor-specific

นักเรียนจบ ม.6

Fundamentals

Online content

Practice

Internship

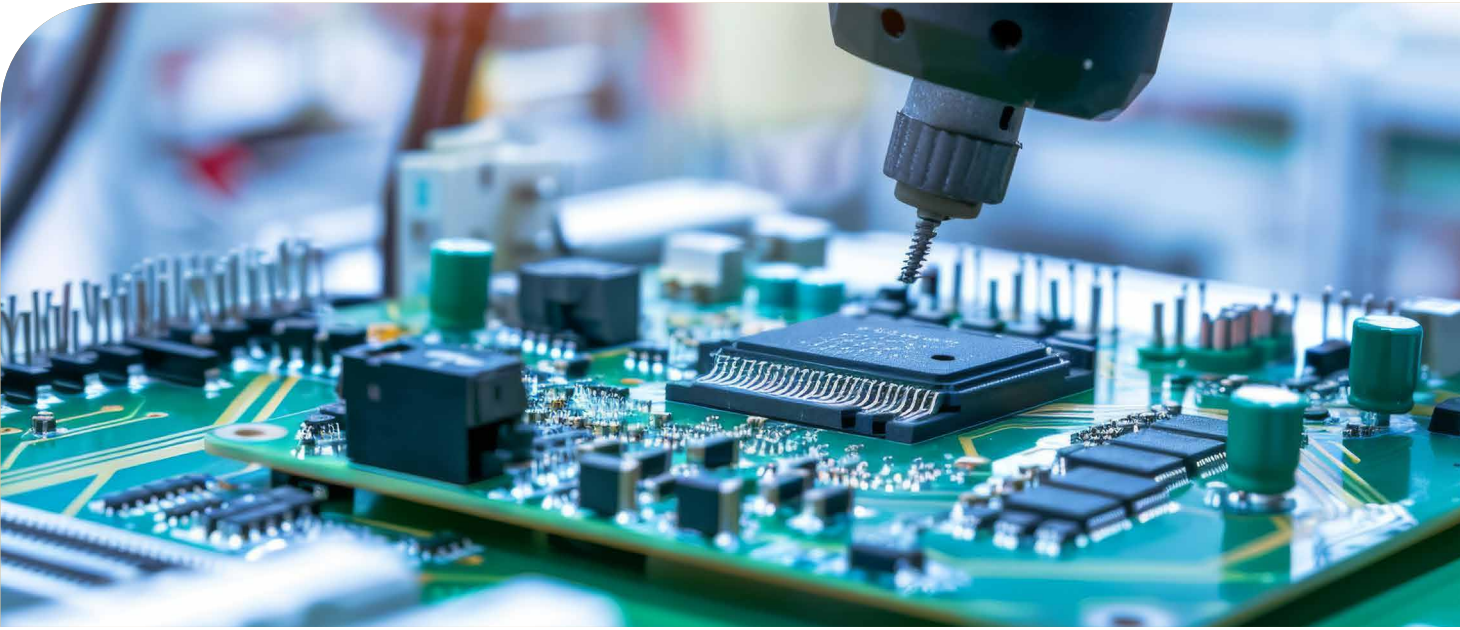

Bachelor degree in Semiconductor Engineering (3 Majors)

1. IC design
2. Semiconductor Fabrication
3. Semiconductor Assembly and Testing

Training Centers :

ปัจจุบันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. และ สป.อว. มุ่งเน้นสร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) รองรับการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาในหลักสูตร Higher Education Sandbox และได้จัดตั้งศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (National Semiconductor Training Centers หรือ NSTCs) จำนวน 4 แห่ง ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง ครอบคลุมการฝึกอบรมในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์และอุตสาหกรรมแผงวงจรพิมพ์ (PCB) โดยศูนย์ทั้ง 4 แห่ง จะมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ (1) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการทดสอบวงจรรวม (IC Testing) และขับเคลื่อนเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาผ่านกลไกหลักสูตร Higher Education Sandbox (2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการบรรจุภัณฑ์วงจรรวม (IC Packaging) และสร้างความร่วมมือเชิงลึกกับภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ (3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการออกแบบวงจรรวม (IC Design) และการออกแบบแผงวงจรพิมพ์ (PCB Design) รวมทั้งขับเคลื่อนความร่วมมือเชิงลึกกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ และ (4) ศูนย์เทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (TMEC) มุ่งเน้นการฝึกอบรมด้านการผลิตวงจรรวม (IC Fabrication) โดยมีเป้าหมายในปี 2568 ได้แก่ การจัดค่ายฝึกอบรมเข้มข้น (Bootcamp) สำหรับนักศึกษาอย่างน้อย 400 คน การจัดคอร์สฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะบุคลากร (Upskill/Reskill) ครอบคลุมบุคลากรในตลาดแรงงานและนักศึกษา อย่างน้อย 1,560 คน โปรแกรมพัฒนาอาจารย์ (Train the Trainer) 40 คน การขยายความร่วมมือกับสถานประกอบการในประเทศเพิ่มอีก 6 แห่ง

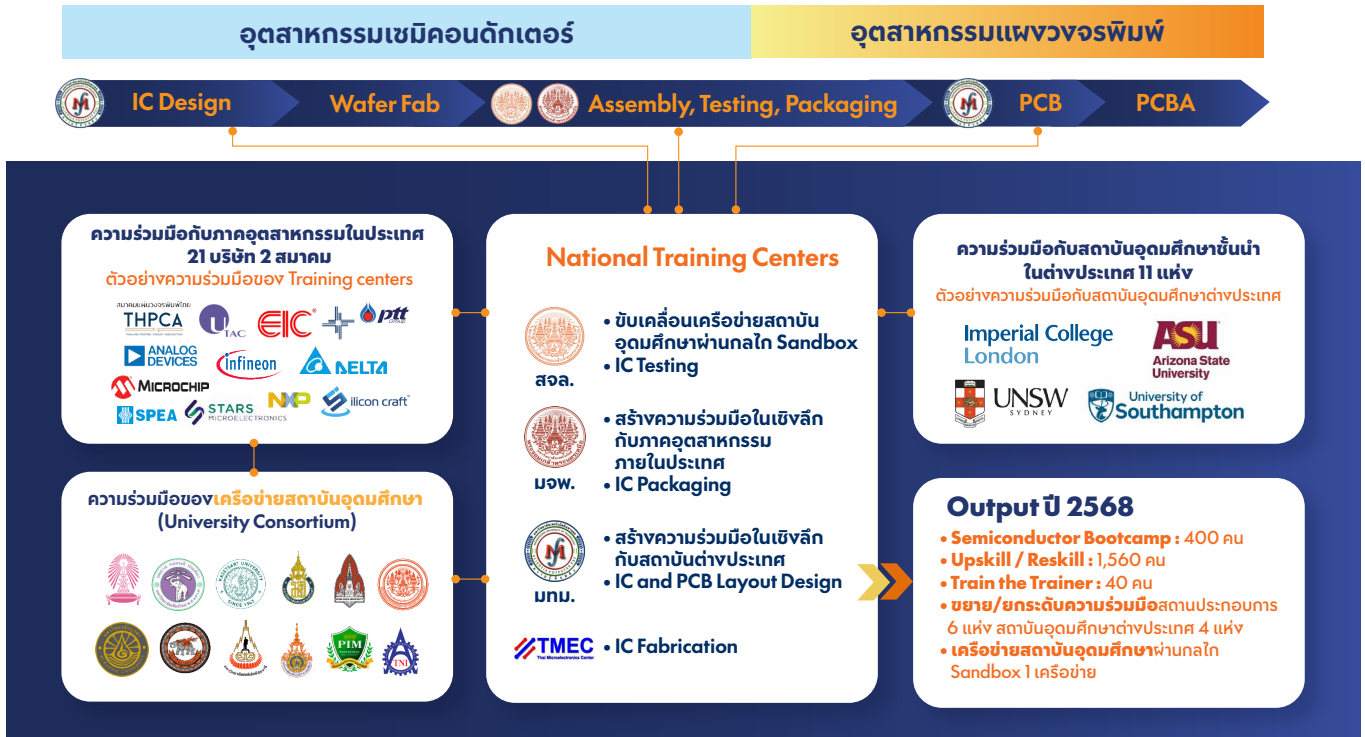
และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเพิ่มอีก 4 แห่ง และการสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาผ่านกลไก Higher Education Sandbox โดยได้นำเสนอผลการนำร่องต้นแบบระบบและกลไกการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ รวมถึงข้อเสนอโครงการริเริ่มสำคัญ (แผนปฏิบัติการ) ด้านการพัฒนากำลังคนที่สุดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2568 ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ และการประชุมสภานโยบายฯ ครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2568 มีมติเห็นชอบข้อเสนอโครงการริเริ่มสำคัญดังกล่าว

จากการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2566 ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศการผลิตและพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงในสาขาที่เป็นความต้องการเร่งด่วนของประเทศโดยความร่วมมือแบบ Triple Helix ประกอบด้วย ภาครัฐ เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา และเครือข่ายสถานประกอบการ เกิดการรวบรวมทรัพยากร (Pool Resource) และแบ่งปันทรัพยากร (Sharing Resource) ในการจัดการศึกษาร่วมกันภายในเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา รวมถึงระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถานประกอบการ ผ่านกลไกหลักสูตร Sandbox ที่มีความคล่องตัวสูง ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในสาขาด้านเซมิคอนดักเตอร์ที่ไทยยังมีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัดและกระจายตัว เกิดการสร้างความตื่นตัวของสังคม รวมถึงกลุ่มผู้เรียนที่จะเข้าสู่ระบบการอุดมศึกษาให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อยกระดับเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ขับเคลื่อนประเทศออกจากกับดักรายได้ปานกลาง อย่างไรก็ตาม ในระยะถัดไปจำเป็นต้องส่งเสริมการสร้างการแข่งขันของ

ระบบนิเวศและการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เพื่อส่งเสริมการดึงดูดการลงทุน การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาในการแลกเปลี่ยนทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนข้ามสถาบัน การสร้างความร่วมมือ

เชิงระบบกับภาคอุตสาหกรรม และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนสู่ Global Citizen รวมถึงการปรับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาให้ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (National Semiconductor Training Centers) : Ecosystem เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์ฯ

ผลการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2568 - 2572

สอวช. ได้สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ พ.ศ. 2568 - 2572 ประกอบด้วย อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและหุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและอาหารแห่งอนาคต อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ เคมีชีวภาพ เทคโนโลยีชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมดิจิทัล และอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร ครอบคลุมทั้งแนวโน้มการพัฒนาอุตสาหกรรม ตำแหน่งงานที่มีความต้องการสูง ตลอดจนทิศทางการเปลี่ยนแปลงของทักษะที่ตลาดแรงงานให้ความสำคัญและรูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะกำลังคนแต่ละระดับ

ความเชี่ยวชาญตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยข้อมูลดังกล่าวนี้ถือเป็นข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญต่อการวางแผนกำลังคนของประเทศ และเอื้อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนากำลังคนอย่างมีเป้าหมาย ช่วยลดการผลิตกำลังคนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนระบบการผลิตกำลังคนสู่แนวทางที่อิงอุปสงค์ (Demand-driven) มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันในระดับบุคคล ผู้เรียนและแรงงานสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาทักษะของตนเองให้สอดคล้องกับทิศทางตลาดงานในอนาคต เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และเพิ่มโอกาสในการมีงานทำอย่างยั่งยืน

ความต้องการกำลังคนในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ในระยะ 5 ปี (2568-2572) จำนวน 1,087,548 คน

อุตสาหกรรม
การบินและโลจิสติกส์
440,573 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ
และหุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรม
226,423 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรม
ดิจิทัล
87,568 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรม
ยานยนต์สมัยใหม่
77,652 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรม
การแพทย์ครบวงจร
71,207 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี
และการท่องเที่ยว
เชิงสุขภาพ
60,004 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรม
สร้างสรรค์
54,521 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรมแปรรูป
อาหารและอาหาร
แห่งอนาคต
47,579 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ
เคมีชีวภาพ เทคโนโลยีชีวภาพ
เศรษฐกิจหมุนเวียน
และเศรษฐกิจสีเขียว
13,372 ตำแหน่ง

อุตสาหกรรม
การเกษตร
และเทคโนโลยีชีวภาพ
8,649 ตำแหน่ง

รายงานการสำรวจความต้องการ บุคลากรทักษะสูง ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Thailand Talent Landscape)

ประกาศทักษะที่พึงประสงค์ กระทรวง อว.

กลุ่มสาขาอาหารแห่งอนาคต (Future Food)

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและสร้างสรรค์อาหาร (Food Innovator)
- นักโภชนาการเพื่อการออกแบบนวัตกรรมอาหาร (Nutrinovator)
- นักกำหนดอาหาร (Dietitian)

กลุ่มสาขาสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาความยั่งยืน (Sustainability Development Specialist)
- ผู้เชี่ยวชาญด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint Specialist)

กลุ่มดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์

- นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist)
- วิศวกรข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Engineer)
- วิศวกรปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Engineer)
- ผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence Specialist)

สอวช. ได้เผยแพร่ข้อมูลผลการสำรวจความต้องการกำลังคนฯ ในหลายรูปแบบ พร้อมทั้งส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาปรับตัวให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศไทย อาทิ เผยแพร่รายงานการสำรวจความต้องการบุคลากรทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. 2568-2572 (Thailand Talent Landscape

2025-2029) ในรูปแบบสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บไซต์ของ สอวช. การเสนอที่ประชุมสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ประชุมอนุกรรมการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านการสร้างและพัฒนาบัณฑิต

ตลอดจนการประชุมวิชาการและสัมมนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการบรรยายให้กับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ได้นำข้อมูลดังกล่าวไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อมูลความต้องการกำลังคนสู่การแนะนำหลักสูตรการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์ TCAS เพื่อให้ผู้เรียน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลได้อย่างทั่วถึง

ข้อมูลความต้องการกำลังคนถือเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงระหว่างระบบการศึกษาและตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การผลิตกำลังคนตรงตามความต้องการ

ของประเทศและตลาดแรงงาน และ สอวช. ได้ต่อยอดโดยดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ทักษะที่พึงประสงค์ของกำลังคนในสาขาอาชีพสำคัญ ได้แก่ สาขานักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist) สาขาวิศวกรข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Engineer) กลุ่มสาขาปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) กลุ่มสาขาอาหารแห่งอนาคต (Future Food) และกลุ่มสาขาสีเขียวและความยั่งยืน (Environment and Sustainability) ครอบคลุมทั้งทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) และทักษะด้านสังคม (Soft Skills) รวมถึงระดับความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมในแต่ละตำแหน่งงาน ตามกรอบอนุกรมวิธานทักษะ (Skill Taxonomy) สำหรับจัดทำประกาศทักษะที่พึงประสงค์ของกระทรวง อว. และมีแผนขยายการศึกษาไปยังกลุ่มอาชีพสำคัญอื่น ๆ ในอนาคต

ข้อเสนอประเด็นปรับปรุง พ.ร.บ. การอุดมศึกษา

การอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนากำลังคนและสร้างองค์ความรู้เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 ถือเป็นกฎหมายหลักที่วางกรอบบทบาท อำนาจหน้าที่ และกลไกการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม ภายใต้อิทธิพลของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม โครงสร้างเศรษฐกิจ การจ้างงาน และความต้องการแรงงานทักษะสูง หลายนโยบายในกฎหมายฉบับปัจจุบันเริ่มแสดงให้เห็นข้อจำกัดต่อความคล่องตัว

การยืดหยุ่น และความสามารถในการปรับตัวของระบบอุดมศึกษาไทยให้ทันต่อความท้าทายใหม่ ๆ จึงจำเป็นต้องทบทวนเชิงโครงสร้างโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์และตัวอย่างแนวปฏิบัติที่ดีจากต่างประเทศมาประกอบการพิจารณา เพื่อให้เครื่องมือทางกฎหมายสามารถรองรับการยกระดับสมรรถนะบัณฑิตสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยให้เป็นพลังหลักในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ด้วยเหตุนี้ สอวช. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบ ทั้งในด้านวิวัฒนาการของพระราชบัญญัติการอุดมศึกษาไทย และตัวอย่างกฎหมายอุดมศึกษาของต่างประเทศที่มีระบบนิเวศการเรียนรู้และการบริหารจัดการทันสมัย โดยมุ่งจัดทำฐานข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อใช้ประกอบการพัฒนากฎหมายผลการศึกษากฎส่งเสริมและเป็นข้อเสนอประเด็นที่ควรปรับปรุงใน พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 เพื่อให้กฎหมายด้านอุดมศึกษาของไทยมีความร่วมสมัย สอดคล้องมาตรฐานสากล และเอื้อต่อการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในมิติการสร้างควมยืดหยุ่นของหลักสูตร การเปิดทางเลือกการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ การรับรองสมรรถนะและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย การคุ้มครองสิทธิผู้เรียนและบัณฑิตอย่างรอบด้าน ตลอดจนการยกระดับความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อสังคม

ของสถาบันอุดมศึกษาให้ชัดเจนมากขึ้น เพื่อบ่มเพาะคนเก่ง คนดี และคนที่มีศักยภาพสูงตอบโจทย์เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและการแข่งขันระดับโลก

สาระสำคัญของข้อเสนอครอบคลุมสี่แกนหลัก ได้แก่ (1) การคุ้มครองสิทธิของนักศึกษาและบัณฑิตให้มีมาตรฐานชัดเจนครอบคลุมประเด็นโอกาสทางการเรียนรู้ การสนับสนุนทางการเงิน การดูแลสุขภาพและความปลอดภัย ไปจนถึงการเข้าถึงระบบรับรองสมรรถนะอย่างเท่าเทียม (2) การเพิ่มความยืดหยุ่นและทางเลือกในการศึกษา เช่น การเรียนแบบโมดูลาร์ ไมโครเครดิต ไมโครดีกรี สะสมหน่วยกิตข้ามสถาบัน/ข้ามสาขา และการยอมรับผลการเรียนรู้จากสถานประกอบการหรือแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน เพื่อลดช่องว่างระหว่างทักษะที่ตลาดต้องการกับสิ่งที่ผู้เรียนได้รับและ

ข้อเสนอประเด็นปรับปรุงพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา

คุ้มครองสิทธิ์นักศึกษาและบัณฑิต

- เปิดเผยข้อมูลเพื่อผู้บริโภค (Consumer Information Transparency) เช่น รายงานข้อมูลผลการจ้างงานและรายได้ผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ปี
- สัดส่วนการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทักษะที่พึงประสงค์ (Skill Future)
- กระบวนการประเมินสถาบันที่มีความเสี่ยงในการดำเนินการกิจ
- Dual based Supporting (Basic & Performance based financing)

เพิ่มความยืดหยุ่นและทางเลือกในการศึกษา

- Credit Transfer ระหว่างสถาบัน อุดมศึกษากับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- National Credit Transfer Agreement ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา
- องค์กรมหาชนสามารถร่วมจัดการศึกษาและให้ปริญญาได้ (ม.24, ม.44, ม.50)

บ่มเพาะผู้มีศักยภาพสูงในระดับอุดมศึกษา

- ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่แตกต่างให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- กลไกสนับสนุนความเชี่ยวชาญของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- กลไกสนับสนุนจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการลงทุนธุรกิจนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา

ความโปร่งใสในการบริหารสถาบันฯ

- การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเอกชน
- แนวปฏิบัติเรื่องธรรมาภิบาล

สอดคล้องกับทักษะที่พึงประสงค์ (3) การบ่มเพาะผู้มีศักยภาพสูงในระดับอุดมศึกษา ผ่านกลไกการคัดเลือกและการสนับสนุนตรงเป้าหมายในสาขายุทธศาสตร์ รวมถึงการเสริมแรงจูงใจให้มหาวิทยาลัยและภาคเอกชนร่วมกันสร้างเส้นทางพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพที่ชัดเจน และ (4) การยกระดับความโปร่งใสในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานข้อมูลเปิดกลไกตรวจสอบ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้การตัดสินใจและการใช้ทรัพยากรเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตอบสนองความคาดหวังของสังคม โดย สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอประเด็นปรับปรุง พ.ร.บ.การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 เสนอต่อคณะทำงานพัฒนากฎหมายด้านการอุดมศึกษา สป.อว. เห็นชอบเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2568 และนำไปสู่การพิจารณาปรับปรุงมาตราที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา รวมถึงกฎหมายอื่นที่มีความเชื่อมโยงกับการอุดมศึกษา ทั้งนี้ เจตนารมณ์ของข้อเสนอคือทำให้กฎหมายรองรับความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของโลกและเศรษฐกิจดิจิทัล ปลดล็อกข้อจำกัดเชิงระบบ เพิ่มความคล่องตัวในการออกแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และวางฐานให้สถาบันอุดมศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน เปิดพื้นที่ให้เกิดการร่วมมือเชิงลึกกับภาคเอกชน ชุมชน ผู้ประกอบการ และภาครัฐในรูปแบบที่ยืดหยุ่นและวัดผลได้ โดยคาดหวังว่าจะเกิดผลเชิงระบบหลายประการ ทั้งการยกระดับคุณภาพและสมรรถนะของบัณฑิตให้

ตรงกับความต้องการอุตสาหกรรม การลดช่องว่างระหว่างทักษะที่ตลาดงานต้องการกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับ การทำให้เส้นทางการเรียนรู้ยืดหยุ่นและเข้าถึงได้ง่ายขึ้นสำหรับคนทุกช่วงวัย การเสริมพลังให้มหาวิทยาลัยสามารถบ่มเพาะผู้มีศักยภาพสูงในสาขายุทธศาสตร์ และการเพิ่มความโปร่งใสในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งทั้งหมดจะช่วยเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศบนฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ทำยที่สุด การปรับปรุงกฎหมายอุดมศึกษาให้ทันสมัย มิใช่เพียงการปรับถ้อยคำหรือเพิ่มมาตราบางประการเท่านั้น หากแต่เป็นการ “ปรับโครงสร้างความคิด” เกี่ยวกับบทบาทมหาวิทยาลัยในศตวรรษที่ 21 ให้เป็นทั้งแหล่งผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง แหล่งสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม และหุ้นส่วนการพัฒนากับภาคอุตสาหกรรมและสังคมอย่างแท้จริง การทบทวนโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะช่วยให้กฎหมายใหม่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศและแข่งขันได้ในระดับโลก ขณะเดียวกันก็ยังคงหลักการคุ้มครองสิทธิและศักดิ์ศรีของผู้เรียนควบคู่ไปกับธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา เมื่อกระบวนการร่างและตรากฎหมายเดิหน่าอย่างมีส่วนร่วมและโปร่งใสจะสามารถวางฐานนโยบายที่มั่นคงสำหรับการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยไปสู่ระบบที่คล่องตัว มีคุณภาพ และพร้อมรับอนาคตได้อย่างแท้จริง

รายงานการศึกษาการปรับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศ

การขยายตัวของจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงที่ผ่านมา แม้จะช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชาชนในวงกว้าง แต่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคมโดยเฉพาะการลดลงของประชากรวัยเรียนในระดับอุดมศึกษาควบคู่กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งผลให้ระบบอุดมศึกษาไทยเผชิญความท้าทายเชิงระบบอย่างชัดเจน ในบริบทดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญเนื่องด้วยจุดเด่นด้านความคล่องตัวในการบริหารจัดการและความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและตลาดแรงงาน ผ่านการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความยืดหยุ่น ความหลากหลายและขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบอุดมศึกษาไทยสู่สากล ประกอบ

กับนโยบายของกระทรวง อว. ในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามศักยภาพและความเชี่ยวชาญ ตามกฎกระทรวง เรื่อง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 ได้สะท้อนถึงทิศทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาที่แตกต่างกันตามจุดเน้นของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาและมาตรการที่หลากหลายในการสนับสนุนแผนพัฒนาสู่ความเป็นเลิศของกลุ่มสถาบัน โดยมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษา

ภายใต้กรอบนโยบายดังกล่าว สอวช. ร่วมกับ สป.อว. ศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเกี่ยวกับกลไก มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษา

เอกชนของประเทศไทยให้แข่งขันได้ในระดับสากล โดยการศึกษา ดังกล่าวครอบคลุมประเด็นสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะทางที่ตอบโจทย์ตลาดแรงงานและอุตสาหกรรมอนาคต การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงและการเชื่อมโยงกับสถานประกอบการโดยตรง ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพและสถาบันต่างประเทศ ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพบัณฑิต เพิ่มโอกาสการจ้างงาน และเสริมสร้างคุณค่าเชิงสากลให้กับระบบการจัดการศึกษา นำไปสู่การออกแบบข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เสนอที่ประชุมคณะอนุกรรมการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2546 ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2568 รวมถึงส่งต่อข้อมูลการศึกษาให้กับสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอช.) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและส่งเสริมให้เครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนำไปใช้ประโยชน์ และร่วมขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 1) ข้อเสนอส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน โดยเสนอให้มีการทบทวนและปรับลดข้อกำหนด รวมถึงแนวทางการรับรองวิทยฐานะของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อเพิ่ม

ความคล่องตัวในการดำเนินงาน และลดภาระด้านกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น ควบคู่กับการผลักดันบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนผ่านแนวคิด “International Student Gateway” ในการทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับการรับนักศึกษาต่างชาติ ครอบคลุมการสมัครเรียนและการอำนวยความสะดวกด้านวีซ่า ตลอดจนการกำกับติดตามนักศึกษาระหว่างการศึกษาให้มีความคล่องตัวและยืดหยุ่นสูง เพื่อลดความซ้ำซ้อนของกฎระเบียบ สร้างสมดุลระหว่างการเปิดกว้างและการกำกับดูแล นำไปสู่การยกระดับศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยในฐานะจุดหมายด้านการศึกษาในระดับภูมิภาค และ 2) ข้อเสนอการทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัดการจัดการกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามกฎกระทรวงการจัดการกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 โดยเฉพาะตัวชี้วัดผลการดำเนินงานและตัวชี้วัดศักยภาพองค์กรของสถาบัน สำหรับกลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชน และกลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาเฉพาะ เพื่อให้การประเมินสามารถสะท้อนบริบทและผลลัพธ์เชิงคุณภาพของการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบทบาทและพันธกิจที่แตกต่างของแต่ละกลุ่มสถาบัน และสนับสนุนการพัฒนาระบบอุดมศึกษาไทยให้มีคุณภาพ ยืดหยุ่น และพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างยั่งยืน การศึกษาวิจัยและข้อเสนอเชิงนโยบายดังกล่าวมีส่วนช่วยคลี่คลายข้อจำกัดเชิงโครงสร้างและเชิงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อความคล่องตัว

ภาพรวมการดำเนินงานโครงการ

Key Strategic Goals

พลิกโฉมประเทศ

โดยมหาวิทยาลัยเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่ใช้ “คุณค่า” เป็นฐาน (Value-based Economy)

สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

ส่งเสริมการวิจัยขั้นสูง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และการสร้างนวัตกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมจากผลงานวิจัย

ขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สร้างและพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21

เน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศในอนาคต

ยกระดับมหาวิทยาลัยสู่ระดับสากล

กำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ เพื่อยกระดับคุณภาพและความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัย

จุดเด่นในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

- Scalability
- Flexibility
- Accessibility

Key Strategic Goals

1

ข้อเสนอส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชน

1.1 แนวทางการรับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1.2 การดำเนินการ “International Student Gateway” ด้วยศักยภาพของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทยเพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยมีศักยภาพการแข่งขันระดับนานาชาติ และเป็นจุดหมายด้านการศึกษาของภูมิภาค

2

ข้อเสนอการปรับปรุงตัวชี้วัดการจัดการกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ตามกฎกระทรวงการจัดการกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564

ในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร และการเชื่อมโยงกับตลาดแรงงานรวมถึงนานาชาติ เพื่อนำไปสู่ผลกระทบเชิงบวกต่อระบบอุดมศึกษาไทยผ่านการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการผลิตกำลังคนที่สุดคล้องกับความต้องการของประเทศ พร้อมทั้งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในฐานะกลไกสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยในระยะถัดไป จะต่อยอดการศึกษาวิจัยโดยมุ่งเน้นศึกษากฎหมาย

การขยายเครือข่ายและต่อยอดระบบสนับสนุนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง

ความท้าทายของความไม่สอดคล้องระหว่างทักษะแรงงานกับความต้องการของตลาด และข้อจำกัดในการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม สะท้อนถึงความจำเป็นในการสร้างกลไกเชิงระบบที่สามารถบูรณาการทรัพยากรองค์ความรู้และการดำเนินงานของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอวช. จึงได้ขับเคลื่อนการขยายเครือข่ายและต่อยอดระบบสนับสนุนการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านกลไกความร่วมมือ และระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงภาคการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และภาคนโยบายเข้าด้วยกันอย่างเป็นรูปธรรม หนึ่งในกลไกสำคัญคือการดำเนินงานศูนย์ประสานงานและบริการเบ็ดเสร็จ (STEM One-stop Service) ภายใต้แพลตฟอร์มการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงเพื่อรองรับการลงทุนของภาคการผลิตและบริการ ทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมโยงกลางในการประสานความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมกับศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา สนับสนุนการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมยุคศาสตร์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมถึงส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี ยกระดับทักษะจากภาคการศึกษาไปสู่ภาคการผลิตอย่างเป็นระบบ

ด้านการขยายเครือข่าย สอวช. ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างระบบนิเวศการพัฒนากำลังคนและการลงทุนด้านเทคโนโลยีขั้นสูง โดยได้ขยายความร่วมมือกับสมาคมแผงวงจรได้หวัน (Taiwan Printed Circuit Association: TPCA) ผ่านการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับอุตสาหกรรมแผงวงจรพิมพ์ (Printed Circuit Board: PCB) การเปิดโอกาส

กฎระเบียบ และผลกระทบและที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาต่างชาติในประเทศไทยซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และมีรูปแบบซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการออกแบบมาตรการกลไกกำกับดูแลที่เหมาะสมเพื่อควบคุมคุณภาพ ควบคู่กับการสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่เอื้อต่อการแข่งขันอย่างเป็นธรรม และการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ให้นักศึกษาเข้าฝึกอบรมในสถานประกอบการ และการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี กับภาคอุตสาหกรรม เพื่อผลิตบุคลากรที่มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมและรองรับการลงทุนด้าน PCB ในประเทศไทยได้อย่างมีคุณภาพ ความร่วมมือดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการดึงดูดผู้ประกอบการจากต่างประเทศ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อศักยภาพของระบบพัฒนากำลังคนไทย

นอกจากนี้ สอวช. ได้ต่อยอดแนวคิด “Skill Mapping” ซึ่งเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์สนับสนุนการปฏิรูปอุดมศึกษาและการขับเคลื่อน Thailand Skills Future Initiative ผ่านการศึกษาและวิเคราะห์ทักษะและสมรรถนะที่พึงประสงค์ในสาขาอาชีพสำคัญ โดยจัดทำข้อมูลอนุกรมวิธานทักษะ (Skill Taxonomy) เพื่อใช้เป็นสื่อกลางของการกำหนดทักษะที่ใช้เป็นเครื่องมือสำคัญนำไปสู่การกำหนดนโยบายในการยกระดับระบบการผลิตกำลังคนของประเทศ และส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-based

Curriculum) อาทิ การนำเสนอชุดทักษะด้านอาหารแห่งอนาคต ทักษะด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน และทักษะด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งครอบคลุมสาขาอาชีพที่ตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว ผลการศึกษาดังกล่าวได้รับการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในเวทีวิชาการระดับนานาชาติผ่านบทความเรื่อง “Skill Mapping for Higher Education Reform: Toward Thailand’s Skills Future Initiative” ในการประชุม ASAIHL Conference 2025 ซึ่งจัดโดย Association of Southeast Asian Institutions of Higher Learning (ASAIHL) สะท้อนบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานด้านนโยบายของไทยในการขับเคลื่อนการปฏิรูปอุดมศึกษา ทั้งในมิติการจัดการเรียนการสอน การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนการกำหนดนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ

ด้านระบบข้อมูลและการติดตามประเมินผล สอวช. ได้ปรับปรุง

แพลตฟอร์ม STEM Plus ให้เป็นระบบสารสนเทศแบบบูรณาการ (Integrated System) รองรับการบริหารจัดการโครงการ การจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Data Analytics) และการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายเชื่อมโยงข้อมูลการพัฒนากำลังคนในระดับโครงการและระดับระบบ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายและการขยายผลการดำเนินงานในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือ และความเชื่อมั่นแก่ภาคเอกชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนากำลังคนร่วมกับภาครัฐ

ผลจากการดำเนินงานเชิงบูรณาการดังกล่าวได้รับการยอมรับในระดับประเทศ โดย สอวช. ได้รับรางวัลสุดยอดหน่วยงานรัฐด้านการอำนวยความสะดวกภาคธุรกิจ รางวัล “สำเนา-นาวาทอง” ประจำปี พ.ศ. 2568 จากหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยอีกด้วย

ข้อเสนอการขยายระยะเวลามาตรการ Thailand Plus Package

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการลงทุนควบคู่กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ โดยคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (ครม.เศรษฐกิจ) ในการประชุมครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2562 มีมติเห็นชอบแพคเกจเร่งรัดการลงทุนและรองรับการย้ายฐานการผลิตจากผลกระทบของสงครามการค้า ภายใต้ชื่อ “Thailand Plus Package” เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนด้านการจ้างงานและการพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งถือเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีในรูปแบบการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ การยกเว้นภาษีในอัตรา 1.5 เท่า สำหรับรายจ่ายเงินเดือนของลูกจ้างที่มีทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ หรือ STEM และการยกเว้นภาษีในอัตรา 2.5 เท่า สำหรับรายจ่ายในการส่งลูกจ้างเข้ารับการศึกษารหัสหรือฝึกอบรมในหลักสูตรที่ได้รับการรับรอง โดยมาตรการดังกล่าวได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยกเว้นราชการ แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน ซึ่งครอบคลุมรายจ่ายจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568 สอวช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานรับรองตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร และได้บูรณาการความร่วมมือกับ สป.อว. ในการรับรองหลักสูตรฝึกอบรมและการจ้างงานบุคลากรทักษะสูงด้าน STEM ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดย สอวช. ได้กำหนดกระบวนการพิจารณารับรองที่มีความโปร่งใสเป็นระบบ และตรวจสอบได้ ผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางการรับรองบนพื้นฐานข้อมูลการศึกษาวิจัยด้านแนวโน้มทักษะและตำแหน่งงานที่ตลาดแรงงานต้องการ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และขับเคลื่อนผ่านระบบสนับสนุนในรูปแบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในการยื่นขอรับรองและติดตามผล พร้อมกลไก

การบริหารจัดการข้อมูลอย่างรัดกุม สร้างความเชื่อมั่นแก่ภาคเอกชนในด้านความถูกต้อง ความโปร่งใส และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด ซึ่งส่งผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์อย่างชัดเจน โดยสามารถส่งเสริมการจ้างงานใหม่ในตำแหน่งทักษะสูงด้าน STEM จำนวน 13,075 ราย จาก 212 บริษัท คิดเป็นมูลค่าเงินเดือนรวมกว่า 4,438 ล้านบาทต่อปี มีหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้รับการรับรอง 1,767 หลักสูตร จาก 165 หน่วยฝึกอบรม และมีผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้น 451,137 ราย จะเห็นได้ว่า การขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการยกระดับทักษะแรงงาน เพิ่มผลิตภาพขององค์กร และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยในระยะยาว อีกทั้งเป็นข้อมูลสำคัญที่นำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลแนวโน้มความต้องการกำลังคนด้าน STEM ที่สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการวางแผนผลิตบัณฑิต การพัฒนาหลักสูตร และการกำหนดนโยบายด้านกำลังคนให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้พบว่าบริษัทเอกชนมีแนวโน้มให้ความสนใจเข้าร่วมมาตรการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สะท้อนถึงความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของมาตรการในการตอบโจทย์การพัฒนากำลังคนและการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยเหตุนี้ สอวช. จึงได้หารือร่วมกับอธิบดีกรมสรรพากรเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการขยายระยะเวลามาตรการ เพื่อให้การส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงานและการยกระดับภาคอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมเสนอแนวทางเพิ่มเติม อาทิ การขยายขอบเขตทักษะที่สามารถรับรองได้ การสนับสนุนการศึกษาต่อในระดับปริญญา และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง สอวช. และกรมสรรพากร และได้แสดงความพร้อมในการสนับสนุนและร่วมดำเนินมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านกลไกเชิงนโยบาย ระบบสนับสนุน และการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“

**แพลตฟอร์ม STEM Plus หรือ
STEM One Stop Service (STEM OSS)
ถูกออกแบบมาเพื่อเชื่อมโยงความต้องการ
ระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาคการศึกษา
และบุคลากรเข้าด้วยกันอย่างครบวงจร
รองรับความต้องการที่หลากหลาย**
ซึ่งหลังจากบริษัทดำเนินการขอรับรอง
หลักสูตรการฝึกอบรมผ่านแพลตฟอร์มนี้แล้ว
ทำให้มีลูกค้าเข้ามาขอใช้บริการจำนวนมากขึ้น
เนื่องจากบริษัทที่ส่งพนักงานเข้ารับการอบรม
ในหลักสูตรที่ STEM Plus รับรอง
จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี
รวมถึงการจ้างงานบุคลากร STEM ”

ดร.ชวัลฤทัย รอมบุญ
Managing Director และ
Co-Founder
บริษัท สกิลเชป จำกัด

เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กฎหมายการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติ
การอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

กฎหมายปฏิรูป อววน.
ฉบับที่ 2
(จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนา
การอุดมศึกษา)

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2568

มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2568

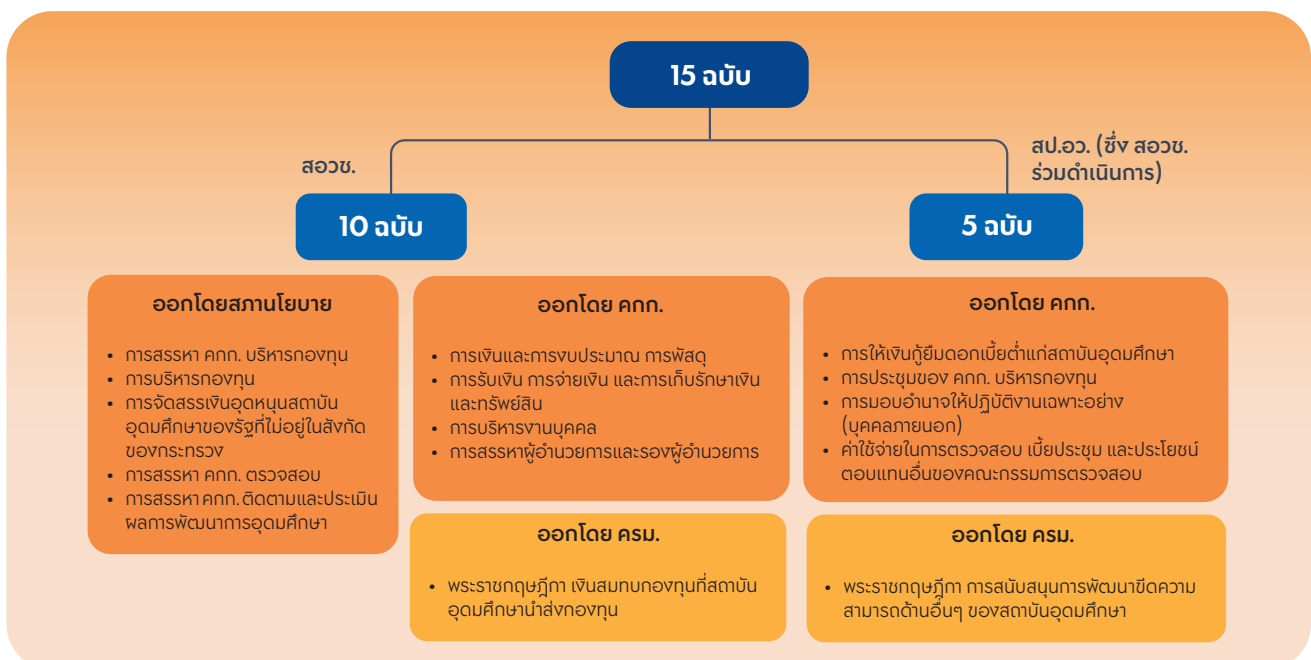
- จัดสรรเงินอุดหนุนแก่สถาบันอุดมศึกษาของรัฐใน อว., สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, สถาบันอุดมศึกษาของรัฐนอก อว.
- รองรับการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบ Demand Side Financing
- มุ่งเน้นการทำวิจัยและพัฒนาทำหลังคนตอบโจทย์อนาคต

วัตถุประสงค์ของกองทุน

จัดตั้ง “กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา” ใน สป.อว.

- พัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาตามความต้องการของประเทศ
- พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมร่วมกับนักวิชาการ สถาบันวิชาการ และองค์กรชั้นนำของโลก
- ส่งเสริมการเชื่อมโยงการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมกับสถานประกอบการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

กฎหมายลำดับรองสำหรับการขับเคลื่อน การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 258 จ. ด้านการศึกษา ในหมวด 16 ได้บัญญัติให้ปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและ ความสนใจ รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประเด็น ปฏิรูปที่ 5 การปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ประเด็นย่อยที่ 5.7 การปฏิรูป การอุดมศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพ เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน ประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาลของระบบการอุดมศึกษา

หนึ่งในกลไกสำคัญสำหรับการจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา การผลิต และพัฒนากำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ การพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และสนับสนุนการใช้ความรู้ ในการพัฒนาสมรรถนะของชุมชนและสังคม โดยมุ่งเน้นการพัฒนา ทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงด้าน เศรษฐกิจและสังคมของโลกยุคปัจจุบัน คือ การพัฒนาระบบการ อุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านการวิจัย และนวัตกรรม และศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

จากความมุ่งมั่นของกระทรวง อว. ในการพัฒนาระบบการอุดมศึกษา จึงเกิดแนวคิดในการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาให้ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านการอุดมศึกษาให้บรรลุ เป้าหมายของประเทศ โดย สป.อว. ร่วมกับ สอวช. ดำเนินการปรับ แก้ไขกฎหมายจัดตั้งกระทรวง อว. และจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการ อุดมศึกษาขึ้น โดยแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎหมายพระราชบัญญัติ จำนวน 4 ฉบับ และจัดทำร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. และพระราชบัญญัติการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ซึ่งร่างกฎหมายทั้ง 4 ฉบับ ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาครบถ้วนแล้ว ก่อนการประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2568

กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา สนับสนุนการจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดและนอก

สังกัดกระทรวง อว. รวมถึงสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และแผนด้านการอุดมศึกษาของ ประเทศ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ทำหน้าที่จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ของกองทุน สอดคล้องการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และรองรับเป้าหมายการ พัฒนาประเทศตามนโยบายรัฐบาล

กระทรวง อว. โดย สป.อว. และ สอวช. ได้จัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับการดำเนินงานของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ในปี พ.ศ. 2568 ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

1. ระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง วาระการดำรง ตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา และกรรมการผู้ทรง คุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการ อุดมศึกษา
2. ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการ อุดมศึกษา ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2568
3. ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการ อุดมศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การ พ้นจากตำแหน่ง และการรักษาการแทน ผู้อำนวยการและ รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการ อุดมศึกษา พ.ศ. 2568
4. ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการ อุดมศึกษา ว่าด้วยการเงิน การงบประมาณ การบัญชี และ การพัสดุ พ.ศ. 2568

นอกจากนี้ยังมีกฎหมายลำดับรอง เรื่อง ร่างระเบียบคณะกรรมการ บริหารกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา ว่าด้วยการรับเงิน การ จ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุน พ.ศ. อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายการบริหาร ทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลัง ทั้งนี้ การปรับปรุงกฎหมายและ จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษาถือเป็นการวางรากฐาน สำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้าง นวัตกรรม ซึ่งส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปการ อุดมศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพิ่มขีดความ สามารถในการแข่งขันของประเทศ และสร้างความเป็นเลิศใน สรรพวิทยาการ

ข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

ข้อบังคับ กอวช. ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568

ปรับปรุงการบริหารจัดการและดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่จัดตั้งขึ้นใน สอวช. ให้มีประสิทธิภาพและความคล่องตัว รวมทั้งเกิดความชัดเจนในการบริหารงานภายในหน่วยบริหารและจัดการทุน

ข้อบังคับมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2568

ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ ชุดคุณวุฒิจำรงดำรงกฎหมายฯ ของ สอวช.

สาระสำคัญ

- ▶ ปรับแก้ไขนิยาม “คณะกรรมการบริหาร”
- ▶ จัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนขึ้นเพิ่มเติม
- ▶ ปรับแก้ไขให้ กอวช. มีอำนาจในการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหน่วยบริหารและจัดการทุน
- ▶ ปรับแก้ไขอำนาจของคณะกรรมการหน่วยบริหารและจัดการทุน
- ▶ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจในการเสนอแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ
- ▶ เพิ่มเติมเรื่องการรักษาการของรองผู้อำนวยการ
- ▶ ให้ กอวช. มีอำนาจในการกำกับดูแลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน
- ▶ เพิ่มเติมวัตถุประสงค์ในการรายงานผลการจัดสรรทุนให้สำนักงานนโยบายมีอำนาจในการมีมติให้ยุบเลิกหน่วยบริหารและจัดการทุน

หน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านในระบบ อววน. ภายใต้ สอวช. ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมติสภานโยบาย ประกอบด้วย

1. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.)
2. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)
3. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)

ข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน พ.ศ. 2562 กำหนดให้ทั้ง 3 หน่วย ทำหน้าที่จัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านต่าง ๆ ภายในขอบเขตอำนาจของแต่ละหน่วย ทั้งในส่วนของการรับเงินอุดหนุนทั่วไปจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม บริหารแผนงาน จัดทำนโยบายและหลักเกณฑ์การจัดสรรทุนให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม นโยบายของรัฐบาล และระบบการจัดสรรทุน จัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอรับทุนและจัดสรรทุน และประเมินผลโครงการที่สนับสนุน รวมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน

เนื่องจากข้อบังคับดังกล่าวใช้บังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 และเพื่อให้ออกสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอวช. จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบังคับฯ ในหลายประเด็น ได้แก่ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหน่วยบริหารและจัดการทุน อำนาจในการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการรักษาการแทน และอำนาจของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ นอกจากนี้การปรับปรุงข้อบังคับดังกล่าวแล้ว สอวช. ได้ดำเนินการออกระเบียบคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรทุนวิจัยและนวัตกรรมของหน่วยบริหารและจัดการทุนทั้ง 3 หน่วย ภายใต้ สอวช. โดยมีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2568

การออกข้อบังคับและระเบียบเพื่อปรับระบบการบริหารงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนเป็นไปเพื่อให้เกิดการปรับปรุงการบริหารจัดการและดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ สอวช. ให้มีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัว และเกิดความชัดเจนในการบริหารงานภายในหน่วยบริหารและจัดการทุน ก่อนการเปลี่ยนผ่านเป็นสำนักงานเร่งรัดการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่ (องค์การมหาชน) หรือ รวพ. ต่อไป

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย (พ.ร.บ. สถานโยบาย)

หลักการ

มาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 และ พ.ร.บ. หลักเกณฑ์ การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 กำหนดให้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุก 5 ปี นับแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ โดยระยะเวลา การประเมินเป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์กฎหมาย พ.ศ. 2562

พ.ร.บ. สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ใช้บังคับ 2 พ.ศ. 62 ต้องประเมิน ให้แล้วเสร็จภายใน 31 ธ.ค. 68

พลผลิต : รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายปฏิรูป อววน.

✓ รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์

ศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ และการพัฒนาและปรับปรุง กฎหมายปฏิรูป อววน. 4 ฉบับ ให้มีประสิทธิภาพ ที่สอดคล้องกับระบบของประเทศ และสนับสนุน การดำเนินงานของหน่วยงานในระบบ อววน. ในมิติต่างๆ

✓ รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

- รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ผ่านระบบกลาง ทางกฎหมาย (20 ม.ค. 68) (มาตรา 35 พ.ร.บ.หลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมายฯ)
- รายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 - เพื่อแจ้งให้ สสย. รับทราบการดำเนินการตามแผนการประเมินผลสัมฤทธิ์
 - เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ (ปัจจุบันอยู่ระหว่าง สกค. นำเสนอ ครม.)
 - รายงานผลต่อผู้รักษาการตามกฎหมาย (สมว.อว. และนายกรัฐมนตรี)
- (มาตรา 5 วรรคหนึ่ง พ.ร.บ.สถานโยบายฯ)

การดำเนินการต่อไป ปี 2569

จัดตั้งคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน จัดทำข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายจัดตั้ง กระทรวง อว. 4 ฉบับ และการปรับระบบ อววน. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและปลดล็อกข้อจำกัด

ผลลัพธ์

- ➊ เกิดการนำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน อววน. ไปปฏิบัติจริงและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ➋ ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของระบบ อววน.
- ➌ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การปฏิรูประบบ อววน. ในปี พ.ศ. 2562 มีการประกาศใช้กฎหมาย การปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 3) พระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และ 4) พระราชบัญญัติการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมภารกิจด้านอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมเข้าด้วยกัน ให้เกิดการบูรณาการการทำงานที่มีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน และเชื่อมโยงการผลิตกำลังคนเข้ากับการวิจัย และพัฒนา รวมทั้งตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นระบบ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 77 และ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดหลักการสำคัญที่มุ่งให้รัฐและหน่วยงานของ รัฐจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น พร้อมทั้งยกเลิกหรือปรับปรุง กฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ หรือ

ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว ต้องมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุก 5 ปี หลังกฎหมาย มีผลใช้บังคับ โดย สอวช. รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562

สอวช. และ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้ ร่วมกันจัดทำข้อเสนอการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูป การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 4 ฉบับ ดังกล่าว เพื่อพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน และนำองค์ความรู้ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์เพื่อเป็น ข้อมูลที่นำมาใช้สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมาย โดย สอวช. ได้นำข้อมูลส่วนหนึ่งมาใช้ร่วมกับข้อมูลที่ได้รับจากการเปิด รับฟังความคิดเห็นเป็นการทั่วไปผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย

(www.law.go.th) โดยประมวลผลและจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 รวมทั้งจัดทำรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2568 และรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทราบเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รวมถึงนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อทราบด้วย

การดำเนินการในลำดับต่อไป สอวช. จะจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานและปรับปรุงกฎหมายปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายและการปรับระบบ อววน. เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้าน อววน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศและแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

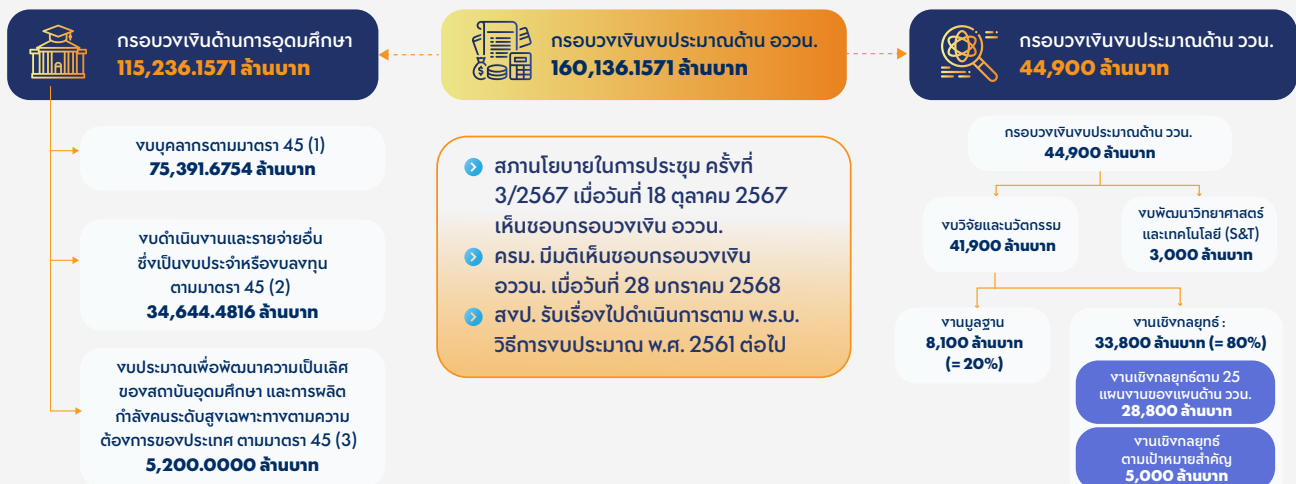
กรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดบทบาทและกลไกการบริหารจัดการด้าน อววน. ของประเทศ โดยมีสาระสำคัญในมาตรา 11 (2) ระบุให้สถานการณ์นโยบายพิจารณา และให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง อว. รวมถึงงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

ก่อนที่สำนักงานงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาและวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ตามมาตรา 11 (1) เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ขณะเดียวกัน มาตรา 22 (3) กำหนดให้สำนักงานสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ

กรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

พ.ร.บ. สถานนโยบาย พ.ศ. 2562 มาตรา 11 (2) กำหนดให้ สถานนโยบาย มีหน้าที่และอำนาจ ให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปี ด้านการอุดมศึกษา และกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ก่อนที่สำนักงานงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

นวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) มีหน้าที่เสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผน ตามมาตรา 11 (1)

การดำเนินงานตามกรอบกฎหมายนี้มีเป้าหมายเพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจด้าน อววน. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงอว. และกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 รวมถึงระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามข้อเสนอของสภานโยบาย โดยกรอบวงเงินงบประมาณด้านการอุดมศึกษามีจำนวน 115,236,157,100 บาท และกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีจำนวน 44,900,000,000 บาท ซึ่งสำนักงบประมาณจะพิจารณาตามประมาณการรายรับและฐานะการคลังของประเทศ โดยคำนึงถึงภารกิจและความจำเป็นในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ตลอดจนความพร้อมและความครอบคลุมของแหล่งเงินศักยภาพและความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงรายงานผลสัมฤทธิ์จากการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานที่ผ่านมา การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ความเป็นธรรมทางสังคม และนโยบายรัฐบาล โดยจะมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานผ่านกลไกของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

นอกจากนี้ ให้ สอวช. กระทรวง อว. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับข้อเสนอแนะจากกระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปโดยกระทรวงการคลังได้เน้นย้ำความสำคัญของการควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็น

ไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณมีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จอย่างยั่งยืน ขณะที่กระทรวงพลังงานเสนอให้เพิ่มเติมบทบาทของกระทรวงพลังงานในภาคีเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อผลักดันมาตรการจูงใจในการพัฒนาเทคโนโลยีด้านพลังงานสะอาด พลังงานหมุนเวียน และพลังงานชีวภาพ ซึ่งจะช่วยสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนากำลังคนทักษะสูงในอุตสาหกรรมใหม่ เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า โดยคาดว่าจะสามารถสร้างบุคลากรทักษะสูงไม่น้อยกว่า 20,000 คน และยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้พัฒนาอย่างยั่งยืนตามเป้าหมาย Carbon Neutrality ที่สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานไปสู่พลังงานสะอาด (Energy Transition) ส่วนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอให้เร่งพัฒนาการวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนและแรงงานทักษะสูงในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณด้านอุดมศึกษาสอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงาน พร้อมทั้งดูแลผู้เรียนคุณภาพเข้าสู่สาขาอาชีพอนาคตและยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น อีกทั้งควรพัฒนาระบบรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้สะท้อนผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยงนโยบายวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ รวมถึงเร่งนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ใน 4 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ยานยนต์ไฟฟ้า ปัญญาประดิษฐ์ เซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง และการแพทย์ขั้นสูง เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหารจัดการงบประมาณด้าน อววน. ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างคล่องตัวภายใต้กรอบกฎหมายและระเบียบที่ชัดเจน สนับสนุนการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการพัฒนาในมิติต่าง ๆ อาทิ การสร้างเศรษฐกิจนวัตกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากำลังคน และการปฏิรูประบบการอุดมศึกษาและวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศในระยะยาว

การเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร

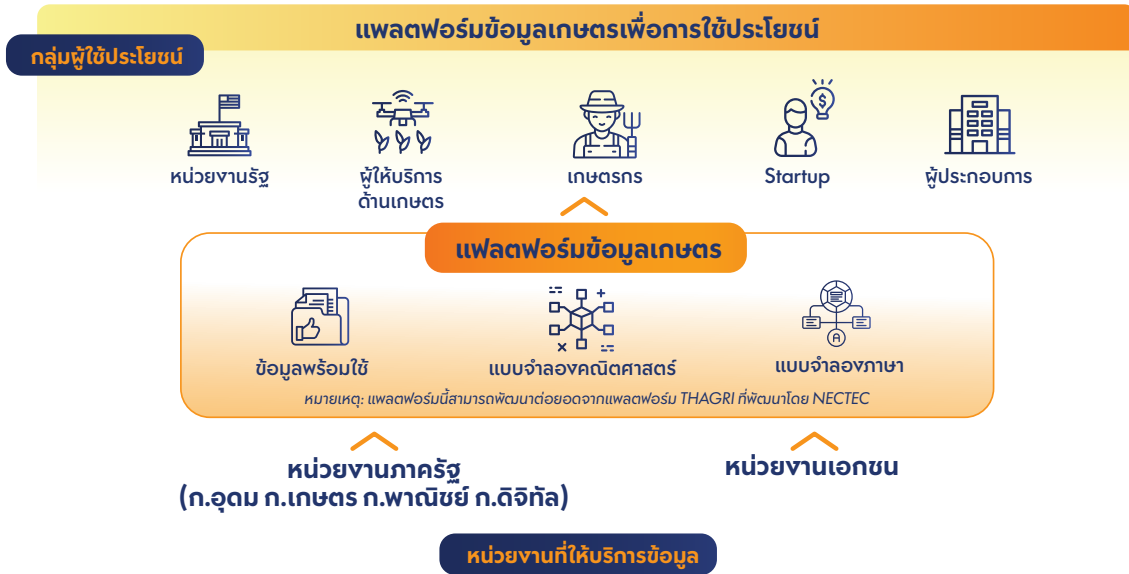
ข้อเสนอการบูรณาการและใช้ประโยชน์ข้อมูล เพื่อพัฒนาการเกษตรด้วยวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

1. วัตถุประสงค์

เพื่อบูรณาการการพัฒนา แลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ด้วยการพัฒนาแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงข้อมูล และต้นแบบ AI Chatbot เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ข้อมูล วน. อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

2. รายละเอียดข้อเสนอ

กลุ่มเป้าหมาย : Smart Farmer จำนวน 215,772 ราย* (คิดเป็นร้อยละ 2.5 ของเกษตรกรทั้งหมด)

ตัวอย่างช่องทางการใช้ประโยชน์ข้อมูล เพื่อพยากรณ์โรคระบาดในพืชหรือจากแมลงศัตรูพืชผ่าน AI chatbot

ตัวอย่างกลุ่มข้อมูลที่ใช้

- สภาพอากาศ
- สถิติการระบาดในพื้นที่
- ชนิดและโรคที่เกิดในพืช
- การรุกรานและป้องกันโรคในพืช
- โซลูชันเมตาดาต้าและเครือข่ายเกษตร
- ค่าความชื้นจากเซ็นเซอร์
- รูปภาพตรวจสอบจันทรเกิดโรคในพื้นที่ระบาด

แบบจำลองสำหรับการพยากรณ์ (Model)

- โมเดลเชิงสถิติ
- โมเดลทางคณิตศาสตร์ เช่น Epidemiological Models และ Degree-Day Models
- โมเดล Spatial (GIS Mapping)

เทคโนโลยีสำหรับการพัฒนา AI Chatbot

- Natural Language Processing
- APIs & Cloud Computing
- Retrieval-Augmented Generation (RAG)
- Personalization & Context Awareness
- Multimodal AI
- Speech Recognition & Text-to-Speech (TTS)

โรคใบไหม้ในข้าวจะมาถึงพื้นที่ของชนในอีก 5-7 วันข้างหน้า

*สวัสดิ์: จากข้อมูลทั่วไประยะนี้ได้พบแนวโน้มว่ามีความเสี่ยงที่โรคใบไหม้ในข้าวจะแพร่กระจายมาถึงพื้นที่ของพื้นที่ภายใน 5-7 วันข้างหน้า เนื่องจาก

- สภาพอากาศ: มีสภาพอากาศชื้นและมีฝนตกต่อเนื่อง ซึ่งเสี่ยงต่อการแพร่กระจายของโรคใบไหม้
- การรายงานโรค: พบการระบาดของโรคใบไหม้ในบริเวณที่ใกล้เคียง ซึ่งมีระยะห่างประมาณ 10 กิโลเมตร
- ทิศทางลม: ลมในพื้นที่กำลังพัดเข้าหาพื้นที่ ซึ่งอาจพาเชื้อโรมาด้วย

คำแนะนำเพิ่มเติม

- ควรตรวจสอบต้นข้าวอย่างใกล้ชิด และสังเกตอาการเริ่มต้นของโรค เช่น ใบมีจุดสีน้ำตาลหรือเหลือง
- หากพบอาการ ให้รีบใช้สารป้องกันเชื้อรา
- หลีกเลี่ยงการให้น้ำเกินความจำเป็น เพื่อลดความชื้นในแปลงนา*

มติสภานโยบายฯ ในวันที่ 16 มิถุนายน 2568 ได้มอบหมายให้ อ. เป็นเจ้าภาพและประสานหารือกับกรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมที่ดิน กรมอุดมศึกษา และสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ ร่วมดำเนินการตามข้อเสนอ

3. การดำเนินงานถัดไป

- ขอรณสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานจาก กสว.
- ทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างกระทรวง

พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้ สอวช. มีบทบาทสำคัญในการประสานงานเพื่อจัดทำบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้ในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาระบบ อววน. ของประเทศ ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ต่อสาธารณชนเพื่อสร้างความโปร่งใสและความเชื่อมั่นในกระบวนการทำงาน

ในกระบวนการดำเนินงาน สอวช. ได้จัดทำข้อเสนอเพื่อเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ข้อมูลด้านการเกษตร โดยมุ่งเน้นการบูรณาการฐานข้อมูลจากหลายแหล่งทั้งภายในและภายนอกกระทรวง อว. เพื่อให้เกิดการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์การพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศ การดำเนินงานนี้ครอบคลุมการรับข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้จริง

การติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนววน. ด้าน Genomics

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้การขับเคลื่อนนโยบายเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ทำให้สามารถตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของแผนงานได้อย่างชัดเจน แต่ยังช่วยให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอวช. จึงได้ศึกษาแนวทางการติดตามและประเมินผลที่ครอบคลุมทั้งการดำเนินการนโยบายและการบริหารจัดการ เพื่อสร้างกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานนโยบาย หน่วยจัดสรรทุน และหน่วยปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการบูรณาการข้อมูลและการทำงานที่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวได้นำเสนอต่อคณะกรรมการกำกับนโยบายข้อมูลการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีปลัดกระทรวง อว. เป็นประธาน เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินงานและการขยายผลในอนาคต โดยโครงการนี้ได้เริ่มต้นด้วยการดำเนินงานนำร่องเพื่อสร้างต้นแบบการบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการเกษตรให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการวางแผนการผลิต การพัฒนาวัตกรรมการเกษตร และการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

การบูรณาการข้อมูลในลักษณะนี้ไม่เพียงช่วยลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล แต่ยังสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานเพิ่มความแม่นยำในการวิเคราะห์ และเปิดโอกาสให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาระบบนิเวศข้อมูลที่ตอบสนองต่อความต้องการของประเทศในระยะยาว ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างความยั่งยืนในทุกมิติ

การศึกษานี้ครอบคลุมถึงแนวทางการปรับปรุงระบบข้อมูลเพื่อการติดตามผล โดยใช้เครื่องมือ OKR (Objectives and Key Results) ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ทำให้การติดตามผลการดำเนินงานมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ง่าย ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างและบทบาทของการทำงานนโยบายด้านนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อพันธกิจสำคัญตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก

ผลการศึกษาและข้อเสนอแนะจากงานวิจัยนี้ได้รับการนำเสนอในเวทีประชุมวิชาการระดับนานาชาติ Eu-SPRI Annual Conference 2025 ซึ่งจัดโดย European Forum for Studies of Policies for Research and Innovation เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ณ ประเทศเยอรมนี การนำเสนอในเวทีระดับโลกดังกล่าวสะท้อนถึงความสำคัญของแนวทางการติดตามและประเมินผลที่ประเทศไทยพัฒนาขึ้น และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เทียบเคียงกับสากล นอกจากนี้ ยังได้รับการอ้างอิงในการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 5/2567 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2567 โดยมีกรอบและแนวทางการติดตามและประเมินผลของกองทุนส่งเสริม

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมถึงตัวอย่างการจัดทำกรอบการติดตามและประเมินผลแบบ Formative Evaluation สำหรับนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยกรณีศึกษาแผนงานวิจัยจีโนมิกส์ประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในแผนงานสำคัญที่ต้องการการติดตามผลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งไม่เพียงช่วยให้เกิดการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ แต่ยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องว่าการใช้ทรัพยากรและงบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจน การพัฒนาเทคโนโลยีติดตามและประเมินผลที่มีมาตรฐานและสามารถเทียบเคียงกับแนวทางสากลจึงเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถขับเคลื่อนนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนในอนาคต

การจัดทำแบบจำลองทางเศรษฐมิติสำหรับการติดตามและประเมินผลนโยบายสำคัญ นำร่องอุตสาหกรรมเป้าหมายในแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570

สอวช. ได้ดำเนินการศึกษานำร่องเกี่ยวกับสถานการณ์การพัฒนาผลิตภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เชื่อมโยงกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจฐานเทคโนโลยี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้จัดทำการศึกษาในรูปแบบงานวิจัย ครอบคลุมการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติของอัตราการมีส่วนร่วมของ Total Factor Productivity หรือ TFP ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของ TFP ด้วยแบบจำลองทางเศรษฐมิติ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย ซึ่ง สอวช. มีแผนขยายผลการศึกษาไปสู่การติดตามและประเมินผลในอุตสาหกรรมเป้าหมายตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของ

ประเทศ พ.ศ. 2566-2570 ต่อมาได้มีการศึกษาวิจัยเชิงลึกมุ่งเน้นภาคอุตสาหกรรมสำคัญตามเป้าหมายด้าน อววน. ผ่านการใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ การวิเคราะห์เชิงสถิติ และการประชุมระดมความคิดเห็นจากภาคอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างรอบด้าน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การพัฒนาระเบียบวิธีในการประเมินผลกระทบจากนโยบายโดยใช้ตัวแปรด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงผลิตภาพทางเศรษฐกิจของไทย การสร้างแนวทางการศึกษาผลกระทบของนโยบายที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย และการเสนอแนะการจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นเพื่อใช้ติดตามและประเมินผลนโยบาย รวมถึงการออกแบบระบบการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

ในปี พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ออกแบบการศึกษาตามข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2/2568 และหารือกับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวง อว. เพื่อกำหนดโจทย์วิจัยและแนวทางการนำแบบจำลองทางเศรษฐกิจมาใช้ประโยชน์เชิงลึกมากขึ้น โดยผลการศึกษาได้รับการนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการระดมสมองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในที่ประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2568 ในหัวข้อสถานการณ์การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจไทย โดยคาดหวังให้หน่วยงานนโยบายมีข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อประกอบการตัดสินใจ

ในการออกแบบและทบทวนนโยบาย มีแนวทางในการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ทั้งเชิงนโยบายและวิชาการ และบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และ สอวช. ได้รับการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจและการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานนโยบายและหน่วยงานภาครัฐมีความเข้าใจต่อโครงสร้างและคุณลักษณะของอุตสาหกรรมเป้าหมายดีขึ้น ซึ่งผลการศึกษาแบบจำลองทางเศรษฐกิจมีดังกล่าวจะถูกนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายประกอบการตัดสินใจ และเป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาแบบจำลองขั้นสูงที่ตอบโจทย์ความต้องการของกระทรวง อว. และผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายงานการศึกษาโครงการพัฒนาการร่วมวิจัยระหว่างหน่วยวิจัย และนวัตกรรมของรัฐ เพื่อตอบโจทย์เฉพาะด้านของประเทศ กรณีศึกษา ด้านอาหารแห่งอนาคต (Future Food)

การคัดเลือกโจทย์วิจัยเฉพาะด้านโดยอาศัยการวิเคราะห์ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศถือเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดขอบเขตการวิจัยให้ชัดเจน เพื่อสร้างเป้าหมายร่วมและจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร เครื่องมือ โครงสร้างพื้นฐาน เวลา และเงินทุน ให้เกิดผลกระทบสูงสุดทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการกำหนดโจทย์ที่ชัดเจนทำให้หน่วยงานวิจัยมีจุดมุ่งเน้นเดียวกัน ลดความซ้ำซ้อน และใช้ทรัพยากรวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐมหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยในลักษณะเครือข่ายถือเป็นการใช้ศักยภาพและจุดแข็งของแต่ละหน่วยงานมาผสมผสานเพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในกรณีของอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคต (Future Food) ที่ต้องการการวิจัยเชิงลึกและการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อรองรับความต้องการของตลาดโลก และการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งแนวทางดังกล่าวช่วยกระตุ้นให้เกิดการทำงานในรูปแบบ Open Innovation เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ความคิด และวิธีการระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้การสร้างนวัตกรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การจัดตั้งเครือข่ายวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยต้องมีกลไกทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยวิจัยของรัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานจัดสรรงบประมาณ และหน่วยบริหารจัดการทุน (Program Management Unit: PMU)

เพื่อให้การดำเนินงานแผนงานวิจัยเฉพาะด้าน (Mission-oriented Research Program) มีความชัดเจนและสามารถขับเคลื่อนได้จริง โดยกรอบแนวคิดนี้ได้ผ่านการวิเคราะห์ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศ (National Capabilities) เพื่อให้มั่นใจว่าการลงทุนด้านวิจัยจะสร้างผลลัพธ์ที่ตอบโจทย์และเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ กรณีศึกษาเรื่องอาหารแห่งอนาคตเป็นตัวอย่างสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างกลไกความร่วมมือเชิงระบบ โดยข้อเสนอนี้ได้นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรเพื่ออาหารในอนาคต ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยที่ประชุมเห็นชอบให้ สอวช. นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปพิจารณาและจัดทำกลไกบริหารจัดการอาหารอนาคตภายใต้รูปแบบ Consortium ให้มีความชัดเจนมากขึ้น ต่อมาข้อเสนอดังกล่าวได้รับความเห็นชอบในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ ครั้งที่ 1/2568 เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ซึ่งเป็นการยืนยันถึงความสำคัญของการสร้างระบบความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ เกิดกลไกทำงานร่วมระหว่างหน่วยวิจัยและนวัตกรรมของรัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานจัดสรรงบประมาณ รวมถึงหน่วยบริหารจัดการทุน เพื่อให้การวิจัยและพัฒนาตอบโจทย์อุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตอย่างแท้จริง การสร้างเครือข่ายในลักษณะนี้ไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร แต่ยังสร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วนว่าการลงทุนด้านวิจัยจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม สามารถต่อยอดสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน

“

สอวช. คือ Key Partner คนสำคัญของหอการค้าไทย ในการร่วมกำหนดทิศทางและยกระดับอุตสาหกรรม 'อาหารแห่งอนาคต' ของประเทศ ตั้งแต่การวางรากฐาน นิยามให้อาหารไทยเป็นอาหารที่ปลอดภัย มีคุณค่าทางสุขภาพ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และเติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่เศรษฐกิจไทย ความร่วมมือนี้ไม่ได้หยุดอยู่แค่แนวคิด แต่ต่อยอดสู่การลงมือทำอย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งเวทีเสวนา TCC Food Conference การรณรงค์บริโภคอาหาร Plant-Based ในองค์กร การจัดทำ foresight ฉากทัศน์ และ roadmap เพื่อชี้ทิศทางการลงทุนให้ภาคเอกชนเดินได้อย่างมั่นใจ รวมถึงการผลักดันงานวิจัยสู่การใช้งานจริง สร้างโอกาสธุรกิจ ในตลาดศักยภาพสูง เพราะเป้าหมาย Future Food มูลค่า 500,000 ล้านบาท ภายในปี 2570 ไม่ใช่เพียงตัวเลขแห่งความสำเร็จ แต่คือการสร้างระบบ นิเวศนวัตกรรมครบวงจร ตั้งแต่การรับฟังความคิดเห็น และความต้องการจากภาคเอกชน เพื่อนำไปสู่การออกแบบงานวิจัย และพัฒนาที่ตอบโจทย์การใช้งานจริง สามารถต่อยอดเชิงพาณิชย์ และสร้างโอกาสทางธุรกิจได้อย่างเป็นรูปธรรม ”

ดร.วิศิษฐ์ ลิ้มลือชา
รองประธานกรรมการหอการค้าไทย
และนายกสมาคมการค้าอาหารอนาคตไทย

ส่งเสริมบทบาทของไทยในเวที ด้านนโยบาย อววน. ระหว่างประเทศ

การขับเคลื่อนนโยบาย อววน. ให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นปัจจัยเอื้อที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ องค์กรวิจัย และวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมของไทยให้มีบทบาทเชื่อมโยงกับนานาชาติและมีความเป็นสากล นำมาซึ่งการยกระดับคุณภาพวิชาการ พัฒนากำลังคน พัฒนาเครือข่ายวิจัย การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งทุนสำหรับการวิจัย และนวัตกรรมในระดับนานาชาติ รวมถึงปลดล็อกศักยภาพระบบ อววน. ของไทย ให้สร้างผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

สอวช. ให้ความสำคัญกับการวางแผนและขับเคลื่อนนโยบาย อววน. ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างมียุทธศาสตร์ โดยคำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนาทั้งระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของผู้คน โดยการทำงานร่วมกับภาคีความร่วมมือทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นความร่วมมือทั้งแบบพหุภาคีและทวิภาคี ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศแบบพหุภาคีกับองค์การระหว่างประเทศในระดับโลก 2 องค์การ คือ องค์การสหประชาชาติ (UN) และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) และความร่วมมือแบบพหุภาคีระดับภูมิภาคในกรอบอาเซียน (ASEAN) และกรอบบิมสเทค (BIMSTEC) นอกจากนี้ยังมีกรอบความร่วมมืออื่น ๆ ร่วมกับออสเตรเลีย ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) และ Asia-Europe Foundation (ASEF)

ความร่วมมือภายใต้กรอบสหประชาชาติ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ขยายบทบาทความร่วมมือภายใต้กรอบพหุภาคีกับองค์การสหประชาชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้าน อววน. ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนในระดับภูมิภาคและระดับโลก ความร่วมมือดังกล่าวครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมในเวทีนโยบายระหว่างประเทศ การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และการนำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศไทยผ่านกลไกของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) และองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

สอวช. ได้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยในเวทีสำคัญระดับภูมิภาคและระดับโลก ทั้งในประเด็นการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรม การถ่ายทอดเทคโนโลยี วิทยาการแบบเปิด และจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ ตลอดจนการนำเสนอโครงการเชิงนโยบายของประเทศไทยที่ได้รับการยกย่องในระดับนานาชาติ ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวสะท้อนบทบาทของ สอวช. ในการเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติสู่เวทีสากล และการนำกรอบคิดและมาตรฐานสากลมาปรับใช้เพื่อยกระดับระบบ อววน. ของประเทศให้มีความครอบคลุม ยั่งยืน และสามารถแข่งขันได้ในระยะยาว

คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific หรือ ESCAP)

1. การประชุมประจำปี สมัยที่ 81 ของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (81th Session of the United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific)

สอวช. เข้าร่วมการประชุมประจำปีของคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก สมัยที่ 81 ซึ่งจัดโดยคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก ภายใต้หัวข้อหลัก “Regional Cooperation for Resilient and Sustainable Urban Development in Asia and The Pacific” ระหว่างวันที่ 21-25 เมษายน พ.ศ. 2568 ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือแนวทางการเพิ่มพูนความร่วมมือในระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

ในนามของกระทรวง อว. โดย สอวช. ได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลง ในระเบียบวาระที่ 5 (h) ว่าด้วยการค้า การลงทุน วิสาหกิจ และนวัตกรรมทางธุรกิจ โดยเน้นย้ำความมุ่งมั่นของประเทศไทย ซึ่งนายกรัฐมนตรี แพทองธาร ชินวัตร ได้กล่าวในช่วงพิธีเปิดการประชุมในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน ยืดหยุ่น และครอบคลุม เพื่อขับเคลื่อนความเป็นเลิศด้านการวิจัยและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศไทยในการเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับภูมิภาค และการส่งเสริมอุตสาหกรรมขั้นสูงและยั่งยืนผ่านการเปลี่ยนผ่านที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเน้นย้ำบทบาทของเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation หรือ EECi) ในการเป็นศูนย์กลางนวัตกรรมของไทยที่เชื่อมโยงการวิจัยและการลงทุน โดยมีโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการ และมีระบบนิเวศนวัตกรรม

ที่เข้มแข็ง เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านผลงานวิจัยจากการค้นพบในห้องปฏิบัติการไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และการปรับใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศให้เข้ากับบริบทในท้องถิ่นก่อนการลงทุนในวงกว้าง อีกทั้งยังได้แสดงความชื่นชมและกล่าวขอบคุณศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเอเชียและแปซิฟิก (Asian and Pacific Centre for Transfer of Technology หรือ APCTT) ภายใต้ ESCAP ที่ได้พยายามอย่างแข็งขันในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาในภูมิภาคและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน พร้อมทั้งแสดงความมุ่งมั่นของ อว. ที่จะร่วมสร้างภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สร้างสรรค์ และครอบคลุม

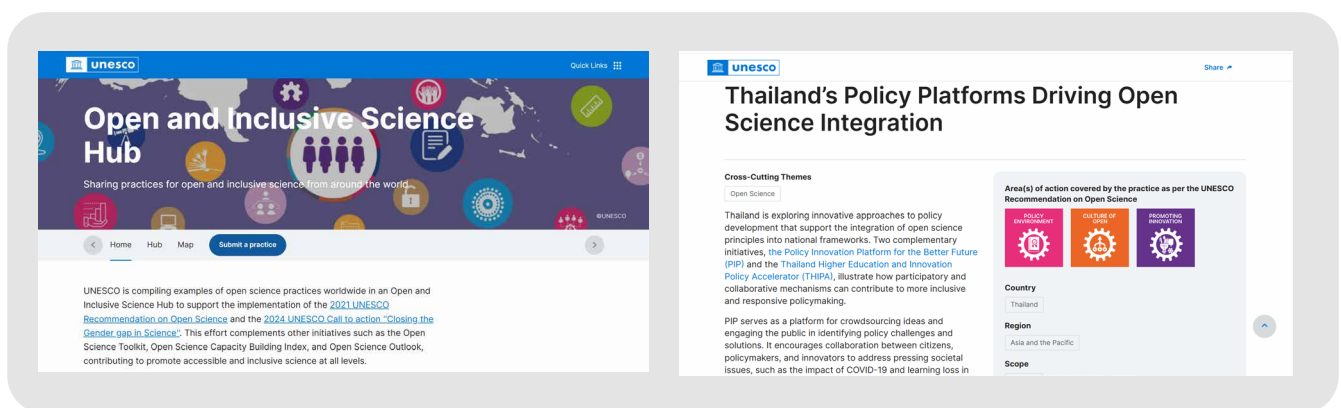
องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ – ยูเนสโก (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization หรือ UNESCO)

1. การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะว่าด้วย วิทยาการแบบเปิด ค.ศ. 2021 (2021 Recommendation on Open Science)

สอวช. ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะว่าด้วย วิทยาการแบบเปิด ค.ศ. 2021 (2021 Recommendation on Open Science) ซึ่งเป็นเอกสารข้อเสนอแนะซึ่งได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาสามัญของยูเนสโก ครั้งที่ 41 โดยประเทศสมาชิก 194 ประเทศรวมถึงประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการทำงานทางวิทยาศาสตร์แบบองค์รวมที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้แบ่งปัน ข้อมูลวิทยาศาสตร์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงการวิทยาศาสตร์และสังคม และแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านเทคโนโลยีในการเข้าถึงข้อมูลความรู้ระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา และเพื่อประเมินความก้าวหน้าระดับโลกครั้งแรกเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2568 พร้อมกับอีก 76 ประเทศสมาชิกที่ร่วมส่งรายงาน ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำหรับการปรึกษาหารือระดับโลกเพื่อติดตามพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์แบบเปิดของยูเนสโก (UNESCO’s First Global Consultation on Open Science Monitoring) โดยยูเนสโกได้คัดเลือกนำเสนอโครงการสำคัญของ สอวช. จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ แพลตฟอร์มนวัตกรรมนโยบายเพื่ออนาคตไทย (Policy Innovation Platform for

the Better Future หรือ PIP) และกลไกพัฒนานโยบายและข้อริเริ่มใหม่ (Thailand Higher Education and Innovation Policy Accelerator หรือ THIPA) ให้เป็นตัวอย่างโครงการริเริ่มที่สร้างผลกระทบ ซึ่งต่อมาในเดือนกันยายน พ.ศ. 2568 ยูเนสโกได้คัดเลือกทั้งสองโครงการดังกล่าวให้เป็นแนวปฏิบัติที่สร้างแรงบันดาลใจของประเทศไทยใน Open and Inclusive Science Hub ของยูเนสโก พร้อมกับยกย่องให้เป็นนวัตกรรมด้านการพัฒนานโยบายที่สนับสนุนการบูรณาการหลักการวิทยาศาสตร์แบบเปิดอันสอดคล้องกับหลักสากล เพื่อสร้างกลไกการมีส่วนร่วมและการทำงานร่วมกันระดับชาติ (Participatory and Collaborative Mechanisms) อันนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น

สืบค้นรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ทั้งสองโครงการของประเทศไทยใน UNESCO’s Open and Inclusive Science Hub ได้ที่นี่

2. การเข้าร่วมประชุม “Enabling an AI-Ready Workforce: Exchanging Policy Perspectives and Solutions” ซึ่งเป็นกิจกรรมคู่ขนานของการประชุมวิชาการระดับโลกด้านจริยธรรม AI “The 3rd UNESCO Global Forum on the Ethics of AI”

สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม “Enabling an AI-Ready Workforce: Exchanging Policy Perspectives and Solutions” ซึ่งเป็นกิจกรรมคู่ขนานของการประชุมวิชาการนานาชาติว่าด้วยจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ ครั้งที่ 3 “The 3rd UNESCO Global Forum on the Ethics of AI” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ และการประชุม Enabling an AI-Ready Workforce: Exchanging Policy Perspectives and Solutions จัดโดยคณะกรรมการสิทธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific หรือ ESCAP) และสมาคมมหาวิทยาลัยภาคพื้นแปซิฟิก (Association of Pacific Rim Universities หรือ APRU) ร่วมกับภาคีเครือข่าย มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) แลกเปลี่ยนข้อมูลความก้าวหน้าและแนวปฏิบัติที่ดีในการประยุกต์ใช้ AI (2) สนับสนุนแนวปฏิบัติในการใช้ AI อย่างมีธรรมาภิบาล และ (3) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้าน AI ในการนี้ สอวช. ได้รับเกียรติให้เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ “AI Capacity-Building and Workforce Development Policy in Thailand” เน้นย้ำบทบาทที่สำคัญของกระทรวง อว. ในการพัฒนากำลังคนด้าน AI เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศภายในระยะ 5 ปีข้างหน้า พ.ศ. 2568-2572 โดยเน้นนโยบาย อว. for AI ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ (1) AI Workforce Development การพัฒนา

บุคลากรด้าน AI ในทุกระดับ (2) AI for Lifelong Learning การเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านโครงการสำคัญของกระทรวง อว. และ (3) AI Driven Innovation การสนับสนุนนวัตกรรม AI สู่ตลาดเพื่อยกระดับเศรษฐกิจไทย และเน้นย้ำบทบาทของ สอวช. ในฐานะหน่วยงานนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนแนวปฏิบัติการใช้ AI อย่างมีธรรมาภิบาลร่วมกับทุกภาคส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องและองค์การระหว่างประเทศด้วย

นอกจากนี้ สอวช. ได้เข้าร่วมอภิปรายกลุ่มย่อยพร้อมกับทำหน้าที่ผู้นำกลุ่มอภิปรายในหัวข้อ “Developing Enabling Policy Frameworks for AI Workforce Readiness” โดยมีผู้ร่วมการอภิปรายจากหน่วยงานด้าน AI ระดับโลกทั้งภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา และภาคเอกชน ร่วมกันระบุดูโอกาส ความท้าทาย และแนวทางการประยุกต์ใช้ AI เพื่อยกระดับความพร้อมด้านกำลังคนและเพิ่มศักยภาพการผลิตที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศ รวมถึงการออกแบบนโยบายที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี AI ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และการส่งเสริมทักษะและความสามารถของแรงงานอย่างครอบคลุม พร้อมทั้งขจัดความเสี่ยงหรือความไม่เท่าเทียมที่อาจเกิดขึ้นจาก AI

ความร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development หรือ OECD)

สอวช. ในฐานะผู้แทนไทยในคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Committee for Scientific and Technological Policy หรือ CSTP) ภายใต้องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development หรือ OECD) ซึ่งได้มีความร่วมมือกับ OECD เกี่ยวกับนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในมิติต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีในระยะยาว โดยความร่วมมือดังกล่าวครอบคลุมทั้งการมีส่วนร่วมในเวทีนโยบายระดับสูง การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงนโยบาย การจัดทำฐานข้อมูลและ

ตัวชี้วัดด้าน วทน. ในระดับนานาชาติ ตลอดจนการขับเคลื่อนโครงการเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับ OECD เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปนโยบายภายในประเทศ และการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD อย่างเป็นทางการ

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา สอวช. ได้ทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงนโยบาย วทน. ของไทยเข้ากับทิศทางโลก ผ่านการมีบทบาทเชิงรุกในกรอบความร่วมมือกับ OECD ทั้งในมิติการกำหนดนโยบาย เทคโนโลยีเกิดใหม่ การพัฒนานวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน และการยกระดับธรรมาภิบาลเชิงนโยบาย ซึ่งสะท้อนบทบาทของ สอวช. จาก “ผู้ติดตามมาตรฐานสากล” สู่ “ผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางนโยบายระดับนานาชาติ” อย่างเป็นรูปธรรม

การประชุมคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะทำงานรายสาขา (Committee for Scientific and Technological Policy (CSTP) and Working Parties)

สอวช. เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Committee for Scientific and Technological Policy หรือ CSTP) ในฐานะ Participant ของคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 125 และครั้งที่ 126 ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส และผ่านระบบออนไลน์

การประชุม CSTP ครั้งที่ 125 ซึ่งจัดขึ้นระหว่าง 6-8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 สอวช. ได้ให้วิสัยทัศน์ในหลายวาระ อาทิ แลกเปลี่ยนการดำเนินการของประเทศไทย ด้านชีววิทยาสังเคราะห์

(Synthetic Biology) การเข้าร่วม OECD-Government Foresight Community (GFC) ถูกจัดขึ้นโดย OECD อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการดำเนินงานด้านการคาดการณ์อนาคตซึ่งประเทศให้ความสำคัญ โดยประเทศไทยเป็นเจ้าภาพของศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค (APEC Center for Technology Foresight-APEC CTF) ซึ่งตั้งอยู่ที่ สอวช. สำหรับการประชุม CSTP ครั้งที่ 126 ซึ่งจัดขึ้นในเดือนเมษายน พ.ศ. 2568 เน้นการหารือรายละเอียดร่าง OECD Science, Technology, and Innovation (STI) Outlook 2025 ในหลายวาระการประชุมฯ โดย สอวช. ได้ให้

ความเห็นในวาระต่าง ๆ อาทิ ประเด็น Research and Technology Security ซึ่งความมั่นคงสำหรับนโยบายด้าน วทน. เป็นเรื่องที่มีหลีกเลี่ยงได้ยากภายใต้สถานการณ์ภูมิรัฐศาสตร์ที่ตึงเครียดในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศก็ยังคงเป็นเรื่องจำเป็น โดยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาในระดับโลก และประเทศไทยสนับสนุนข้อเสนอเกี่ยวกับภาครัฐควรดำเนินนโยบายความมั่นคงด้าน วทน. อย่างมีความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบระยะยาว รวมถึงประเด็นเรื่องการใช้ Strategic Intelligences ในการจัดทำนโยบาย วทน. ที่คล่องแคล่วพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง โดย สอวช. มุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือผ่านการเข้าร่วมการประชุมและดำเนินกิจกรรมกับ CSTP และคณะทำงานรายสาขา เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการยกระดับระบบนิเวศนวัตกรรมและขับเคลื่อนความร่วมมือด้าน วทน. เพื่อตอบโจทย์ความท้าทายระดับโลก พร้อมกันนี้การดำเนินงานดังกล่าวยังเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุน Roadmap การเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ สอวช. ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมสมัชชาที่ 21 ของคณะทำงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพ นาโนเทคโนโลยี และเทคโนโลยีที่บรรจบกัน (Working Party on Biotechnology, Nanotechnology, and Converging Technologies หรือ BNCT) ภายใต้ CSTP ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 13-14 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ที่สำนักงานใหญ่ OECD ณ กรุงปารีส เพื่อแสดงออกถึงความมุ่งมั่น และความสามารถของประเทศไทยในการปฏิบัติตามตราสารทางกฎหมายของ OECD และแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีนโยบายและแนวปฏิบัติสอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD ซึ่งการเข้าร่วมการประชุม BNCT สมัชชาที่ 21 ถือเป็นครั้งแรกที่มีผู้แทนไทยเข้าร่วมในคณะทำงานเฉพาะด้านคณะนี้ และเป็นก้าวสำคัญของประเทศไทยในการยกระดับบทบาทจาก “ผู้ติดตาม” สู่ “ผู้มีส่วนร่วมเชิงนโยบาย” ในเวทีนโยบายเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

ของโลก โดยเฉพาะในประเด็นการบรรจบกันของเทคโนโลยี (Technology Convergence) เช่น AI กับ Biotechnology, Neurotechnology และ Synthetic Biology ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีทั้งโอกาสทางเศรษฐกิจและความท้าทายด้านการกำกับดูแล ซึ่งการเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ช่วย “ปลดล็อก” การเข้าถึงองค์ความรู้ เครื่องมือเชิงนโยบาย และกรอบการกำกับดูแลเทคโนโลยีเกิดใหม่ ของ OECD โดยเฉพาะแนวคิด Anticipatory Governance ซึ่งเอื้อต่อการออกแบบนโยบายเชิงรุก ลดความเสี่ยงจากการกำกับดูแลล่าช้า และช่วยให้ประเทศไทยสามารถปรับตัวตามมาตรฐานสากลได้ล่วงหน้า แม้ยังอยู่ในกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD และเมื่อพิจารณาในเชิงผลกระทบ (Impact) การนำเสนอความก้าวหน้าของไทยด้าน Synthetic Biology, Nanotechnology และยุทธศาสตร์ AI แห่งชาติในที่ประชุม ช่วยเสริมความน่าเชื่อถือของประเทศไทยในฐานะ OECD Accession Country ที่เชื่อมโยงยุทธศาสตร์เทคโนโลยีของไทยเข้ากับทิศทางโลกอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังเปิดโอกาสในการต่อยอดความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะด้าน Bioeconomy และ Biomanufacturing ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ BCG ของไทย นอกจากนี้ การนำเสนอบทบาทของ APEC Center for Technology Foresight ต่อที่ประชุม ยังช่วยยกระดับบทบาทของไทยในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้าน Strategic Intelligence และ Foresight ในระดับภูมิภาค ช่วยเสริมอำนาจต่อรองเชิงนโยบายของไทยในประเด็นเทคโนโลยีเกิดใหม่และความมั่นคงทางเทคโนโลยีของประเทศ

ในระยะต่อไป ประเทศไทยควรใช้ประโยชน์จากการเข้าร่วม BNCT ในการปรับใช้กรอบ Anticipatory Governance กับเทคโนโลยีสำคัญของประเทศ และพัฒนาความเชื่อมโยงเชิงระบบระหว่างกลไก Foresight ของไทยกับ OECD และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ Synthetic Biology และ Bioeconomy จากระดับนโยบายสู่การลงทุนและการปฏิบัติจริง เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันและความพร้อมของประเทศต่อเทคโนโลยีอนาคตอย่างยั่งยืน

การจัดทำข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ในแพลตฟอร์ม European Commission (EC) - OECD STIP Compass และการเผยแพร่ข้อมูล Country Profile ของประเทศไทย

EC - OECD STIP Compass (<https://stip.oecd.org/stip/>) เป็นฐานข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ซึ่งจัดทำโดย OECD ร่วมกับ สหภาพยุโรป (European Commission หรือ EC) ปัจจุบันข้อมูลที่อยู่ในระบบมาจากการเก็บรวบรวมในรอบการรายงานข้อมูลครั้งล่าสุดคือปี 2025 ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลจาก 63 ประเทศ และ EU มีจำนวนข้อริเริ่มเชิงนโยบายกว่า 8,700 โครงการ และกว่า 12,800 เครื่องมือนโยบาย บทวิเคราะห์เชิงนโยบายใน 350 ประเด็นย่อย และบทความตีพิมพ์โดย EC-OECD 8,000 บทความ จากการรายงานข้อมูลโดยบุคลากรภาครัฐกว่า 1,500 คน เป็นฐานข้อมูลที่รวบรวมข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ที่ใหญ่ที่สุดในโลก และได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ มีการเก็บข้อมูลนโยบายด้าน วทน. ทุก ๆ 2 ปี จากประเทศต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และใช้ประกอบการจัดทำรายงานการวิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนา วทน. (STI Outlook) โดยข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมในฐานข้อมูลนี้มี 6 ด้าน ได้แก่ (1) โครงสร้างการบริหารจัดการด้าน วทน. (2) ระบบการวิจัยของ

ประเทศ (3) การพัฒนานวัตกรรมในภาคเอกชน (4) การถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างสถาบันวิจัยและภาคอุตสาหกรรม (5) บุคลากรด้านการวิจัยและนวัตกรรม (6) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม ซึ่งในแต่ละรอบของการเก็บข้อมูล จะมีด้านที่เพิ่มมาเป็นกรณีพิเศษเพื่อตอบรับกับบริบทโลกในปัจจุบัน โดยในปี 2025 เป็นนโยบายเพื่อสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero)

สอวช. ร่วมกับหน่วยงานภายในประเทศจัดทำข้อมูลนโยบาย วทน. สำหรับแพลตฟอร์มดังกล่าว ในแบบสำรวจ EC - OECD Science, Technology and Innovation Policies (STIP) Survey 2025 โดยการบูรณาการข้อมูลนี้ ถือเป็นกลไกสำคัญในการเผยแพร่ศักยภาพด้าน วทน. ของประเทศไทยในระดับสากล ยกกระดับ Visibility ของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างการรับรู้และสร้างโอกาสในการขยายเครือข่ายความร่วมมือเชิงนโยบายด้าน วทน. กับนานาชาติอย่างเป็นทางการ

STIP COMPASS

Home Access data Search data Trends & data Thematic portals About

STI Internationalisation Policies
A one-stop shop for Science, technology and innovation policies fostering internationalisation in more than 60 countries and the EU
View more

Insights from the 2025 policy data
Access an online report that uses interactive charts to identify the main highlights of the freshly released edition of the STIP Compass dataset.
Visit site

Research security policies
A portal that shares policy initiatives to safeguard national and economic security whilst protecting freedom of enquiry, promoting international research cooperation and ensuring openness and non-discrimination.
View more

Net zero policies
A portal that brings together sectoral and STI policy communities to provide insights on countries' STI policies for reaching net zero.
View more

Mission-oriented Innovation policies
Analytical and practical knowledge delivered via interactive dashboards and "how to" explorable guides to conceive or improve mission-oriented innovation policies.
Visit site

Access the territory dashboards

Click on the country that you are interested in to get a bird's-eye overview of the main national STI policies in one place. Using these dashboards, you can learn how various governments design STI policies and deploy instruments to address a wide range of objectives and challenges.

Click the flags below to access the territory dashboards

Grid of country flags including: Argentina, Australia, Austria, Belgium, Brazil, Canada, Chile, China, Czechia, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, India, Ireland, Israel, Italy, Japan, Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malaysia, Mexico, Netherlands, New Zealand, Norway, Poland, Portugal, Romania, Singapore, Slovakia, South Korea, Spain, Sweden, Switzerland, Taiwan, Thailand, United Kingdom, United States, Vietnam.

การขับเคลื่อนโครงการ Thailand – OECD Country Program Phase II

โครงการ OECD – Thailand Country Programme Phase II เป็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและ OECD ที่ดำเนินงานต่อเนื่องจากระยะที่ 1 โดยมีกรอบระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2566-2569) ประกอบด้วย 20 โครงการย่อย จาก 14 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเข้าถึงองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีของ OECD ใน 4 สาขาหลัก ได้แก่ (1) ธรรมชาติ (2) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน (3) ความครอบคลุมทางสังคมและการพัฒนาทุนมนุษย์ และ (4) การฟื้นฟูสีเขียว (Green Recovery)

สอวช. ได้ขับเคลื่อนโครงการภายใต้สาขาการฟื้นฟูสีเขียวในหัวข้อ “การสนับสนุนเชิงยุทธศาสตร์ด้าน วทน. เพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนและการเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย” (Supporting STI Strategy for Carbon Neutrality and Transitions) ใน 3 อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ ได้แก่ อุตสาหกรรมพลังงาน (ไฟฟ้า) อุตสาหกรรมการขนส่ง (ถนน) และภาคเกษตรกรรม เพื่อเสนอแนะนโยบาย วทน. ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวที่ตอบโจทย์การบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์และความยั่งยืนสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ นอกจากนี้ สอวช. ร่วมทำงานกับทีมวิจัยฝ่ายเลขานุการของ CSTP ภายใต้ Directorate for Science, Technology and Innovation (DSTI) จัดทำรายงาน Self-assessment Exercise เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูล

สถานภาพระบบนิเวศนวัตกรรมและเทคโนโลยีของภาคพลังงาน (ไฟฟ้า) อุตสาหกรรมการขนส่ง (ถนน) และภาคเกษตร ในการบูรณาการและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ของประเทศไทย โดยอ้างอิงกรอบการทำงาน S&T Policy 2025 ซึ่งออกแบบโดย CSTP และได้ใช้ข้อมูลจากรายงาน Self-assessment ในการวางแผนการดำเนินงานและการสัมภาษณ์เชิงลึกผ่านระบบออนไลน์ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567-มกราคม พ.ศ. 2568 และการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ประเทศไทย ระหว่างวันที่ 21-23 มกราคม พ.ศ. 2568 ซึ่งในแต่ละภาคอุตสาหกรรมมีผู้เข้าร่วมจากหลายหน่วยงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา รวมถึงหน่วยงานด้านวิจัยและเทคโนโลยี โดยผลจากการสัมภาษณ์และการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าวได้ถูกนำมาวิเคราะห์และถ่วงรอกทบทวนร่วมกับผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันอุดมศึกษา ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการในรูปแบบออนไลน์ระหว่างวันที่ 20-22 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 และได้รับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อร่างรายงานฉบับสมบูรณ์โครงการการสนับสนุนเชิงยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อความเป็นกลางทางคาร์บอนและการเปลี่ยนผ่านของประเทศไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำความคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงรายงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2569

การสนับสนุนการก้าวเข้าเป็นสมาชิก OECD ตามแผนการขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก OECD (OECD Accession) ของประเทศไทย

คณะกรรมการกำกับการดำเนินงานในการเข้าเป็นสมาชิก OECD มีมติเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2568 เห็นชอบให้ สอวช. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับ สป.อว. ในการดำเนินงานร่วมกับ CSTP เพื่อขับเคลื่อนการเข้าเป็นสมาชิก โดยในปี พ.ศ. 2568 ประเทศไทยได้จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงเบื้องต้น (Initial Memorandum หรือ IM) ของประเทศสำหรับเสนอ OECD ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พัฒนาระบบกลาง (<https://th2oecd.ocs.go.th/>) เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกฎหมายไทยและตราสารของ OECD เพื่อให้หน่วยงานของไทย ตรวจสอบผลการวิเคราะห์และเพิ่มเติมข้อมูลกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับตราสารในระบบดังกล่าว

สอวช. ได้แต่งตั้งคณะทำงานสนับสนุนการจัดทำร่าง IM ประกอบการเข้าเป็นสมาชิก OECD เพื่อบูรณาการการทำงาน และได้มีการจัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อหารือแนวทางการตรวจสอบตราสาร ซึ่ง สอวช. ต้องตรวจสอบและเพิ่มเติมข้อมูลนโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น 10 ตราสาร รวมทั้งร่วมกันพิจารณาตรวจทานข้อมูล และยืนยันนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อกลั่นกรองและนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อส่งมอบ IM ของประเทศไทยให้กับรองเลขาธิการองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2568

สำหรับผลกระทบเชิงนโยบาย ในการที่ สอวช. รับผิดชอบในการตรวจสอบและเพิ่มเติมข้อมูลตราสาร OECD จำนวน 10 ฉบับ ทำให้ประเทศไทยสามารถวิเคราะห์ “ภาพรวมเชิงระบบ” เกี่ยวกับระดับความพร้อมด้านกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ วทน. ซึ่งไม่เพียงตอบโจทย์การเข้าเป็นสมาชิก OECD เท่านั้น แต่ยังเป็นฐานข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์สำหรับการปฏิรูประบบ วทน. ของประเทศในระยะยาว และในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การที่ประเทศไทยสามารถจัดทำและนำเสนอ IM ต่อ OECD ได้ภายในกรอบเวลาที่กำหนด ยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อ OECD ในด้านความมุ่งมั่น และความสามารถของประเทศไทยในการปฏิบัติตามตราสาร OECD ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก และช่วยเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีความจริงจังต่อการยกระดับธรรมาภิบาลเชิงนโยบาย ทั้งนี้ IM จะถูกนำไปใช้ในการประเมินทางเทคนิค (Technical Review) ซึ่งจะเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2569 โดยเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของประเทศไทยกับคณะกรรมการต่าง ๆ ภายใต้ OECD เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD ต่อไป

การส่งเสริมความร่วมมือด้าน อววน. ในระดับภูมิภาค

สอวช. ดำเนินบทบาทเชิงรุกในการส่งเสริมความร่วมมือด้าน อววน. ในระดับภูมิภาค ภายใต้กรอบความร่วมมือสำคัญ ได้แก่ อาเซียน (ASEAN) และ บิมสเทค (BIMSTEC) ตลอดจนความร่วมมือกับภาคีระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ เช่น Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO), ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) และ Asia-Europe Foundation (ASEF) โดยมุ่งเชื่อมโยงนโยบายระดับชาติของประเทศไทยเข้ากับกระบวนการกำหนดทิศทางและกลไกความร่วมมือด้าน วทน. ในระดับภูมิภาคและระดับโลกอย่างเป็นระบบ

สอวช. ได้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยในเวทีสำคัญต่าง ๆ อาทิ คณะกรรมการและคณะที่ปรึกษาด้าน วทน. ของอาเซียน (COSTI และ BAC) การจัดทำแผนปฏิบัติการอาเซียนด้าน วทน. ฉบับใหม่ (APASTI 2026–2035) การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ภายใต้บิมสเทค รวมถึงการนำเสนอบทบาทและศักยภาพด้าน วทน. ของประเทศในเวทีระหว่างประเทศและเวทีคู่เจรจา ความร่วมมือดังกล่าวสะท้อนบทบาทของ สอวช. ในการเป็นกลไกเชื่อมโยงนโยบาย อววน. ของไทยสู่เวทีสากล ตลอดจนการผลักดันประเด็นสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ อาทิ นวัตกรรมเชิงภารกิจ (Mission-oriented Innovation) การทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและสีเขียว และการพัฒนาอย่างครอบคลุม เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศในระยะยาว

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - อาเซียน (Association of Southeast Asian Nations - ASEAN)

สอวช. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนประเทศไทยใน Board of Advisory to COSTI (BAC) ภายใต้กรอบความร่วมมือของ ASEAN โดยมีบทบาทในการมีส่วนร่วมและประสานงานกับกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้กรอบ ASEAN ด้าน วทน. อย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ บทบาทดังกล่าวครอบคลุมการเข้าร่วมกระบวนการหารือ การให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และการสังเคราะห์มุมมองของประเทศสมาชิก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแนวทางความร่วมมือของอาเซียนให้มีความสอดคล้องและเกิดผลกระทบเชิงรูปธรรม ดังนี้

1. แผนปฏิบัติการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม (ASEAN Plan of Action on Science, Technology and Innovation (APASTI) 2026-2035)

สอวช. ในฐานะสมาชิกของ BAC มีบทบาทในการสนับสนุนกระบวนการจัดทำ APASTI อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระยะการทบทวนแผนเดิม (APASTI 2016–2025) จนถึงการจัดทำร่างแผนฉบับใหม่ (APASTI 2026–2035) โดยจัดทำภารกิจหลัก ได้แก่ การทบทวนผลการดำเนินงาน APASTI 2016-2025 เพื่อนำไปใช้เป็นฐาน

ข้อมูลสำคัญสำหรับการจัดทำแผนฉบับใหม่ การร่วมกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ของ APASTI 2026–2035 และสังเคราะห์เป้าหมายและร่วมจัดทำร่างแผนระดับภูมิภาค รวมถึงสนับสนุนกระบวนการจัดทำร่างเพื่อการรับรองในระดับรัฐมนตรี โดยผลจากการมีส่วนร่วมในฐานะผู้แทน BAC ของประเทศไทยเป็นการสนับสนุนการจัดทำร่าง APASTI 2026–2035 ที่มีความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์และสะท้อนมุมมองของประเทศสมาชิกอย่างครอบคลุมและรอบด้าน เพื่อนำเสนอร่างแผนดังกล่าวให้ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน (AMMSTI) พิจารณาให้การรับรองต่อไป

2. การประชุมคณะกรรมการอาเซียนและคณะที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (COSTI และ BAC)

สอวช. ในฐานะผู้แทนประเทศไทยใน Board of Advisory to Committee on Science, Technology and Innovation (BAC) ได้เข้าร่วมการประชุมภายใต้กรอบความร่วมมือของ ASEAN อย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้าน วทน. รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (COSTI)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม COSTI-86 และ BAC-17 ระหว่างวันที่ 7-11 ตุลาคม พ.ศ. 2567 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ โดยการประชุมดังกล่าวมีสาระสำคัญ ได้แก่ การรายงานความก้าวหน้าและสถานะของกองทุน ASEAN Science, Technology and Innovation Fund (ASTIF) การติดตามความก้าวหน้าโครงการ Annual Priority การหารือความคืบหน้าการจัดทำแผน APASTI 2026-2035 รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและความร่วมมือกับคู่เจรจาของอาเซียน นอกจากนี้ ได้เข้าร่วมการประชุม COSTI-87 และ BAC-18 ระหว่างวันที่ 16-20 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยมีบทบาทในการสนับสนุนและนำเสนอข้อคิดเห็นเชิงนโยบายในประเด็นสำคัญหลายด้าน อาทิ การจัดบทบาทและกลไกภายใต้ BAC ให้มีความชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน การปรับโครงสร้างอนุกรรมการภายใต้ COSTI (Sub-Committees) จากเดิม 9 กลุ่ม เหลือ 5 กลุ่ม โดยอาศัยข้อมูลผลการดำเนินงานในอดีตเป็นฐานการตัดสินใจ การส่งเสริมการดำเนินโครงการแบบ Mission-oriented ภายใต้งบกองทุน ASTIF ผ่านกลไกร่วมลงทุนในรูปแบบงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน ตลอดจนการร่วม

สนับสนุนข้อเสนอการจัดตั้งกลไก APASTI Task Force เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของแผนเชิงระบบ การเห็นชอบช่วงเวลาการเสนอหัวข้อ Annual Priorities สำหรับปี พ.ศ. 2570 และการแสดงจุดยืนสนับสนุนการเข้าเป็นประเทศสมาชิกของประเทศติมอร์-เลสเต ซึ่งเป็นลำดับที่ 11 ของอาเซียน ทั้งนี้ ผลจากการหารือและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในเวที COSTI และ BAC ดังกล่าว ได้ถูกนำเสนอในที่ประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ครั้งที่ 21 (AMMSTI-21) และมีการรับรองการนำแผน APASTI 2026-2035 ไปสู่การดำเนินการในระดับภูมิภาคอย่างเป็นรูปธรรม โดยก้าวต่อไปของการดำเนินงาน สอวช. จะมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผน APASTI 2026-2035 และการแปลงแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะการร่วมพิจารณาประเด็นความสำคัญรายปี (Annual Priorities) สำหรับปี 2570 ที่มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างวาระความยั่งยืน (Sustainability) และเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการรวมกลุ่มในภูมิภาคผ่านการสนับสนุนความร่วมมือให้แก่ประเทศติมอร์-เลสเต ในการเข้าสู่ระบบนิเวศด้าน วท. ของอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้ภูมิภาคอาเซียน เป็นฐานการพัฒนานวัตกรรมที่สำคัญในระดับสากล

3. การประชุมอื่น ๆ ด้าน วท. ในระดับอาเซียน

สอวช. ได้รับเชิญให้เป็นผู้แทนประเทศไทย ในการเข้าร่วมการประชุมอื่น ๆ ด้าน วท. ในระดับอาเซียน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของ สอวช. ในการเป็นหน่วยงานด้านนโยบายที่ได้รับ การยอมรับในภูมิภาค ดังนี้

- 1) เข้าร่วมการประชุม ASEAN-EU Forum on Aviation Research and Innovation (R&I) ในฐานะผู้แทนประเทศไทย เพื่อนำเสนอหัวข้อ “ขีดความสามารถและลำดับความสำคัญด้านการวิจัยและนวัตกรรมระดับชาติ” โดยเน้นบทบาทของ สอวช. ในฐานะหน่วยเลขานุการของสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ การบูรณาการข้อมูลด้าน อววน. การจัดทำและบริหารงบประมาณวิจัย การส่งเสริมความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการนำเสนอแผนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2566-2570 ซึ่งมุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะในบริบทของอุตสาหกรรมการบินและอวกาศ

2) เข้าร่วมการประชุมคู่ขนานและเวทีเสวนา “The 6th ASEAN Innovation Roadmap Forum: The Final Chapter of 2025 and the Beginning of Transformation” ภายใต้หัวข้อ “Build a Future-Ready with more Future-Focused and Empowering Action across Region through Technology and Innovation” เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านนโยบายและการดำเนินงาน ด้านนวัตกรรมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงร่วมสรุปและประเมินผลการดำเนินงานตาม ASEAN Innovation Roadmap 2019–2025 และร่วมวางรากฐานสำหรับยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรมของอาเซียนในระยะถัดไปหลังปี 2025 โดยมุ่งขับเคลื่อนนวัตกรรมที่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายในอนาคต

3) เข้าร่วม ASEAN Multi-Stakeholder Forum on Sustainability 2025 ซึ่งจัดโดยกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับสำนักเลขาธิการอาเซียน UN ESCAP และรัฐบาลสาธารณรัฐตุรกี โดยได้เข้าร่วมการเสวนาภายใต้หัวข้อ “Digital Shifts, Human Impacts: Building Inclusive Innovation Ecosystems for South-East Asia’s Workforce” เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะ SDG เป้าหมายที่ 9 (อุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน) และ SDG เป้าหมายที่ 17 (หุ้นส่วนความร่วมมือเพื่อการพัฒนา) ซึ่งสะท้อนบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจควบคู่กับการสร้างความครอบคลุมและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ - บิมสเทค (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation หรือ BIMSTEC)

1. การจัดทำร่างแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development)

สอวช. เป็นผู้แทนประเทศไทยในคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ภายใต้ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ หรือ บิมสเทค โดยร่วมจัดทำร่างแผนปฏิบัติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development) ตลอดจนพิจารณาให้ความเห็นต่อร่างเอกสารซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการประชุมในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2568 ต่อมาในการประชุมระดับรัฐมนตรีบิมสเทค ครั้งที่ 20

เมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2568 ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบ BIMSTEC Plan of Action on Human Resource Development และบรรจุในข้อ 31 ของปฏิญญาการประชุมผู้นำบิมสเทคครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2568

สืบค้นเอกสารได้ที่

2. การเข้าร่วมประชุม BIMSTEC Digital Conclave 2025

สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม BIMSTEC Digital Conclave 2025 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 7-8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ กรุงโคลัมโบ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ภายใต้หัวข้อ Building Digital Public Infrastructure for Shared Prosperity โดย The Asia Group และสำนักเลขาธิการ BIMSTEC โดย สอวช. ได้ให้ข้อมูลถึงความก้าวหน้าของประเทศไทยในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล อ้างอิงถึงดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Government Development Index (EGDI) และดัชนีการมีส่วนร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Participation Index (EPI) ซึ่งองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) มีการสำรวจและจัดทำทุก 2 ปี ซึ่งปี 2024 ประเทศไทยมี EGDI อยู่ที่อันดับ 52 และ EPI ลำดับที่ 42 จาก 193 ประเทศ สูงที่สุดในกลุ่มประเทศ BIMSTEC แสดงถึงพัฒนาการอย่างก้าวกระโดดจากปี 2014 ที่ไทยอยู่ในอันดับ 102 และ 54 ตามลำดับ โดยการดำเนินการที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล เช่น การจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 และการจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange: GDX) ตลอดจนการพัฒนาแพลตฟอร์มข้อมูลการอุดมศึกษา และพัฒนาระบบเพื่อสนับสนุนการบริหารงานด้านวิจัยและนวัตกรรม

การเข้าร่วมเวที BIMSTEC Digital Conclave 2025 สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของประเทศไทยในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่รัฐบาลดิจิทัล และเป็นโอกาสสำคัญในการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในระดับภูมิภาค เพื่อพัฒนาระบบนิเวศดิจิทัลที่ครอบคลุมและยั่งยืนสำหรับประเทศสมาชิก BIMSTEC

3. การประชุม BIMSTEC ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ครั้งที่ 2 (Second Meeting of the BIMSTEC Expert Group on Human Resource Development) และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 (Workshop to finalize the draft Human Resource Development Implementation Plan 2025-2029)

สอวช. เข้าร่วมการประชุม BIMSTEC ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ครั้งที่ 2 (Second Meeting of the BIMSTEC Expert Group on Human Resource Development) และการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 (Workshop to finalize the draft Human Resource Development Implementation Plan 2025-2029) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2568 ณ กรุงโคลัมโบ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา มีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก และหารือเกี่ยวกับขั้นตอนต่อไปในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับภูมิภาค โดยมีแผนการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 เป็นเอกสารสำคัญร่วมกัน โดย สอวช. ในฐานะผู้แทนประเทศไทย ได้นำเสนอข้อมูลของประเทศไทยในหัวข้อ “นโยบายและแผนงานระดับชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความท้าทายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคอ่าวเบงกอล และได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปี 2025-2029 เพื่อให้แผนดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์

การดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ

สอวช. ได้มีความร่วมมือสำคัญกับหน่วยงานระหว่างประเทศอื่น ๆ ได้แก่ Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO), Asian Development Bank (ADB) และ Asia-Europe Foundation (ASEF) นอกจากนี้ สอวช. ยังได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมระดับนานาชาติที่สำคัญเพื่อร่วมให้ข้อมูลนโยบาย อววน. ดังนี้

1. Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation (CSIRO) ประเทศออสเตรเลีย

สอวช. ร่วมกับหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และ CSIRO ประเทศออสเตรเลีย ดำเนินความร่วมมือภายใต้โครงการ Thailand–Australia Innovation in Food for Sustainability (IF4S) โดยจัดการประชุม Thailand–Australia Food Innovation Dialogue 2025 ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลียภายใต้โครงการ Southeast Asia and Australia Government to Government Partnerships Program (SEAG2G) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันนวัตกรรมอาหารแห่งอนาคตอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างประเทศ โดย สอวช. ทำหน้าที่เชื่อมโยงมิติด้านนโยบาย อววน. กับการดำเนินงานด้านวิจัยและนวัตกรรม ผ่านการบูรณาการข้อมูล การจัดสรรงบประมาณ และการออกแบบกลไกความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ขณะที่ บพข. สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมโดยเชื่อมโยงมหาวิทยาลัย สตาร์ทอัพ และ SMEs เพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมอาหารไทยในระดับโลก

การประชุมดังกล่าวได้สะท้อนบทบาทของการทูตเชิงวิทยาศาสตร์ (Science Diplomacy) ในการเชื่อมโยงนักวิจัย ผู้กำหนดนโยบาย และภาคอุตสาหกรรมของทั้งสองประเทศ เพื่อร่วมออกแบบแนวทางรับมือกับความท้าทายด้านความมั่นคงและความยั่งยืนทางอาหาร โดยมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มระบบอาหารโลก อาทิ การพัฒนาโปรตีนทางเลือก การประยุกต์ใช้ AI และการวิเคราะห์ข้อมูลตลอดห่วงโซ่มูลค่าอาหาร ทั้งนี้ ความร่วมมือภายใต้โครงการ IF4S ประกอบด้วยกลไกสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) เวทีเสวนาเชิงนโยบายและองค์ความรู้ประจำปี (2) การให้ทุนวิจัยร่วมภายใต้โครงการทวิภาคีระยะ 3 ปี และ (3) โครงการ Venture Exchange เพื่อเชื่อมโยงนักวิจัยและผู้ประกอบการจากทั้งสองประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของ สอวช. และ บพข. ในการ

สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การขยายผลเชิงพาณิชย์ และการยกระดับทักษะแรงงานในอุตสาหกรรมอาหารแห่งอนาคตอย่างเป็นระบบ

ผลการดำเนินงานนี้ในอนาคตจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น

1) การปลดล็อกข้อจำกัดเชิงระบบ (Unlocking Systemic Barriers) ด้านการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยี (Technology Transition) โดยช่วยให้นักวิจัยและผู้ประกอบการไทยสามารถก้าวข้ามอุปสรรคในการเปลี่ยนงานวิจัยบั้นทิ้งไปสู่นวัตกรรมเชิงพาณิชย์ ผ่านการเรียนรู้และประยุกต์ใช้โมเดลความสำเร็จของออสเตรเลีย นอกจากนี้ยังช่วยลดช่องว่างด้านเครือข่ายธุรกิจระหว่างประเทศ โดยการสร้างแพลตฟอร์มที่เชื่อมโยงผู้เล่นในอุตสาหกรรมอาหารของทั้งสองประเทศโดยตรง

2) การสร้างผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Impact) ก่อให้เกิดการจับคู่ธุรกิจและงานวิจัยที่ตรงจุด (Strategic Matching) โดยเฉพาะในกลุ่มอาหารฟังก์ชัน (Functional Food) และโปรตีนทางเลือก (Alternative Protein) ซึ่งถือเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New S-Curve) นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างผลกระทบในมิติการพัฒนาบุคลากร (Talent & Capability Building) ยกระดับทักษะแรงงานในอุตสาหกรรมอาหารให้เท่าทันมาตรฐานสากล เพื่อต่อยอดภาพลักษณ์ Kitchen of the World ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

3) การดำเนินงานในระยะต่อไป ในกรณีที่มีแผนพัฒนา Venture Exchange Platform จะก่อให้เกิดกลไกกลางในการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงนักวิจัยกับผู้ประกอบการอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการส่งเสริมการลงทุนร่วม (Joint Venture) และการขยายผลการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีในระดับสากลได้

2. Asian Development Bank (ADB)

สอวช. ได้ดำเนินความร่วมมือกับธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (ADB) ภายใต้กรอบความช่วยเหลือทางวิชาการ (Technical Assistance: TA) โครงการ Integrating Gender and Social Inclusion Dimensions in Climate Change Interventions in Southeast Asia โดยร่วมกับ APEC Center for Technology Foresight ในการพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเรื่อง “Gender and Social Inclusion Dimensions in AI-powered Climate Adaptation in Precision Agriculture for Thailand”

ข้อเสนอโครงการดังกล่าวมุ่งศึกษาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อสนับสนุนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรกรรมแม่นยำ (Precision Agriculture) โดยบูรณาการมิติเพศ (Gender) และการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Social Inclusion) เข้ากับการออกแบบนโยบายและมาตรการด้านเทคโนโลยี เพื่อให้การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมสามารถตอบโจทย์กลุ่มเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ บทบาทของ สอวช. ในความร่วมมือนี้อยู่ที่การเชื่อมโยงองค์ความรู้เชิงนโยบายด้าน วทน. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความเท่าเทียมทางสังคม เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการที่สามารถนำไปใช้เป็นกรอบอ้างอิง (Terms of Reference) สำหรับการดำเนินโครงการในระดับภูมิภาคของ ADB ต่อไป ซึ่งสะท้อนบทบาทของ สอวช. ในการผลักดันประเด็น Cross-cutting เช่น Digital, Green และ Inclusiveness ในเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

ผลจากการดำเนินงานนี้ในอนาคตจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่างๆ ได้ เช่น

1) การปลดล็อกข้อจำกัดเชิงนโยบาย (Unlocking Policy Silos) แบบแยกส่วน (Siloed Policy) โดยมีการบูรณาการมิติเพศสภาพและความเท่าเทียมทางสังคม (Gender & Social Inclusion: GESI) เข้ากับนวัตกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น AI และการเกษตรกรรมอย่างเป็นเนื้อเดียว เพื่อแก้ปัญหาคอขวดเข้าถึงเทคโนโลยีที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มประชากร

2) การสร้างผลกระทบทางอ้อมเชิงนโยบาย (Policy Impact) ผ่านการพัฒนาข้อเสนอโครงการ “Gender and Social Inclusion Dimensions in AI-powered Climate Adaptation in Precision Agriculture for Thailand” ได้สร้างหัวข้อใหม่ในการออกแบบนโยบาย (Policy Standard Setting) โดยใช้มิติความเท่าเทียมเป็นตัวตั้ง (Gender-responsive AI) ซึ่งข้อเสนอโครงการนี้สามารถใช้เป็นกรอบอ้างอิงเชิงยุทธศาสตร์ (Terms of Reference) ให้กับ ADB ในการดำเนินโครงการพัฒนาในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยกเว้น สอวช. ในฐานะผู้นำดำเนินนโยบาย วทน. ที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน

3) การดำเนินงานในระยะต่อไปอาจนำกรอบการศึกษาไปสู่การปฏิบัติและขยายผล (Implementation & Scaling) ในโครงการระดับภูมิภาคของ ADB เพื่อผลักดันให้เกิดนโยบายการใช้ AI ในภาคเกษตรแม่นยำที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเปราะบางและเกษตรกรรายย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสากล

3. Asia-Europe Foundation (ASEF)

สอวช. ได้เข้าร่วมโครงการ Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Initiative มีเป้าหมายเพื่อจัดทำรายงานและนำเสนอให้ประเทศสมาชิก Asia-Europe Meeting (ASEM) รับทราบพร้อมแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและการขับเคลื่อนนโยบายด้านวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างภูมิภาคเอเชียและยุโรป กิจกรรมสำคัญประกอบด้วย การสัมภาษณ์ผู้แทนด้านการทูต วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย การจัดทำรายงานสถานภาพ การทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ และการนำเสนอ ในฐานะตัวแทนโครงการ Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Initiative ในงาน World Science Forum ระหว่างวันที่ 20-23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 ภายใต้หัวข้อ “Bridging Continents

& Advancing Science: The Future of Asia-Europe Science Diplomacy” รวมถึงการส่งมอบรายงานฉบับสมบูรณ์ให้แก่มูลนิธิ Asia & Europe Foundation ทั้งนี้ รายงาน Asia-Europe Science & Technology Diplomacy Report (<https://asef.org/publications/asia-europe-science-technology-diplomacy-report/>) มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนแผน ววน. และนโยบาย วทน. ของประเทศไทย จากการสำรวจยุทธศาสตร์ เครื่องมือ และผลการดำเนินงานด้านการทูตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ 50 ประเทศสมาชิก ASEM รวมถึงสหภาพยุโรป และสำนักงานเลขาธิการอาเซียน เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือข้ามภูมิภาค

4. การนำเสนอบทบาทด้าน อววน. ของประเทศในการประชุมระดับนานาชาติ

สอวช. ได้เข้าร่วมและทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศไทยในเวทีความร่วมมือด้าน วทน. ในระดับอาเซียนและระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง เพื่อสะท้อนบทบาท ศักยภาพ และทิศทางการพัฒนา ด้าน วทน. ของประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคีต่างประเทศในประเด็นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนด้าน อววน. เช่น การเข้าร่วมเวทีเสวนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ “Promoting Cooperation on Research and Innovation between the European Union and Thailand” ซึ่งจัดโดยคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย ภายใต้ยุทธศาสตร์ Global Gateway เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป กิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างเครือข่ายระหว่างภาคการศึกษา ภาควิจัย และภาคเอกชน

รวมถึงการนำเสนอผลงานจากโครงการที่ได้รับทุนสนับสนุนจากสหภาพยุโรป อาทิ Horizon Europe และโครงการ Southeast Asia-Europe Joint Funding Scheme ในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพ

นอกจากนี้ สอวช. ได้เข้าร่วมการประชุม MHESI-CNSA 1st Joint Committee Meeting on Space Cooperation ในฐานะผู้แทนคณะทำงานขับเคลื่อนความร่วมมือไทย-จีนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยได้ร่วมต้อนรับการมาเยือนของผู้แทนจาก China National Space Administration (CNSA) และร่วมรับฟังความก้าวหน้าของโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันด้านอวกาศของไทยกับ CNSA เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอวกาศในระยะยาว

Part

3

ทิศทางการขับเคลื่อน
นโยบาย สอวช.
ในปี 2569

ส่วนที่ 3 ทิศทางการขับเคลื่อนนโยบาย สอวช. ในปี 2569

แผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

ยกระดับไทย พันกับดักรายได้ ปานกลาง

1. สร้าง Platform ยกระดับคุณภาพผู้ประกอบการ Scaleup สู่ตลาดในและต่างประเทศ
2. เตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry)

SHA

3. การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

ลดก๊าซ เรือนกระจก

4. ระบบนิเวศส่งเสริมกลไก อววน. หนุน Net Zero GHG Emissions

เพิ่มสัดส่วน แรงงานทักษะสูง

5. แพลตฟอร์มพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงและ University Transformation

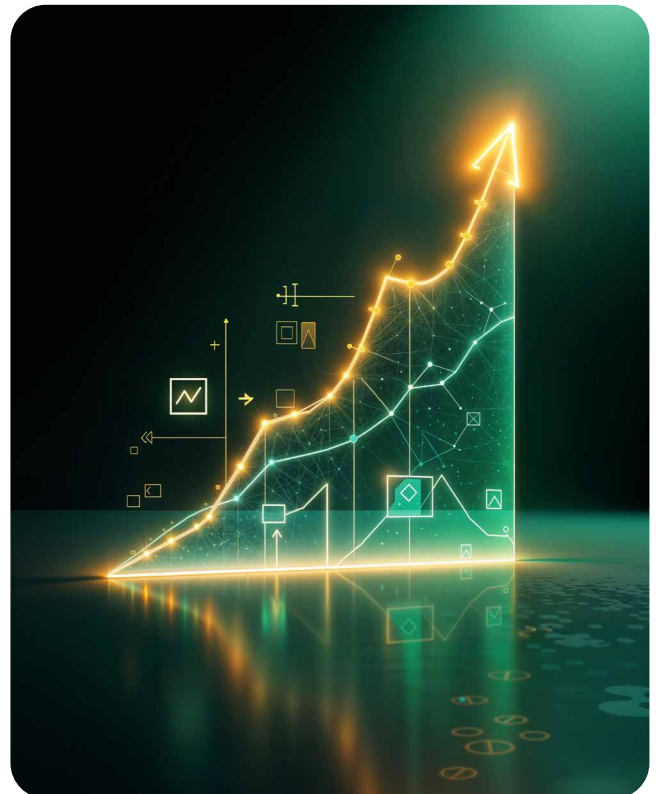
เพิ่มประสิทธิภาพ ระบบ อววน.

6. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

7. ทรพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กร

หมายเหตุ : SHA = Social Science, Humanities, and Art

สอวช. มีเป้าหมายในการร่วมขับเคลื่อนเพื่อนำพาประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว โดยใช้ อววน. เร่งเปลี่ยนผ่านไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วได้สำเร็จ ผ่านการออกแบบนโยบายและกลไก อววน. ขับเคลื่อนเป้าหมายสำคัญของประเทศ ใน 5 มิติสำคัญ คือ 1) ยกระดับประเทศไทยพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง 2) การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก 3) นโยบายนวัตกรรมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก 4) เพิ่มสัดส่วนแรงงานทักษะสูง และ 5) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีทิศทางการขับเคลื่อนแต่ละมิติ ดังนี้

ยกระดับประเทศไทย พ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

การยกระดับประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้สูงถือเป็นทิศทางการดำเนินงานสำคัญสำหรับทุกภาคส่วนที่ต้องร่วมมือและขับเคลื่อนร่วมกัน โดยเป้าหมายหนึ่งที่ต้องดำเนินงาน คือ การกระจายรายได้ให้ทั่วถึง โดยการเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการธุรกิจฐานนวัตกรรม หรือ Innovation Driven Enterprise (IDE) ผ่านการพัฒนามาตรการและกลไกต่าง ๆ เพื่อเร่งการเติบโตและการบ่มเพาะธุรกิจนวัตกรรม รวมถึงการปลดล็อกให้หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะองค์การมหาชนในกระทรวง อว. ให้สามารถร่วมลงทุนในธุรกิจนวัตกรรมได้จริง ผ่านการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

1) การสร้างแพลตฟอร์มยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการ Scale-up สู่ตลาดในและต่างประเทศ สร้างระบบนิเวศนวัตกรรม (Innovation Ecosystem) ให้เหมาะสมและเอื้อให้วิสาหกิจฐานนวัตกรรมเติบโตได้อย่างก้าวกระโดด เน้นการพัฒนามาตรการและกลไกการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจฐานนวัตกรรมสู่การเติบโตแบบก้าวกระโดดหรือสเกลอัพ (Scaleup) ผ่านกลไกสำคัญต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาต้นแบบแพลตฟอร์มข้อมูลตลาดต่างประเทศเพื่อการขยายตลาดสินค้ามูลค่าสูง การพัฒนามาตรการและกลไกเพื่อยกระดับธุรกิจนวัตกรรมสู่การขยายตลาดและแข่งขันได้ในระดับโลก (High-growth Firms) การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรม เศรษฐกิจจุลินทรีย์ การบ่มเพาะธุรกิจชุมชนฐานนวัตกรรม (Local Business Development Service หรือ Local BDS)

ระบบการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจฐานนวัตกรรม

2) การเตรียมความพร้อมรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry) สร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจใหม่ (New Economy) หรืออุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry) โดยเฉพาะการสร้างผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ การพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะใหม่ที่ตรงกับเศรษฐกิจใหม่ การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและต่อยอดเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ บุคลากร และเทคโนโลยีทั้งภายในประเทศและระดับโลก รวมถึงการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้น มุ่งเน้นการจัดทำนโยบาย มาตรการ/กลไก อววน. และการออกแบบโปรแกรมการสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคตของประเทศในสาขาต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง การถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการประกอบชิ้นส่วนยานยนต์ไฟฟ้า ดัดแปลง (EV Conversion) แบตเตอรี่ (Battery) และการพัฒนาบุคลากรด้านยานยนต์ไฟฟ้า (EV-HRD) การยกระดับความสามารถทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมของผู้ประกอบการ SME ในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ (Soft Power) รวมถึงการพัฒนา Regenerative Tourism

การวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ และนโยบายนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

นวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation) เป็นการพัฒนาหนทางแก้ปัญหา (Solutions) ต่าง ๆ ทางสังคม หมายรวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ คุณภาพชีวิต ซึ่งไม่ได้จำกัดแค่เพียงผลิตภัณฑ์ เครื่องมือหรือเทคโนโลยีเท่านั้น แต่เป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อแก้ปัญหาของสังคม จากการพัฒนาขีดความสามารถใหม่ ความร่วมมือ การสร้างเครือข่าย หรือยกระดับสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการทำงานแบบผสมผสานความร่วมมือกันระหว่างหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรไม่แสวงกำไร ซึ่งสามารถเกิดได้จากทุกสาขาวิชา รวมถึงด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ด้วย ไม่ได้จำกัดแค่ด้านวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์เพียงเท่านั้น ซึ่งนวัตกรรมสังคมอาจเป็นนวัตกรรมในรูปแบบสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือการออกแบบนวัตกรรมการทำงานใหม่ก็ได้ แต่ต้องสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมที่ก่อให้เกิดการลงมือปฏิบัติหรือการมีส่วนร่วมและพัฒนาการของผู้คนในสังคมไปด้วยกัน

สอวช. ดำเนินการจัดทำข้อเสนอกรอบนโยบายนวัตกรรมทางสังคมของประเทศไทย วิเคราะห์ระบบนิเวศนวัตกรรมทางสังคมของประเทศไทย ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์กรอบแนวคิดและองค์ประกอบของดัชนีนวัตกรรมทางสังคมที่เหมาะสมต่อการประเมินบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาไทย รวมถึงพัฒนาร่างดัชนีต้นแบบสำหรับทดสอบนำร่อง (Pilot Testing) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูล โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาด้านนวัตกรรมสังคมของประเทศที่ชัดเจน รวมถึงมีระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านนวัตกรรมสังคมเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน การดำเนินงานในปี 2569 ประกอบด้วย 7 แผนงาน ดังนี้

แผนงานที่ 1 ด้านการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ หรือ SHA ตามกรอบ OECD

แผนงานที่ 2 ด้านการพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนเชิงนโยบาย (Knowledge & Policy Platform) ศึกษาวิจัย ทบทวน บูรณาการองค์ความรู้ ในประเด็นท้าทายสำคัญ โดยจะใช้แนวทางทำงานวิจัย SHA แบบ

บูรณาการข้ามศาสตร์ (Multi-Disciplinary) นำไปสู่การสร้างข้อเสนอเชิงนโยบาย วางกลไกในการขับเคลื่อนงาน และแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ

แผนงานที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบนิเวศและการจัดสรรทุนวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ (SHA Eco-system & Funding Modality)

แผนงานที่ 4 ด้านการออกแบบระบบการติดตามและประเมินผลการวิจัย ด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ (Monitoring & Evaluation)

แผนงานที่ 5 ด้านการพัฒนาและออกแบบระบบฐานข้อมูลด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ ของประเทศ (Data based Management System: DBMS)

แผนงานที่ 6 ด้านการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของนักวิจัย ผู้บริหารงานวิจัย กลุ่มวิจัย สถาบันที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ (Empowerment)

แผนงานที่ 7 ด้านการบริหารจัดการงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ (Management)

นอกจากนี้ สอวช. เห็นความสำคัญในการยกระดับสถานะทางสังคม เพื่อตัดวงจรความยากจนข้ามรุ่นด้วยการศึกษา โดยการพยายามทำให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษา การเรียนรู้ หรือกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาให้ได้ ซึ่งเป็นหนึ่งในกุญแจสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจน เพื่อทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นในอนาคต ดังนั้น การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน ผ่านการพัฒนากลไกการสร้างเครือข่ายในการมีส่วนร่วมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มยากจนพิเศษ (ขาดแคลนทุนทรัพย์และหลุดออกจากระบบการศึกษา) และพัฒนากลไกการบ่มเพาะให้คำปรึกษาและกระบวนการทดลองของกลุ่มเด็กเปราะบางเป้าหมายให้เข้าถึงโอกาสและการศึกษา

นโยบายนวัตกรรม เพื่อลดก๊าซเรือนกระจก

สอวช. ส่งเสริมผู้ประกอบการให้ปรับตัวตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศและนานาชาติ โดยตั้งเป้าหมายการทำงาน คือ “50% ของบริษัทส่งออกบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) และการที่ประเทศไทยมีแผนสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero GHG Emissions)” ในปี พ.ศ. 2608 ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับการดำเนินงานเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย โดย สอวช. ในฐานะหน่วยประสานงานกลางด้านเทคโนโลยีของ UNFCCC จะเน้นการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายมาตรการ อววน. สนับสนุนเป้าหมายข้างต้น และเน้นการสนับสนุนผู้ประกอบการให้ปรับตัวตามเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ โดยมีแนวทางการขับเคลื่อน ดังนี้

- 1) **พัฒนากลไกนวัตกรรมเชิงระบบเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสีเขียว** พัฒนาและเชื่อมโยงระบบนิเวศธุรกิจ ระบบนิเวศนวัตกรรม และระบบนิเวศการเงิน ในรูปแบบโปรแกรมการบ่มเพาะธุรกิจ (Incubator) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง พี่เลี้ยงที่ปรึกษาธุรกิจ และการเงิน ในการสนับสนุนและสร้างองค์ความรู้ธุรกิจสีเขียวให้แก่ผู้ประกอบการ SME รวมถึงการมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและที่ปรึกษาในการพัฒนาธุรกิจ
- 2) **เครือข่ายมหาวิทยาลัยขับเคลื่อนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์** พัฒนาแพลตฟอร์มจัดเก็บและคำนวณกิจกรรมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการดูกลับๆ ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อมุ่งเน้นพัฒนา อววน.

เพิ่มสัดส่วน แรงงานทักษะสูง

กำลังคนสมรรถนะสูงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศท่ามกลางการแข่งขันเพื่อยกระดับขีดความสามารถของประเทศด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม สถานการณ์กำลังคนสมรรถนะสูงของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2562 พบว่ามีสัดส่วนเพียงร้อยละ 13.8 ซึ่งยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้น การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาฐานกำลังคนสมรรถนะสูงให้มีจำนวนเพียงพอและมีคุณภาพ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาประเทศ และสนับสนุนการเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาวผ่านการดำเนินงาน ดังนี้

ให้เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมาย National Determined Contribution (NDC) ของประเทศ

- 3) **การพัฒนาาระบบนิเวศนวัตกรรมรองรับเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับประเทศไทย** การนำอววน. เข้าพัฒนาาระบบนิเวศ Net Zero Emission ของประเทศ โดยมุ่งปรับระบบพลังงาน และภาคอุตสาหกรรมในการลดก๊าซเรือนกระจก
- 4) **การบริหารจัดการน้ำ** ยกระดับระบบการบริหารจัดการน้ำของประเทศไทยให้มีความยืดหยุ่น โปร่งใส และยั่งยืน พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสถานการณ์อุทกภัยในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัด (Indicators) ด้านภัยพิบัติทางน้ำที่ครอบคลุมทุกมิติของการบริหารจัดการน้ำ

- 1) **แพลตฟอร์มการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูง** เพิ่มสมรรถนะของกำลังคนในภาคการผลิตและบริการในสาขาที่มีความสำคัญต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ และทิศทางการลงทุนของต่างประเทศ โดยเน้นการขับเคลื่อนและต่อยอด การดำเนินงานของแพลตฟอร์มการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงตอบโจทย์ความต้องการของภาคผลิตและบริการ โดยการรับรองหลักสูตรฝึกอบรมและการจ้างงานภายใต้มาตรการภาษีรองรับการย้ายฐานการผลิตของนักลงทุนต่างชาติ (Thailand Plus Package) เพื่อสนับสนุนการพัฒนา กำลังคนสมรรถนะสูงต่อการลงทุนภาคการผลิตและบริการ จัดทำกลไกสนับสนุนสิทธิประโยชน์การพัฒนากำลังคน

ยกระดับศักยภาพกำลังคน ต่อยอดและสร้างการรับรู้ทักษะแห่งอนาคต รวมถึงการศึกษาและจัดทำข้อเสนอมาตรการและสิทธิประโยชน์สนับสนุนการพัฒนาทักษะรายบุคคล

- 2) **ส่งเสริมการพลิกโฉมสถาบันอุดมศึกษา (University Transformation)** ปรับระบบการอุดมศึกษาให้สามารถช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนากำลังคนในทุกพื้นที่ของประเทศให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการในอนาคต โดยเน้นการปรับทิศทางเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนากำลังคนของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของประเทศ การพัฒนากำลังคนและความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา โดยในปี 2569 จะดำเนินการขยาย

หลักสูตรผ่านกลไก Higher Education Sandbox ผ่านการสร้างเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา พัฒนาและทดลองนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างระบบการพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและการพัฒนาประเทศ ศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย กลไก มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน ภายใต้โครงการพลิกโฉมมหาวิทยาลัย รวมถึงให้เกิดการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนข้อมูลและบุคลากร พัฒนาศักยภาพ สร้างรูปแบบการดำเนินงานให้เกิดความยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายของประเทศ ด้วยบทบาทสถาบันอุดมศึกษา

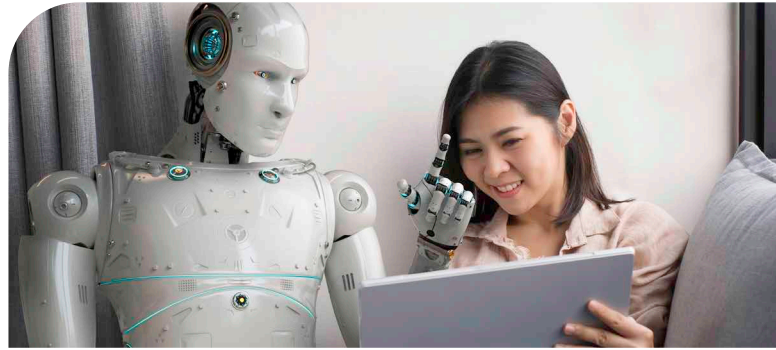
เพิ่มประสิทธิภาพระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้สถานการณ์นโยบายมีหน้าที่ในการกำหนดทิศทางนโยบาย ยุทธศาสตร์ รวมทั้งปรับปรุงระบบอววน. ของประเทศ ตลอดจนกำกับติดตามการบริหารจัดการ การจัดสรรงบประมาณ และประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีเอกภาพ สอวช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้ดำเนินการศึกษา พัฒนา ออกแบบมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ อววน. และปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยในปี 2569 สอวช. จะดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ อววน. อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ดังนี้

ขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน. ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป อววน. ออกแบบและพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้องกับ อววน. ได้แก่ ระบบนโยบาย ระบบงบประมาณ ระบบบริหารจัดการ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม และวางรากฐานการพัฒนาประเทศระยะยาว เสนอต่อสถานการณ์นโยบาย คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการส่งเสริมระบบนิเวศนวัตกรรม คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย กฎและระเบียบ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ด้านการกำหนดมาตรฐานหรือโครงการเพื่อเพิ่มความสามารถด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องชุดอื่นๆ รวมถึงจัดทำกรวิจัยและพัฒนากฎหมายลูกบทตามกฎหมายการจัดตั้งกระทรวง

อว. และเร่งรัดและติดตามให้มีการเสนอหรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ รวมทั้งให้คำปรึกษาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ อววน. เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภานโยบาย คณะกรรมการ กฤษฎีกา และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนการดำเนินงานของสภานโยบาย คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำข้อมูลและพัฒนาระบบวิเคราะห์เพื่อการพัฒนา นโยบาย อววน. ประสานงานให้มีการจัดทำบูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล ประกอบการพิจารณา นโยบาย การกำหนดทิศทาง การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผล เพื่อพัฒนา อววน. ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ต่อสาธารณชน จึงเห็นสมควรให้มีการบูรณาการและประสานงานเชื่อมโยงข้อมูลด้าน อววน. อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล อันนำไปสู่การพัฒนา นโยบาย การจัดสรรงบประมาณ และการติดตามประเมินผลนโยบายด้าน อววน. รวมถึงนโยบายสำคัญของรัฐบาลและสภานโยบาย ให้เกิด ประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ และเผยแพร่ผลการดำเนินงานสู่สาธารณชนต่อไป

ระบบบริหารจัดการของภาครัฐด้าน อววน. วางกลไกสนับสนุน การขับเคลื่อนระบบ อววน. ที่มีประสิทธิภาพ โดยการศึกษา พัฒนา ออกแบบมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ อววน. และ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับทิศทาง การพัฒนาประเทศ รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่กระทบต่อระบบ (Disruption) และมุ่งสู่การพัฒนาประเทศได้ในระยะยาวต่อไป

ศูนย์คาดการณ์เทคโนโลยีเอเปค (APEC Center for Technology Foresight: APEC CTF) มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างความเข้มแข็งด้านการคาดการณ์อนาคต และประยุกต์ใช้เครื่องมือ การคาดการณ์อนาคตเพื่อระบุความท้าทายและความไม่แน่นอนในอนาคตที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากแรงขับเคลื่อนต่างๆ พร้อมทั้งเสนอ ข้อเสนอแนะในการเตรียมการรับมือ นอกจากนี้ ศูนย์คาดการณ์ เทคโนโลยีเอเปคยังมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายเชี่ยวชาญด้านการ คาดการณ์อนาคตในระดับภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ เอเปค เพื่อให้เกิดแพลตฟอร์มความร่วมมือในการรวบรวมและวิเคราะห์สัญญาณ ที่เกี่ยวข้องกับแรงขับเคลื่อนต่างๆ รวมทั้งการสร้างภาพอนาคต

การพัฒนาและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นโยบายความร่วมมือ ระหว่างประเทศ มุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศไทยให้สอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศและวาระ แห่งชาติ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมในการเข้าเป็นสมาชิก OECD สอวช. มีบทบาทเป็นผู้แทนไทยในคณะกรรมการ CSTP และดำเนินความร่วมมือด้านนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ผ่านการเข้าร่วมโครงการ Thailand-OECD Country Program การรายงานข้อมูล STIP Survey และการเข้าร่วมการประชุมระดับนานาชาติ เพื่อยกระดับศักยภาพ ประเทศ รองรับการเปลี่ยนแปลงของบริษัทโลกในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเสริมสร้างบทบาทของไทยใน เวทีระหว่างประเทศ โดยขับเคลื่อนความร่วมมือกับองค์กรสำคัญ ได้แก่ UN, ASEAN, BIMSTEC และองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ รวมถึงการพัฒนาความสัมพันธ์ด้านนโยบาย อววน. กับประเทศ ยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

Part

4

การเสริมสร้าง
ประสิทธิภาพ
ขององค์กร

พัฒนาสมรรถนะและเครือข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการทำนโยบาย

1) พัฒนาขีดความสามารถและเครือข่ายนักวิจัยด้านการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ

หลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STIP)

สอวช. ร่วมกับสถาบันนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยนโยบายด้าน อววน. ที่มีคุณภาพ จึงจัดให้มีหลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่มุ่งสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้และความสามารถในการออกแบบและจัดทำนโยบายด้าน อววน. ที่มุ่งสู่ผลลัพธ์ที่ชัดเจน รวมถึงการสร้างเครือข่ายของนักพัฒนานโยบาย อววน.

ผู้เข้ารับการอบรมมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย อววน. ที่หลากหลายทั้งหน่วยงานในภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา และภาคเอกชน ซึ่งผู้เข้าร่วมอบรมจะได้รับความรู้ ด้านการวิเคราะห์และออกแบบนโยบายในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกว่า 20 หัวข้อ จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนักวิชาการและผู้ที่มีประสบการณ์สูงในการขับเคลื่อนนโยบายจริง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้เข้าอบรม จะได้รับการอบรมทั้งในส่วนของความรู้พื้นฐานกระบวนการจัดทำนโยบาย รวมถึงการได้ฝึกปฏิบัติจริงเพื่อจัดทำและนำเสนอนโยบายด้าน อววน. ในประเด็นที่เป็นวาระสำคัญของกระทรวง

หลักสูตรนี้ได้เปิดต่อเนื่องทั้งหมด 7 รุ่น โดยมีผู้สำเร็จการฝึกอบรมแล้วทั้งสิ้น 350 คน จาก 46 หน่วยงาน และสำหรับรุ่นที่ 7 มีผู้สำเร็จการศึกษา 58 คน จาก 35 หน่วยงาน

ในปีนี้ สอวช. ยังคงให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน และการสื่อสารภารกิจการดำเนินงานของหน่วยงานไปยังสื่อมวลชน โดยได้มีการจัดกิจกรรมสื่อมวลชนสัมพันธ์ผู้บริหาร สอวช. พบปะสื่อมวลชน (Meet The Press) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานและอัปเดตภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงการให้สัมภาษณ์พิเศษแก่สื่อมวลชนในประเด็นที่สื่อมวลชนให้ความสนใจและเชื่อมโยงกับนโยบายในด้าน อววน. เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในบทบาท ภารกิจ ตลอดจนแบ่งปันมุมมองเชิงลึกของนโยบายเฉพาะด้านที่ สอวช. ขับเคลื่อนอยู่ด้วย เช่น

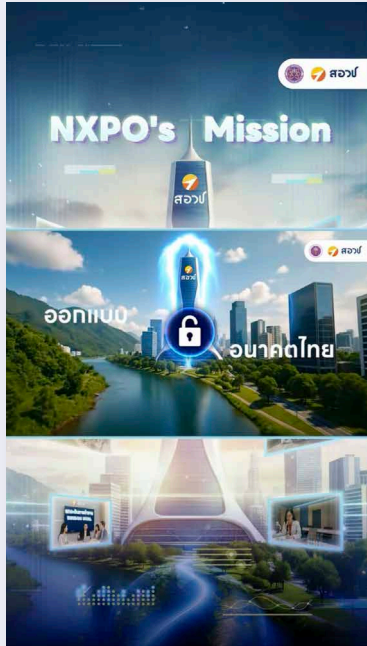
- ให้สัมภาษณ์สำนักข่าว Today ในประเด็น “ไทยจะรอดได้ยังไง? เมื่อโลกเปลี่ยนเร็วไม่มีใคร พังคำตอบวงในจากคนวางนโยบาย”

- ให้สัมภาษณ์สำนักข่าว Thai PBS ในประเด็น “ไทยมุ่งเป้า ‘ครัวของโลก’ ดันอาหารจากพืชสร้างเศรษฐกิจยั่งยืน”

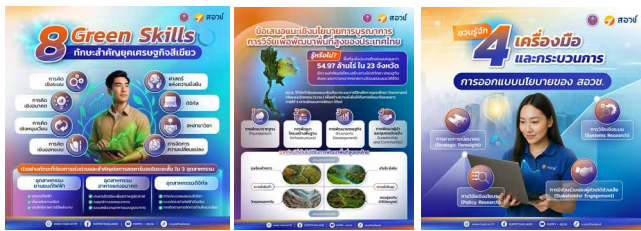

ด้านการสื่อสารทางช่องทางออนไลน์ สอวช. ได้ปรับรูปแบบสื่อประชาสัมพันธ์และแนวทางการสื่อสารให้มีความหลากหลาย ตอบรับความสนใจและพฤติกรรมการรับสารของคนรุ่นใหม่มากยิ่งขึ้น ผ่านการจัดทำวิดีโอแนวตั้ง เพื่อสื่อสารผ่าน Facebook Reels, YouTube Shorts และ TikTok Channel โดยจัดทำเนื้อหาวิดีโอทั้งในรูปแบบ “ไฮไลท์ข่าว” และ “ตามติดภารกิจผู้อำนวยการ สอวช.” เพื่อสื่อสารให้เห็นถึงภารกิจการขับเคลื่อนด้านนโยบาย อววน. และวิสัยทัศน์การดำเนินงานของ สอวช. ผ่านมุมมองการทำงานของผู้บริหาร แบบสั้น กระชับ ทันต่อสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังได้จัดทำวิดีโอแนวตั้งเพื่อสื่อสารนโยบายที่ สอวช. ขับเคลื่อนอยู่ โดยถ่ายทอดผ่านผู้บริหาร สอวช. และบุคลากร สอวช. ซึ่งเป็นตัวแทนคนทำนโยบายจริง เพื่อให้ผู้รับสารได้เข้าใจและเข้าถึงการทำงานของหน่วยงานได้อย่างใกล้ชิดกับผู้ทำนโยบายจริงมากขึ้น ทั้งนี้ วิดีโอแนวตั้งที่จัดทำในปี พ.ศ. 2568 จัดทำรวมทั้งสิ้น 135 ชิ้น โดยวิดีโอที่ได้รับความนิยมจากกลุ่มเป้าหมายในช่องทาง TikTok เป็นจำนวนมาก อาทิ 1. โลกเปลี่ยนเร็ว ไทยจะ “ออกแบบอนาคต” ยังไงให้เท่าทัน? ชวนมารู้จักภารกิจของ สอวช. “ต้นน้ำของนโยบาย” มียอดเข้าชม 133,979 views 2. Attention Please ผู้ประกอบการทุกท่านโปรดฟังทางนี้ สอวช. ชวนรู้จัก “ECIP” Nation Platform สำหรับผู้ประกอบการไทย ที่อยากก้าวไกลสู่ระดับโลก มียอดเข้าชม 100,806 views 3. 6 ปี สอวช. กับ 6 เรื่อง ที่หลายคนยังไม่รู้! มียอดเข้าชม 27,894 views ซึ่งกลยุทธ์การเพิ่มช่องทางสื่อสารและผลิตสื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผ่าน TikTok Channel ส่งผลให้มียอดผู้ติดตาม TikTok Channel สอวช. เพิ่มขึ้นเป็น 7,936 followers และมียอดเข้าชมวิดีโอโดยรวมทั้งหมด 387,193 views (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2568)

และยังได้ผลิตสื่อในรูปแบบอินโฟกราฟิก ที่ช่วยสรุปย่อนโยบาย ให้เข้าใจง่ายและสามารถส่งต่อไปยังกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้นด้วย โดยโพสต์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ 1. 8 Green Skills ทักษะสำคัญยุคเศรษฐกิจสีเขียว มียอดการเข้าชม 292,828 views

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบูรณาการการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย มียอดการเข้าชม 226,989 views 3. ชวนรู้จัก 4 เครื่องมือและกระบวนการออกแบบนโยบายของ สอวช. มียอดการเข้าชม 215,871 views

ในปีนี้ สอวช. ยังได้ผลิตวิดีโอ 2D Motion เพื่อนำเสนอภารกิจของ สอวช. “NXPO’s Mission 2025” ซึ่งมีการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามาเป็นเครื่องมือสนับสนุนในขั้นตอนการจัดทำวิดีโอ ทั้งการสร้างภาพประกอบและการใช้เสียงพากย์ ถือเป็นอีกหนึ่งแนวทางการผลิตสื่อรูปแบบใหม่ ที่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงและแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยในการสื่อสารได้อีกด้วย ทั้งนี้ จากการปรับรูปแบบการสื่อสารข้างต้น ทำให้เฟซบุ๊กซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารหลักของ สอวช. มีการเติบโตมากขึ้นทุกด้าน โดยยอดผู้ติดตามเพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 รวมเป็นจำนวน 35,450 followers สามารถสร้างยอดการเข้าถึงโพสต์ (reach) ได้รวม 2,839,671 reaches เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 24% ยอดระดับสร้างการมีส่วนร่วมกับโพสต์ (Engagement) ในภาพรวมของเพจได้ 1,361,331 Engagements เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาถึง 31%

สอวช. ยังคงผลิตรายการ NXPO Young Talk, NXPO Young Talk on Field เพื่อสื่อสารนโยบายที่ สอวช. ขับเคลื่อนอยู่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้น 6 ตอน ได้แก่

- ผลิตรายการ NXPO Young Talk จำนวน 5 ตอน ประกอบด้วย 1. การพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์ด้วยนวัตกรรมของไทย 2. ทำความรู้จัก “SynBio” คลื่นลูกใหม่ที่จะเข้ามาพลิกโฉมอุตสาหกรรมและการดำเนินชีวิต 3. งานสื่อสารนโยบายอยากขายงาน มารู้จักภารกิจของงานสื่อสารนโยบาย 4. ส่องตำแหน่งงานที่ตลาดต้องการในอนาคต ผ่าน Thailand

Talent Landscape และ 5. รู้จักนโยบาย University Holding Company กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยด้วย อววน.

- ผลิตรายการ NXPO Young Talk on Field ลงพื้นที่ถ่ายทำในสถานที่ปฏิบัติงานจริง ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยได้ผลิตรายการ 1 ตอน คือ พาบุกบูท สอวช. “The Nexploration Valley : ค้นหาตัวตน ค้นพบจุดหมาย”

ในปีต่อไป สอวช. จะยังคงเดินหน้าต่อการสื่อสารสร้างความตระหนักและการรับรู้ด้านนโยบาย อววน. ให้กับกลุ่มเป้าหมายทุกภาคส่วน โดยจะนำยุทธศาสตร์ “Human-Centric & Transparent” เข้ามาปรับใช้ในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ ที่เน้นสื่อสารให้เห็น “ผลลัพธ์ที่จับต้องได้” จากการขับเคลื่อนนโยบายมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสื่อสารผ่านผู้ปฏิบัติงานจริง เพื่อสร้างความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่สื่อสารออกไป โดยรูปแบบของสื่อจะยังคงเน้นความกระชับและเข้าถึงได้ง่าย ลดความเป็นทางการลง แต่ยังคงความถูกต้องของเนื้อหา และยังคงให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อรองรับกลุ่มผู้ใช้งานอย่างหลากหลายและทั่วถึง เช่น การผลิตวิดีโอที่มีคำบรรยายประกอบ และสื่อในรูปแบบภาพกราฟิกยังต้องมีคำบรรยายภาพ เพื่อรองรับการอ่านข้อความประกอบภาพผ่านหน้าจอที่ปัจจุบันกำลังเป็นพฤติกรรมที่นิยมของผู้บริโภคที่บริโภคสื่อในที่สาธารณะ และยังช่วยเพิ่มการเข้าถึงเนื้อหาได้จากการใช้ Keyword ที่จะแสดงผลเมื่อมีคนค้นหาข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านทุกแพลตฟอร์ม

เสริมความเข้มแข็งภายในองค์กร เพื่อก้าวสู่โลกดิจิทัล

1) ยกระดับระบบสารสนเทศ เพื่อรองรับองค์กรดิจิทัล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้ดำเนินการยกระดับระบบสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการเป็นองค์กรดิจิทัล (Digital Organization) โดยมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว และโปร่งใสดังนี้

การพัฒนาาระบบสารสนเทศ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบภายในองค์กร และยกระดับการให้บริการระบบดิจิทัลให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีความมั่นคงปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการบูรณาการระบบและข้อมูลให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ โดยได้นำระบบบริหารจัดการข้อมูลหลัก (NXPO Master Data) มาใช้ร่วมกับเครื่องมือเชื่อมโยงและประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ (n8n) เพื่อสนับสนุนการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารสนเทศต่าง ๆ ภายในสำนักงาน ส่งผลให้ข้อมูลมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถลดภาระงานที่เกิดจากการจัดการข้อมูลซ้ำซ้อน และเพิ่มความคล่องตัวในการพัฒนาระบบในอนาคต

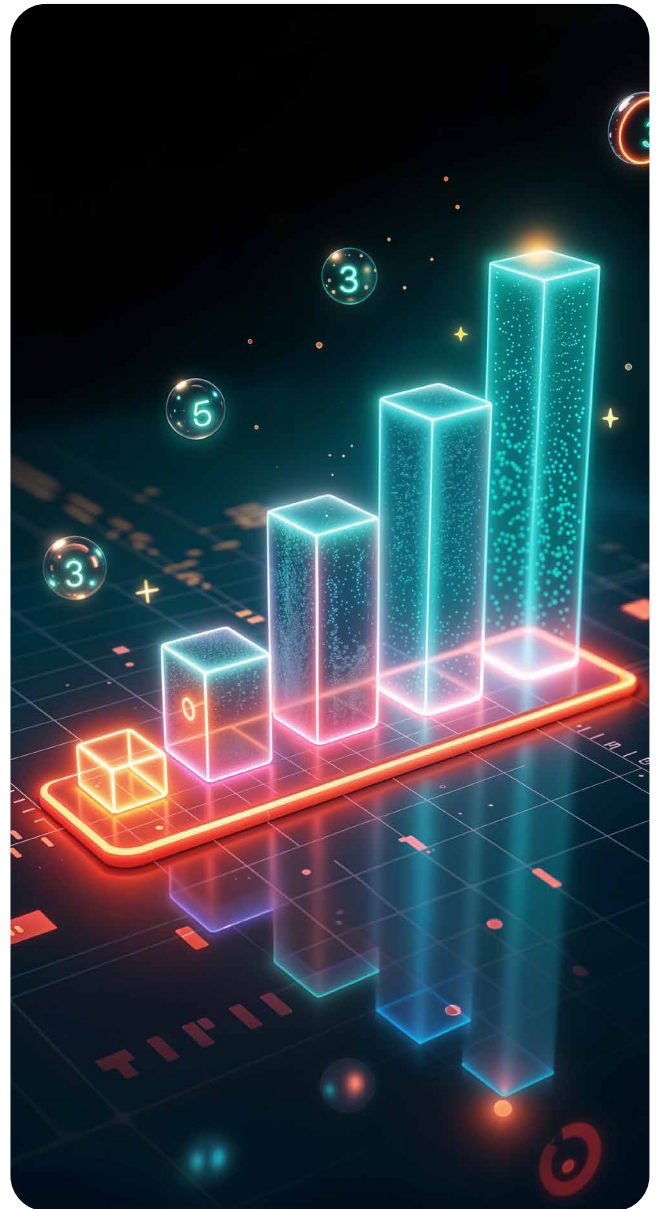
ในด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล สอวช. ได้นำแพลตฟอร์มภาครัฐเพื่อรองรับการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Government Platform for PDPA Compliance หรือ GPPC) ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มาใช้กับเว็บไซต์สำนักงาน เพื่อรองรับการบริหารจัดการความยินยอมในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล (Consent Management) ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพิ่มความโปร่งใสในการให้บริการ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้งานเว็บไซต์ของสำนักงาน รวมทั้งมีการปรับปรุงระบบสารสนเทศเดิมให้มีประสิทธิภาพและความมั่นคงปลอดภัยยิ่งขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างระบบ การประมวลผลข้อมูล และการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างระบบ เพื่อลดข้อจำกัดในการใช้งาน เพิ่มความต่อเนื่องของการให้บริการ และสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานให้

โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีคลาวด์ (Cloud Computing) มีบทบาทสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรภาครัฐ โดยเฉพาะด้านการจัดเก็บ การประมวลผล และการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านเครือข่ายที่มีความมั่นคงปลอดภัย มีความยืดหยุ่น และสามารถรองรับการขยายตัวของระบบได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาและบูรณาการระบบสารสนเทศทั้งระบบภายในองค์กร และระบบบริการประชาชนให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอวช. ได้ดำเนินการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำเทคโนโลยีคลาวด์มาใช้ในการเข้าร่วมโครงการบริการระบบคลาวด์กลางภาครัฐ สำหรับระบบงานทั่วไปหรือบริการข้อมูลเปิด (GDCC Open Data) เพื่อเพิ่มความเสถียร ความมั่นคงปลอดภัยของระบบเว็บเซิร์ฟเวอร์ และรองรับปริมาณข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลอย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้พื้นที่คลาวด์ที่ได้รับได้ถูกนำมาใช้ในการติดตั้งและให้บริการระบบสารสนเทศที่สำคัญ อาทิ เว็บไซต์และระบบภายในของ สอวช. ระบบบริการให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (<https://law-consult.nxpo.or.th>) และเว็บไซต์ Plant-Rich Diet (<https://plantrichdiet.nxpo.or.th/>) ซึ่งช่วยสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานในการให้บริการข้อมูลและองค์ความรู้แก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ดำเนินการเพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ตโดยมีความเร็วรวมที่ 1.45 Gbps ทำให้ระบบเครือข่ายมีความเสถียร รองรับการใช้งานที่เพิ่มขึ้น

ความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศและความปลอดภัยทางไซเบอร์ สอวช. ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศและความปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง เพื่อคุ้มครองระบบสารสนเทศ ข้อมูลของสำนักงาน และข้อมูลของผู้ใช้งานจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ที่มีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงมากขึ้น รวมถึงเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ซึ่งได้มีการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูล IP Address ที่ไม่ปลอดภัยและปิดกั้นการเชื่อมต่อแบบอัตโนมัติ มีการนำระบบจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านความปลอดภัยไซเบอร์ (Security Information and Event Management หรือ SIEM) มาใช้งาน และ สอวช. ได้เข้าร่วมโครงการด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ที่ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (สกมช.) การเข้าร่วมโครงการดังกล่าวช่วยให้ สอวช. สามารถยกระดับความปลอดภัยของระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามแนวทางและมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ของภาครัฐ เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากการโจมตีทางไซเบอร์ ตลอดจนช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการระบบด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ของสำนักงาน โดยสามารถใช้ทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานร่วมกันในระดับประเทศได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม

การสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลในองค์กร ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมการใช้งาน Microsoft 365 เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้งานและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหัวข้อการอบรม ดังนี้ 1.) Generative AI เพื่อการทำงานด้วย Microsoft Copilot (Chat) 2.) การใช้งาน Microsoft OneDrive สำหรับการจัดเก็บไฟล์และทำงานร่วมกัน 3.) การใช้งาน Microsoft Forms สำหรับการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินและแบบทดสอบ จัดขึ้นทั้งหมด 2 รอบ รอบที่ 1 วันจันทร์ที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 และรอบที่ 2 วันอังคารที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 63 คน

ทั้งนี้ จากผลสำรวจระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2568 สอวช. ได้คะแนนรวมร้อยละ 89.73 อยู่ระดับที่ 4 Integrated และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจประจำปี พ.ศ. 2567 ซึ่งมีคะแนนรวมร้อยละ 77.20 พบว่ามีคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.23 และมีความโดดเด่นในการบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานในการยกระดับระบบสารสนเทศและกระบวนการทำงาน เพื่อรองรับการขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรดิจิทัลอย่างเป็นรูปธรรม

2) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม

สอวช. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กรให้มีความเข้มแข็ง คล่องตัว และสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีและข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์กรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 สอวช. ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์องค์กร ภายใต้กรอบแนวคิด HR Digital Transformation โดยมุ่งเน้นการยกระดับกระบวนการทำงานให้มีความคล่องตัว (Agile HR) และขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven HR) เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคลให้สามารถตอบสนองต่อบริบทการทำงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สอวช.

ยังให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม โดยมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เปิดพื้นที่ให้บุคลากรทุกระดับได้แสดงความคิดเห็น ทดลองแนวทางใหม่ และสร้างนวัตกรรมในกระบวนการทำงาน พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ ทั้งในด้านความคิดวิเคราะห์ การทำงานแบบสหสาขาวิชา การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน (Lifelong Learning) การดำเนินงานในปีจึงมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรในทุกมิติ โดยเฉพาะการวางรากฐานเชิงระบบ วัฒนธรรม และทุนมนุษย์ เพื่อให้ สอวช. ก้าวสู่การเป็นองค์กรที่มีความพร้อมในการขับเคลื่อนภารกิจระดับชาติด้วยประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนในระยะยาว

3) พัฒนาบุคลากรสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้และเติบโตอย่างยั่งยืน

สอวช. ยึดมั่นในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับบทบาทการขับเคลื่อนนโยบายระดับชาติ และตอบสนองต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม องค์กรจึงมุ่งเสริมสร้าง

ขีดความสามารถของบุคลากรให้พร้อมสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญในภารกิจเฉพาะทาง และมีความสามารถในการวิเคราะห์ ออกแบบ และผลักดันนโยบายด้าน อววน. ได้อย่างรอบด้าน

สอวช. 2568: พัฒนาคูณ พัฒนางองค์กร สู่โลกดิจิทัล

ในปี 2568 สอวช. มุ่งเน้นการวางรากฐานเชิงระบบและวัฒนธรรมองค์กรภายใต้กรอบ HR Digital Transformation โดยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลให้มีความคล่องตัวและขับเคลื่อนด้วยข้อมูล พร้อมสร้างระบบนิเวศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการสร้างสรรคนวัตกรรม เพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรที่พร้อมขับเคลื่อนภารกิจระดับชาติอย่างยั่งยืน

1. พัฒนาระบบและวัฒนธรรม (System & Culture Development)

HR Digital Transformation

ปรับกระบวนการทำงานให้คล่องตัว (Agile HR) และขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven HR)

องค์กรแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม

สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ก่อผล และสร้างนวัตกรรม

2. พัฒนาศักยภาพบุคลากร (Personnel Potential Development)

สร้างบุคลากรที่พร้อมสำหรับอนาคต (Future-Ready Workforce)

พัฒนาศักยภาพอย่างเป็นระบบผ่านกรอบ "Competency-Based Growth"

กลไกการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ

ใช้ทั้ง Blended Learning, Digital Learning, Coaching และ Mentoring

ปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

ส่งเสริมให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ปรับตัว และเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ภายใต้กรอบแนวคิด “Competency-Based Growth” และ “Future-Ready Workforce” สอวช. ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้เข้ากับบริบทการทำงานจริง และสนับสนุนการเติบโตทั้งในระดับบุคคล ทีมงาน และผู้นำ โดยเน้นการยกระดับสมรรถนะตามกรอบ Functional และ Leadership Competency ที่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจขององค์กร รวมถึงส่งเสริมการออกแบบเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพโดยใช้แนวคิด Role-based Competency เป็นแนวทางสำคัญในการวางแผนพัฒนา

ในด้านกลไกการเรียนรู้ สอวช. สนับสนุนการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) และการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัล (Digital Learning) เพื่อให้บุคลากรสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยืดหยุ่นตามบริบทของแต่ละสายงาน

พร้อมกันนี้ยังดำเนินโครงการ Coaching และ Mentoring เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้จากประสบการณ์จริง อีกทั้งยังมีการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอก เช่น หลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STIP) ที่มุ่งเสริมสร้างศักยภาพในการคิดเชิงกลยุทธ์และออกแบบนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

ในขณะเดียวกัน สอวช. ได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในโลกยุคใหม่ อาทิ การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ การทำงานข้ามสายงาน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงการปลูกฝังแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ให้เป็นวัฒนธรรมหลักขององค์กร เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ เติบโต และปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเติบโตขององค์กรในระยะยาว

4) การส่งเสริมการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล

สอวช. ในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานของสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบ อววน. ทั้งในเชิงโครงสร้างและกลไก ที่ต้องดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมกับหน่วยงานในระบบ อววน. ทุกระดับตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับให้ทุน ระดับปฏิบัติการวิจัยและนวัตกรรม และระดับการใช้ประโยชน์การวิจัยและนวัตกรรม ตระหนักถึงความสำคัญต่อการดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล สร้างความเท่าเทียมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย จึงได้กำหนดนโยบายและมาตรการดำเนินการบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยกำหนดให้ข้อบังคับ กอวช. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมของคณะกรรมการอำนวยการ ผู้อำนวยการ และพนักงาน เป็นกรอบการปฏิบัติงานและการดำรงตน

ได้ถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาล เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ เพื่อเป็นรากฐานสำคัญในการหล่อหลอมให้ผู้บริหารและพนักงาน เป็นคนดี คนเก่ง มีความรับผิดชอบต่อองค์กร และสังคมภายนอก สอวช. กำหนดให้ค่านิยม NXPO มีความสอดคล้องตอบสนองวิสัยทัศน์องค์กร และความท้าทายในอนาคต ตลอดจนให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานอย่างมีธรรมาภิบาล ตามมาตรฐานจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณค่าหลักที่พนักงาน สอวช. ทุกคนยึดถือปฏิบัติในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นไว้ใจ มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก เพื่อส่งมอบคุณค่าที่ดีที่สุดให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลงไปสู่อนาคต

5) การบริหารจัดการความเสี่ยง และควบคุมภายใน

สอวช. กำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง โครงสร้างการกำกับดูแล และระบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ERM และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อลดโอกาสความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายและความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยระบุปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงแก่องค์กร ประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน กำกับดูแล และติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งในระดับฝ่ายงานและระดับองค์กร ในปีที่ผ่านมา สอวช. ได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมความเสี่ยงในทุก ๆ ด้าน และปรากฏพบว่าความเสี่ยงที่เป็นภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านการถูกโจมตีทางไซเบอร์ (Cyber Risk) จึงได้มีการบริหารความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศตามกฎหมายและมาตรฐานหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ประเมินแนวทางบริหารจัดการความปลอดภัย

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และทดสอบความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ สอวช. ให้ความสำคัญด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ได้มีแผนบริหารจัดการและประเมินความเสี่ยงการทุจริต (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ) มีช่องทางอิเล็กทรอนิกส์รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ สำหรับติดตามเฝ้าระวัง และกำกับดูแลที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ สอวช. มีการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและยอมรับได้ และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงตามแผนจัดการความเสี่ยง กิจกรรมควบคุมที่กำหนด ต่อผู้บริหารสายงาน และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในเป็นรายไตรมาส และรายงานผลต่อคณะกรรมการอำนวยการ ตลอดจนมีการทบทวนนโยบายและกรอบการบริหารความเสี่ยง เพื่อกำหนดมาตรการเชิงรุกและควบคุมความเสี่ยงองค์กรของ สอวช. ในทุกปี

Part

5

รายงานการแสดงผล
สถานะทางการเงิน
ประจำปี

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบรายงานการเงินของสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงสรุปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากสำนักงานตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงมาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องอื่น

ผู้รายงานการเงินของสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ซึ่งแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข ตามรายงานลงวันที่ 18 เมษายน 2568

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงรายงานการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อรายงานการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบรายงานการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับรายงานการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของสำนักงานในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่มีข้อกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกสำนักงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของสำนักงาน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ารายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือ ความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่าเป็นสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของสำนักงาน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของสำนักงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้สำนักงานต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

(นายยุทธพงษ์ เชื้อเมืองพาน)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 9445

บริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด กรุงเทพฯ

วันที่ 15 ธันวาคม 2568

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ	หน่วย : บาท		
	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)	
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	3,478,689,439.47	4,729,378,246.76
ลูกหนี้ระยะสั้น	5	-	1,759,308.96
วัสดุคงเหลือ		362,463.96	434,436.63
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6	12,965,411.06	13,020,664.26
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		3,492,017,314.49	4,744,592,656.61
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ - สุทธิ	7	23,195,233.43	19,411,320.35
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	8	11,278,455.10	13,994,454.14
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	9	5,060.00	5,060.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		34,478,748.53	33,410,834.49
รวมสินทรัพย์		3,526,496,063.02	4,778,003,491.10

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวอภิชา บัญเจริญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(นายสุรชัย สติคุณรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ	หน่วย : บาท		
	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)	
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	10	97,969,155.59	60,247,984.45
เจ้าหนี้เงินโอนและรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้	11	2,867,572,085.80	4,086,851,577.99
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	12	3,771,053.99	3,096,636.94
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13	4,082,446.82	3,999,571.53
รวมหนี้สินหมุนเวียน		2,973,394,742.20	4,154,195,770.91
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินระยะยาว - สุทธิ	12	5,902,389.86	2,935,298.20
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	14	32,114,826.00	27,306,258.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	15	129,609.00	55,383.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		38,146,824.86	30,296,939.20
รวมหนี้สิน		3,011,541,567.06	4,184,492,710.11
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุนประเดิม		25,939,497.62	25,939,497.62
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	27	489,014,998.34	567,571,283.37
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		514,954,495.96	593,510,780.99
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		3,526,496,063.02	4,778,003,491.10

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการการเงินนี้

(นางสาวอภิชญา บุญเจริญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(นายสุรชัย สติคุณารัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หมายเหตุ	หน่วย : บาท	
	2568	2567 (ปรับปรุงใหม่)
รายได้		
รายได้จากเงินงบประมาณ	185,737,000.00	180,244,500.00
รายได้จากเงินอุดหนุน	16 5,178,060,400.09	4,298,291,393.75
รายได้อื่น	17 10,136,367.12	6,236,926.38
รวมรายได้	5,373,933,767.21	4,484,772,820.13
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	18, 27 236,318,547.74	209,943,595.98
ค่าตอบแทน	19 20,275,431.99	19,817,510.00
ค่าใช้จ่ายสอย	20 236,659,858.12	224,417,926.35
ค่าวัสดุ	4,191,814.08	2,687,242.76
ค่าสาธารณูปโภค	21 1,997,076.19	1,823,776.95
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22 13,898,036.28	13,937,039.54
เงินทุนสนับสนุนโครงการ	23 4,938,275,381.48	3,984,420,184.34
เงินส่งคืนหน่วยงานภาครัฐ	24 546,145.18	2,208,454.27
ค่าใช้จ่ายอื่น	28,434.67	1,294.97
รวมค่าใช้จ่าย	5,452,190,725.73	4,459,257,025.16
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน	(78,256,958.52)	25,515,794.97
ต้นทุนทางการเงิน	27 299,326.51	474,007.89
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(78,556,285.03)	25,041,787.08

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวอักษิษา บุญเจริญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา

(นายสุรัชชัย สติคุณารัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

พบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูงกว่า(ต่ำกว่า) ค่าใช้จ่ายสะสม	องค์ประกอบอื่นของ สินทรัพย์สุทธิ/ทุน	รวมสินทรัพย์สุทธิ /ส่วนทุน
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - ตามที่รายงานไว้เดิม	25,939,497.62	547,081,155.29	(4,551,659.00)	568,468,993.91
ผลกระทบจากการแก้ไขการแสดงผลการ	-	(4,551,659.00)	4,551,659.00	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - หลังการปรับปรุง	25,939,497.62	542,529,496.29	-	568,468,993.91
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	-	25,041,787.08	-	25,041,787.08
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	25,939,497.62	567,571,283.37	-	593,510,780.99
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 - ตามที่รายงานไว้เดิม	25,939,497.62	575,266,740.37	(7,695,457.00)	593,510,780.99
ผลกระทบจากการแก้ไขการแสดงผลการ	-	(7,695,457.00)	7,695,457.00	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 - หลังการปรับปรุง	25,939,497.62	567,571,283.37	-	593,510,780.99
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	-	(78,556,285.03)	-	(78,556,285.03)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	25,939,497.62	489,014,998.34	-	514,954,495.96

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

(นางสาวอภิชนา บุญเจริญ)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินบัญชีและการจัดการธุรกรรม
สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

(นายสุรัชย์ สติคุณรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

1. ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) เป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีบทบาทหน้าที่เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศและแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บท และแผนอื่นรวมทั้งนโยบายของรัฐบาลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปี ด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง กำกับให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ สอวช. ได้แก่ พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 26 เมษายน 2562

สถานที่ตั้งสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ตั้งอยู่ที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้นที่ 14 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูล จึงเรียกสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่า “สอวช.”

การจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุน

ในการประชุมครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2562 ของสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีมติเห็นชอบในการหลักการให้จัดตั้ง หน่วยบริหารและจัดการทุนในด้านระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 3 หน่วย ได้แก่ 1. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา กำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) 2. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) 3. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) เพื่อประโยชน์ในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามนโยบายของรัฐบาล ตามที่สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติมอบหมาย โดยให้หน่วยบริหารและจัดการทุน มีอิสระในการบริหารงาน แต่ยังคงเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 22(9) และมาตรา 25(4) แห่งพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 เป็นต้นไป

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

งบประมาณและเงินอุดหนุน

ในปีงบประมาณ 2568 และ 2567 สอวช. ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 185,737,000.00 บาท และ 180,244,500.00 บาท ตามลำดับ โดยแยกเป็นงบบุคลากร จำนวน 100,034,100.00 บาท และ 95,675,300.00 บาท ตามลำดับ และงบดำเนินงาน จำนวน 85,702,900.00 บาท และ 84,569,200.00 บาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินโครงการ

ในปีงบประมาณ 2568 และ 2567 สอวช. ได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานภาครัฐอื่น ดังนี้

หน่วย : บาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	รวม
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม					
เงินอุดหนุน	145,271,000.00	1,091,749,500.00	1,933,488,000.00	1,496,097,050.00	4,666,605,550.00
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	(562,980,981.47)	-	(562,980,981.47)
รวมเงินอุดหนุน	145,271,000.00	1,091,749,500.00	1,370,507,018.53	1,496,097,050.00	4,103,624,568.53
งบบริหาร	-	57,460,500.00	101,762,400.00	78,741,950.00	237,964,850.00
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	-	-	-
รวมเงินบริหาร	-	57,460,500.00	101,762,400.00	78,741,950.00	237,964,850.00
รวมงบประมาณที่ได้รับ จากกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม	145,271,000.00	1,149,210,000.00	1,472,269,418.53	1,574,839,000.00	4,341,589,418.53
หน่วยงานภาครัฐอื่น	12,451,400.00	-	-	-	12,451,400.00
รวมเงินอุดหนุนจาก หน่วยงานภาครัฐ	157,722,400.00	1,149,210,000.00	1,472,269,418.53	1,574,839,000.00	4,354,040,818.53

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หน่วย : บาท					
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567					
	สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	รวม
			(ปรับกรอบงบประมาณ)		(ปรับกรอบงบประมาณ)
กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม					
เงินอุดหนุน	35,000,000.00	965,322,273.00	2,631,419,047.69	1,411,700,000.00	5,043,441,320.69
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	(676,387,868.66)	-	(676,387,868.66)
รวมเงินอุดหนุน	35,000,000.00	965,322,273.00	1,955,031,179.03	1,411,700,000.00	4,367,053,452.03
งบบริหาร	-	50,766,113.65	162,506,797.02	74,300,000.00	287,572,910.67
ปรับเพิ่ม(ลด)กรอบวงเงิน	-	-	(18,050,000.00)	-	(18,050,000.00)
รวมเงินบริหาร	-	50,766,113.65	144,456,797.02	74,300,000.00	269,522,910.67
รวมงบประมาณที่ได้รับจาก					
กองทุนส่งเสริม					
วิทยาศาสตร์ วิจัยและ					
นวัตกรรม	35,000,000.00	1,016,088,386.65	2,099,487,976.05	1,486,000,000.00	4,636,576,362.70
หน่วยงานภาครัฐอื่น	12,873,550.00	-	-	3,000,000.00	15,873,550.00
รวมเงินอุดหนุนจาก					
หน่วยงานภาครัฐ	47,873,550.00	1,016,088,386.65	2,099,487,976.05	1,489,000,000.00	4,652,449,912.70

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568 ได้เห็นชอบปรับแผนการจัดสรรงบประมาณของ บพข. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เป็นงบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,472,269,418.53 บาท ประกอบด้วยงบอุดหนุน 1,370,507,018.53 บาท และงบบริหารจำนวน 101,762,400.00 บาท

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กสว. ครั้งที่ 9/2568 เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2568 สกสว. ปรับกรอบวงเงินงบประมาณจัดสรรประจำปีงบประมาณ 2567 ของ บพข. ใหม่ เป็นงบประมาณรวมทั้งสิ้น 2,099,487,976.05 บาท ประกอบด้วยงบอุดหนุน จำนวน 1,955,031,179.03 บาท และงบบริหาร จำนวน 144,456,797.02 บาท

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

2. เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของ สอวช. ฉบับนี้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้ และการจัดทำรายงานการเงินถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำรายงานการเงินประจำปี ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0410.2/ว 15 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 และแสดงรูปแบบในการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 และตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 559 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566 รวมถึงการจัดทำขึ้นตามรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคลที่กำหนดตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว 133 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วยเงินฝากสถาบันการเงิน ซึ่งมีอายุครบกำหนดไม่เกิน 3 เดือน โดยไม่รวมรายการเงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน

ลูกหนี้

ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการ หมายถึง จำนวนเงินที่หน่วยงานมีสิทธิได้รับชำระจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งเกิดจากการขายสินค้าและบริการอันเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานปกติของหน่วยงาน หน่วยงานจะรับรู้ลูกหนี้จากการขายสินค้าและบริการตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับโดยมีการประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้

ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประเมินขึ้นจากการพิจารณาประสบการณ์ที่ผ่านมาเกี่ยวกับจำนวนลูกหนี้ที่เก็บเงินไม่ได้ และสถานะทางการเงินของลูกหนี้ในปัจจุบัน โดยคำนวณตามอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้ค้างค้าง ณ วันสิ้นงวดแยกตามกลุ่มของอายุลูกหนี้ที่ค้างชำระของยอดลูกหนี้ค้างค้างทั้งหมด

ลูกหนี้เงินยืมโดยตรง หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณีที่พนักงานยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโดยไม่มีดอกเบี้ย เช่น เงินยืมโดยตรง แสดงมูลค่าที่จะได้รับโดยไม่ตั้งบัญชีค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ

วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือเป็นวัสดุสิ้นเปลืองสำนักงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ แสดงตามราคาทุนคำนวณมูลค่าวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน (FIFO) และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อมีการตรวจนับ ณ วันสิ้นงวด

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

เงินร่วมทุนโครงการ

เงินร่วมทุนโครงการ หมายถึง โครงการความร่วมมือระหว่าง สอวช. กับหน่วยงานอื่น ซึ่งบริหารจัดการโดย คณะกรรมการกำกับโครงการ และโครงการที่ สอวช. ร่วมบริหารจัดการ และดำเนินการด้วยงบประมาณของ สอวช. เป็นส่วนใหญ่

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์

สอวช. รับรู้รายการส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ เฉพาะรายการที่มีมูลค่าขั้นต่ำต่อหน่วยหรือต่อชุด ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป จะแสดงเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

ส่วนประกอบของรายการส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ แต่ละรายการที่มีรูปแบบและอายุการให้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน และมีต้นทุนที่มีนัยสำคัญจะบันทึกส่วนประกอบนั้นแยกต่างหากจากกัน

ค่าเสื่อมราคาส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ ดังนี้

ประเภท	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	10 ปี
อุปกรณ์	5 ปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3 - 5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ยกเว้นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีราคาต่ำกว่า 20,000.00 บาท จะแสดงเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 ปี

สัญญาเช่าระยะยาว

ณ วันที่เริ่มต้นข้อตกลงหรือมีการประเมินข้อตกลงใหม่ สอวช. จะพิจารณาว่า สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาเช่าการเงินหรือไม่ โดยพิจารณาสินทรัพย์จากระยะเวลาของสัญญาว่าครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์ แม้ว่าจะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์เกิดขึ้น สัญญานั้นจะนำไปสู่สิทธิในการใช้สินทรัพย์ ทำให้ สอวช. มีสิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์นั้น ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน

สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น เช่นเดียวกับสินทรัพย์ที่มีเพื่อใช้งานอื่นๆ ประเภทเดียวกัน หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

สัญญาเช่าสินทรัพย์โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนมาให้ สอวช. ในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เป็นหนี้สินที่เกิดจากสัญญาเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้แก่ สอวช. ในฐานะผู้เช่า ถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายจะบันทึกส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงิน เพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินที่คงค้างอยู่โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินในส่วนของต้นทุนทางการเงินตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้นเช่นเดียวกับสินทรัพย์ที่มีเพื่อใช้งานอื่นๆ ประเภทเดียวกัน หรืออายุของสัญญาเช่าแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า

ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้น

สอวช. รับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน(โครงการสมทบเงิน)

สอวช. และพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่ สอวช. จ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของ สอวช. เงินที่ สอวช. จ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน(โครงการผลประโยชน์)

สอวช. มีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามมาตรา 21 วรรค 3 กิจการของ สอวช. ไม่อยู่ใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานของ สอวช. ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน ซึ่งบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

สอวช. จะรับรู้ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่ต้องจ่าย ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น คำนวณโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งหลักการประมาณการดังกล่าวต้องใช้ข้อสมมติที่หลากหลาย รวมถึงข้อสมมติ เกี่ยวกับอัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน อัตราการมรณะและอัตราเงินเพื่อ

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ในงบแสดงผลการดำเนินงาน

ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สิน หมายถึง หนี้สินที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับจังหวะเวลา หรือจำนวนที่ต้องจ่ายชำระ แต่เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ สอวช. จะต้องจ่ายชำระภาระผูกพันนั้นในอนาคต และสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ เช่น หนี้สินค่าชดเชยความเสียหาย สอวช. จะรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการที่ดีที่สุดของรายจ่ายที่จะต้องจ่าย ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น

ทุน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 ทุนของ สอวช. จำนวน 25,939,497.62 บาท เป็นเงินและสินทรัพย์ที่ได้รับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.)

การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้จากเงินงบประมาณจะรับรู้เมื่อได้รับเงินจัดสรรและอนุมัติฎีกาเบิกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง

รายได้เงินอุดหนุนจะบันทึกเป็นรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้เมื่อได้รับเงินจัดสรรและเมื่อโครงการดำเนินงานแล้วมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นจะรับรู้เป็นรายได้จากการอุดหนุนและค่าใช้จ่ายตามโครงการนั้นๆ ด้วยจำนวนเงินเดียวกันในแต่ละงวดบัญชี เมื่อสิ้นสุดโครงการ หน่วยงานส่งคืนเงินเหลือจ่ายแหล่งทุนที่เป็นเจ้าของเงินทุนวิจัยนั้น และบันทึกลดยอดรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้

รายได้จากการให้บริการจะรับรู้เมื่อได้ให้บริการกับลูกค้าแล้ว

รายได้ดอกเบี้ยรับจะรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

สอวช. จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งบริหารโดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 4 แผน คือ 1. นโยบายตราสารหนี้ 2. นโยบายผสมหุ้นไม่เกินร้อยละ 10 3. นโยบายผสมหุ้นไม่เกินร้อยละ 25 4. นโยบาย freestyle

สอวช. จะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน ในอัตราที่กำหนดดังนี้

อัตราเงินสะสม (ร้อยละของเงินเดือน)	อัตราเงินสมทบ (ร้อยละของเงินเดือน)
2 - 8	8
9 - 15	เท่ากับอัตราเงินสะสมของพนักงาน

เงินสมทบและผลประโยชน์จะจ่ายให้แก่สมาชิก เมื่อสมาชิกครบเกษียณอายุ ตาย หรือออกจากงาน โดยไม่มี ความผิดตามอายุการทำงาน ดังต่อไปนี้

อายุงาน	ร้อยละของเงินสมทบและผลประโยชน์เงินสมทบ
น้อยกว่า 6 เดือน	ไม่ได้รับ
ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปจนถึง 3 ปี	50
มากกว่า 3 ปีขึ้นไปจนถึง 5 ปี	80
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	100

สอวช. รับรู้เงินจ่ายสมทบเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินในงวดที่เกิดรายการ โดยสินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของ สอวช. และบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน

4. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินฝากสถาบันการเงิน		
เงินฝากสถาบันการเงิน - ประเภทออมทรัพย์	3,478,689,439.47	4,729,378,246.76
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3,478,689,439.47	4,729,378,246.76

เงินฝากออมทรัพย์มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวตามอัตราที่ธนาคารกำหนด

5. ลูกหนี้อื่นระยะสั้น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ลูกหนี้อื่นจากหน่วยงาน - ภาครัฐ	-	253,134.96
ลูกหนี้อื่นจากหน่วยงาน - เอกชน	-	200,000.00
ลูกหนี้เงินยืมโดยตรง	-	1,306,174.00
รวมลูกหนี้อื่นระยะสั้น	-	1,759,308.96

สำนักงานสภาพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

6. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ดอกเบี้ยเงินฝากสถาบันการเงินค้างรับ	4,887,368.47	6,392,138.58
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	5,637.64	5,622.25
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	3,197,986.44	3,037,498.60
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าอื่น	2,374,418.51	1,612,404.83
รายได้ค้างรับ	2,500,000.00	1,973,000.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	12,965,411.06	13,020,664.26

7. ส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ - สุทธิ

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ส่วนปรับปรุงอาคาร	13,928,332.33	12,680,808.52
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(4,324,027.82)	(2,979,541.95)
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า - สุทธิ	9,604,304.51	9,701,266.57
อุปกรณ์	15,348,362.14	16,244,837.57
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อุปกรณ์	(11,461,325.97)	(12,994,120.35)
อุปกรณ์ - สุทธิ	3,887,036.17	3,250,717.22
คอมพิวเตอร์	18,416,828.68	17,603,320.65
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - คอมพิวเตอร์	(9,999,801.21)	(11,266,989.79)
คอมพิวเตอร์ - สุทธิ	8,417,027.47	6,336,330.86
ยานพาหนะ	1,379,000.00	2,579,633.04
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ยานพาหนะ	(92,134.72)	(2,456,627.34)
ยานพาหนะ - สุทธิ	1,286,865.28	123,005.70
รวมส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ - สุทธิ	23,195,233.43	19,411,320.35

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หน่วย : บาท

ส่วนปรับปรุง	อาคารเช่า	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	12,680,808.52	16,244,837.57	17,603,320.65	2,579,633.04	49,108,599.78
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	1,247,523.81	2,262,132.58	5,918,728.60	1,379,000.00	10,807,384.99
ลดลงระหว่างปี	-	(3,158,608.01)	(5,105,220.57)	(2,579,633.04)	(10,843,461.62)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	13,928,332.33	15,348,362.14	18,416,828.68	1,379,000.00	49,072,523.15
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	2,979,541.95	12,994,120.35	11,266,989.79	2,456,627.34	29,697,279.43
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,344,485.87	1,597,381.96	3,838,028.99	215,140.42	6,995,037.24
ลดลงระหว่างปี	-	(3,130,176.34)	(5,105,217.57)	(2,579,633.04)	(10,815,026.95)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	4,324,027.82	11,461,325.97	9,999,801.21	92,134.72	25,877,289.72
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	9,701,266.57	3,250,717.22	6,336,330.86	123,005.70	19,411,320.35
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	9,604,304.51	3,887,036.17	8,417,027.47	1,286,865.28	23,195,233.43

mk

สำนักงานสถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หน่วย : บาท

ส่วนปรับปรุง	อาคารเช่า	อุปกรณ์	คอมพิวเตอร์	ยานพาหนะ	รวม
ราคาทุน					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	10,835,550.72	15,623,253.47	17,229,355.65	3,854,275.25	47,542,435.09
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	1,845,257.80	770,207.10	2,055,030.00	-	4,670,494.90
ลดลงระหว่างปี	-	(148,623.00)	(1,681,065.00)	(1,274,642.21)	(3,104,330.21)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	12,680,808.52	16,244,837.57	17,603,320.65	2,579,633.04	49,108,599.78
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	1,862,812.28	12,032,320.87	8,565,217.40	2,959,148.74	25,419,499.29
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,116,729.67	1,110,420.48	4,382,836.39	772,120.81	7,382,107.35
ลดลงระหว่างปี	-	(148,621.00)	(1,681,064.00)	(1,274,642.21)	(3,104,327.21)
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	2,979,541.95	12,994,120.35	11,266,989.79	2,456,627.34	29,697,279.43
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	8,972,738.44	3,590,932.60	8,664,138.25	895,126.51	22,122,935.80
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	9,701,266.57	3,250,717.22	6,336,330.86	123,005.70	19,411,320.35

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

8. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	36,051,786.10	32,058,786.10
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	(26,167,331.00)	(19,264,331.96)
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ - สุทธิ	9,884,455.10	12,794,454.14
โปรแกรมระหว่างติดตั้ง	1,394,000.00	1,200,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	11,278,455.10	13,994,454.14

	หน่วย : บาท		
	โปรแกรม คอมพิวเตอร์	โปรแกรม ระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	32,058,786.10	1,200,000.00	33,258,786.10
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	495,000.00	3,692,000.00	4,187,000.00
รับเข้า(โอนออก)	3,498,000.00	(3,498,000.00)	-
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	36,051,786.10	1,394,000.00	37,445,786.10
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2567	19,264,331.96	-	19,264,331.96
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	6,902,999.04	-	6,902,999.04
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	26,167,331.00	-	26,167,331.00
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	12,794,454.14	1,200,000.00	13,994,454.14
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2568	9,884,455.10	1,394,000.00	11,278,455.10

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	หน่วย : บาท		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	โปรแกรมระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	30,666,786.10	310,000.00	30,976,786.10
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	92,000.00	2,190,000.00	2,282,000.00
รับเข้า(โอนออก)	1,300,000.00	(1,300,000.00)	-
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	32,058,786.10	1,200,000.00	33,258,786.10
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	12,709,399.77	-	12,709,399.77
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	6,554,932.19	-	6,554,932.19
ลดลงระหว่างปี	-	-	-
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	19,264,331.96	-	19,264,331.96
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	17,957,386.33	310,000.00	18,267,386.33
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	12,794,454.14	1,200,000.00	13,994,454.14

9. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินมัดจำอื่นๆ	5,060.00	5,060.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	5,060.00	5,060.00

10. เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เจ้าหนี้โครงการ	17,434,384.06	3,469,558.77
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	49,696,932.56	24,377,265.40
ดอกเบี้ยรับรองสังคม	26,827,053.18	28,271,289.17
เจ้าหนี้อื่น	4,010,785.79	4,129,871.11
รวมเจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	97,969,155.59	60,247,984.45

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

11. เจ้าหนี้เงินโอนและรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินอุดหนุนรอรับรู้ส่วนที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้รอจ่ายโครงการ - สอวช.	77,096,407.90	21,643,545.48
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้รอจ่ายโครงการ - บพค.	284,364,642.40	492,612,593.42
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้รอจ่ายโครงการ - บพข.	1,394,343,899.08	2,475,935,542.81
รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้รอจ่ายโครงการ - บพท.	708,097,462.18	681,119,187.10
รวมเงินอุดหนุนรอรับรู้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	2,463,902,411.56	3,671,310,868.81
เงินอุดหนุนรอรับรู้หน่วยงานภาครัฐอื่น	8,087,927.12	1,995,430.07
เงินอุดหนุนรอรับรู้หน่วยงานเอกชน in - cash	22,666,942.82	11,329,748.26
รายได้เงินอุดหนุนรอส่งคืน	372,914,804.30	402,215,530.85
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้	2,867,572,085.80	4,086,851,577.99

รายได้เงินอุดหนุนรอรับรู้ - รอจ่ายโครงการ เป็นเงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ภายใต้การดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ยังไม่ได้เบิกใช้และรอจ่ายโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว

รายได้เงินอุดหนุนรอส่งคืน เป็นเงินคงเหลือจากการดำเนินโครงการวิจัยหรือดำเนินโครงการตามแผน ซึ่งได้รับการสนับสนุนทุนจากหน่วยบริหารและจัดการทุน ต้องนำส่งคืนหน่วยบริหารและจัดการทุน และหน่วยบริหารและจัดการทุนอาจนำไปใช้ได้ตามหน้าที่และอำนาจ โดยต้องแจ้งให้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ทราบ

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

12. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	10,126,580.91	6,418,215.71
หัก ดอกเบี้ยรอกการตัดจำหน่าย	(453,137.06)	(386,280.57)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	9,673,443.85	6,031,935.14
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(3,771,053.99)	(3,096,636.94)
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ	5,902,389.86	2,935,298.20
มูลค่าตามบัญชีของสิทธิการใช้สินทรัพย์ ภายใต้หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	9,264,163.18	5,527,722.66

สอวช. มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน ดังนี้

	หน่วย : บาท			
	2568			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำ ที่ต้องจ่ายทั้งสินตามสัญญาเช่าการเงิน	4,028,655.08	6,097,925.83	-	10,126,580.91
ดอกเบี๋ยรอกการตัดจำหน่าย	(257,601.09)	(195,535.97)	-	(453,137.06)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตาม สัญญาเช่าการเงิน	3,771,053.99	5,902,389.86	-	9,673,443.85

	หน่วย : บาท			
	2567			
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำ ที่ต้องจ่ายทั้งสินตามสัญญาเช่าการเงิน	3,345,801.83	3,072,413.88	-	6,418,215.71
ดอกเบี๋ยรอกการตัดจำหน่าย	(249,164.89)	(137,115.68)	-	(386,280.57)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตาม สัญญาเช่าการเงิน	3,096,636.94	2,935,298.20	-	6,031,935.14

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 สอวช. ได้ทำสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 12 ฉบับ กับบริษัทใน
ประเทศ 7 แห่ง และ จำนวน 9 ฉบับ กับบริษัทในประเทศ 8 แห่ง ตามลำดับ ซึ่งเป็นการเช่าอุปกรณ์
คอมพิวเตอร์ และยานพาหนะ โดยสัญญาเช่าดังกล่าวมีระยะเวลา 3 - 5 ปี

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

13. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	1,123,910.12	760,316.71
ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	173,476.16	79,527.14
เงินประกันผลงาน	443,739.94	646,732.58
เงินประกันสัญญา	2,341,320.60	2,512,995.10
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น	4,082,446.82	3,999,571.53

14. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ยอดคงเหลือ ณ วันต้นปี	27,306,258.00	20,826,400.00
บวก เพิ่มระหว่างปี	4,808,568.00	6,479,858.00
ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี	32,114,826.00	27,306,258.00

สมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการประมาณการภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 สรุปได้ดังนี้

	ร้อยละต่อปี
อัตราคิดลด	2.27 - 4.46
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน	4.00 - 9.00
อัตราหมุนเวียนพนักงาน	0.00 - 19.00
อัตรามรณะ	ร้อยละ 103 ของตารางมรณะไทย พ.ศ.2560

15. หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินหลักประกันตามสัญญา	129,609.00	55,383.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	129,609.00	55,383.00

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสมมติหลัก แสดงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติหลักต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน ณ วันที่ 30 กันยายน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : บาท

ร้อยละ	2568		2567		
	เพิ่มขึ้น	ลดลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง	
อัตราคิดลด	1	(4,711,789.00)	5,737,492.00	(4,214,055.00)	5,162,969.00
อัตรการขึ้นเงินเดือน	1	5,812,544.00	(4,859,516.00)	4,913,565.00	(4,116,118.00)
อัตรการหมุนเวียน	20	(4,805,234.00)	6,121,018.00	(4,040,703.00)	5,111,883.00
อัตรการมรณะ	1	291,238.00	(346,321.00)	248,228.00	(294,719.00)

16. รายได้จากเงินอุดหนุน ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	2568	2567
รายได้จากเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อดำเนินงาน		
รายได้เงินอุดหนุนรองรับรัฐอัยการ - สอวช.	38,791,037.58	26,585,138.20
รายได้เงินอุดหนุนรองรับรัฐอัยการ - บพค.	1,312,265,561.09	1,006,453,294.33
รายได้เงินอุดหนุนรองรับรัฐอัยการ - บพข.	1,957,755,711.90	1,492,698,489.98
รายได้เงินอุดหนุนรองรับรัฐอัยการ - บพท.	1,535,473,616.92	1,316,254,693.83
รวมรายได้จากเงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อดำเนินงาน	4,844,285,927.49	3,841,991,616.34
รายได้เงินสนับสนุนอื่นจากเอกชนและหน่วยงานอื่น - บพข.	80,079,404.45	79,119,070.05
รายได้เงินสนับสนุนอื่นจากเอกชนและหน่วยงานอื่น - บพท.	-	3,000,000.00
รวมรายได้จากเงินอุดหนุนเพื่อดำเนินงาน	4,924,365,331.94	3,924,110,686.39
รายได้เงินอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ - เพื่อการบริหารจัดการ	217,612,370.00	343,465,747.54
รายได้เงินอุดหนุนอื่น	36,082,698.15	30,714,959.82
รวมรายได้จากเงินอุดหนุน	5,178,060,400.09	4,298,291,393.75

17. รายได้อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	2568	2567
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	4,009,201.28	4,652,197.64
รายได้ค่าปรับ	25,774.81	132,697.74
รายได้อื่น	6,101,391.03	1,452,031.00
รวมรายได้อื่น	10,136,367.12	6,236,926.38

MC

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หน่วย : บาท

	2568	2567
เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษ	197,072,754.56	174,043,001.18
เงินประโยชน์ตอบแทน	2,118,634.19	2,186,976.37
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	18,501,132.62	16,976,722.57
เงินค่าชดเชยเกษียณอายุพนักงาน	4,808,568.00	6,479,858.00
ค่าสวัสดิการ	13,817,458.37	10,257,037.86
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	236,318,547.74	209,943,595.98

19. ค่าตอบแทน ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	2568	2567
ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานโครงการวิจัย	15,701,531.99	14,972,210.00
ค่าเบี้ยประชุม	4,573,900.00	4,845,300.00
รวมค่าตอบแทน	20,275,431.99	19,817,510.00

20. ค่าใช้สอย ประกอบด้วย

หน่วย : บาท

	2568	2567
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	35,339,150.32	32,800,366.01
ค่าจ้างเหมาบริการ	72,040,676.91	71,939,088.17
ค่าจ้างที่ปรึกษา	39,786,597.64	32,314,064.60
ค่าเช่าและค่าบริการพื้นที่สำนักงานและอื่นๆ	55,811,046.05	51,050,055.17
ค่ารับรองและพิธีการ	15,593,793.43	18,990,248.74
ค่าโฆษณา	11,385,890.68	9,669,137.00
ค่าใช้สอยอื่น	6,702,703.09	7,654,966.66
รวมค่าใช้สอย	236,659,858.12	224,417,926.35

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ค่าไฟฟ้า	1,319,733.44	1,082,154.69
ค่าน้ำประปา	856.00	791.79
ค่าโทรศัพท์	433,084.75	465,414.47
ค่าไปรษณีย์	243,402.00	275,416.00
รวมค่าสาธารณูปโภค	1,997,076.19	1,823,776.95
22. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ประกอบด้วย		
	หน่วย : บาท	
	2568	2567
อุปกรณ์	3,499,104.76	3,430,760.24
สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน	3,495,932.48	3,951,347.11
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	6,902,999.04	6,554,932.19
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	13,898,036.28	13,937,039.54
23. เงินทุนสนับสนุนโครงการ ประกอบด้วย		
	หน่วย : บาท	
	2568	2567
เงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ	17,220,200.00	11,787,492.00
เงินทุนสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริม		
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - สอวช.	9,913,500.00	11,219,326.70
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - บพค.	1,312,265,561.09	1,006,453,294.33
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - บพข.	2,037,835,116.35	1,571,817,560.03
เงินทุนสนับสนุนโครงการ - บพท.	1,535,473,616.92	1,319,254,693.83
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริม	4,895,487,794.36	3,908,744,874.89
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม		
เงินลงทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น	23,720,368.14	52,853,362.80
เงินอุดหนุนอื่น	1,847,018.98	11,034,454.65
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการ	4,938,275,381.48	3,984,420,184.34

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

เงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 17,220,200.00 บาท และ 11,787,492.00 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการพัฒนากฎหมายปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย	5,400,000.00
โครงการพัฒนาหลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STIP)	3,600,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	8,220,200.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ	17,220,200.00
	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาหลักสูตรการออกแบบนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STIP)	3,500,000.00
โครงการศึกษาการดัดแปลงยานยนต์ไฟฟ้าไปสู่อุตสาหกรรม (EV conversion industrialization) – กรณีศึกษาดัดแปลงรถกระบะไฟฟ้า	1,910,020.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	6,377,472.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากเงินงบประมาณ	11,787,492.00

เงินทุนสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ สอวช. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 9,913,500.00 บาท และ 11,219,326.70 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการพัฒนานักวิจัยและโจทย์วิจัยที่มีศักยภาพต่อยอดเชิงพาณิชย์(ไทยคอร์ป) ระยะที่ 1	3,200,000.00
โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการนวัตกรรมในการขยายตลาดสู่ตลาดต่างประเทศ	1,200,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	5,513,500.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ สอวช.	9,913,500.00

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาการติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากแผน ววน.	2,600,000.00
โครงการต้นแบบนโยบายการส่งเสริมการขยายสถานะทางสังคมของประชาชน กลุ่มฐานราก : กลุ่มเด็กและเยาวชน	2,000,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	6,619,326.70
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ สอวช.	11,219,326.70

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพค. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 1,312,265,561.09 บาท และ 1,006,453,294.33 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการประเมินความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการกิจในอวกาศ (Space environment testing) ของต้นแบบวิศวกรรมดาวเทียมสำรวจและวิจัยใกล้ผิวโลก TSC-1 ให้พร้อมขึ้นสู่วงโคจร	59,937,400.00
โครงการพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงด้านปัญญาประดิษฐ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดนวัตกรรม วิศวกร และนักวิจัยด้านปัญญาประดิษฐ์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมของประเทศภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว	45,000,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,207,328,161.09
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพค.	1,312,265,561.09

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาคนสมรรถนะสูงในงานวิจัยขั้นแนวหน้าด้าน BCG Frontier ระหว่างความร่วมมือ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	40,658,000.00
โครงการประเมินความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการกิจในอวกาศ (Space environment testing) ของต้นแบบวิศวกรรมดาวเทียมสำรวจและวิจัยใกล้ผิวโลก TSC-1 ให้พร้อมขึ้นสู่วงโคจร	39,980,558.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	925,814,736.33
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพค.	1,006,453,294.33

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพข. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 2,037,835,116.35 บาท และ 1,571,817,560.03 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการนวัตกรรมยีนบำบัดโรคพาร์กินสันเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของวงการแพทย์ไทย	74,386,543.00
โครงการการวิจัยและพัฒนาขบวนรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนเพื่อรองรับการผลิตเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย	59,800,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,903,648,573.35
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพข.	2,037,835,116.35

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนารถไฟฟ้าพลังงานแบตเตอรี่ต้นแบบเพื่อเป็นระบบขนส่งย่อยบนทางรถไฟของการรถไฟแห่งประเทศไทย	87,067,400.00
โครงการยกระดับขีดความสามารถระบบแพลตฟอร์มดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์เพื่องานด้านการเกษตร อาหาร และความหลากหลายชีวภาพสำหรับการบูรณาการภายใต้พลวัตของเศรษฐกิจปีซีจีในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ 4	61,899,565.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,422,850,595.03
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพข.	1,571,817,560.03

เงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพท. ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 1,535,473,616.92 บาท และ 1,319,254,693.83 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการการพัฒนาเมืองแห่งทุนทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน และเครือข่ายย่านวัฒนธรรมชุมชน ระยะที่ 2	91,696,000.00
โครงการโปรแกรมบ่มเพาะและเร่งรัดกระบวนการเพื่อมุ่งสู่นาอู่ที่ชาญฉลาด ระยะที่ 2	28,138,150.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,415,639,466.92
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพท.	1,535,473,616.92

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาเมืองแห่งทุนวัฒนธรรมที่ยั่งยืน และเครือข่ายย่านวัฒนธรรมชุมชน	87,501,000.00
โครงการแผนงานบริหารจัดการเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มการทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยและผู้ประกอบการในพื้นที่ มุ่งสู่การสร้างเครือข่ายธุรกิจชุมชนร่วมและผลสัมฤทธิ์ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	50,222,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	1,181,531,693.83
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการของ บพท.	1,319,254,693.83

เงินทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น ในปี 2568 และ 2567 จำนวน 23,720,368.14 บาท และจำนวน 52,853,362.80 บาท ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการ ดังนี้

	หน่วย : บาท
	2568
โครงการพัฒนานักวิจัยและโจทย์วิจัยที่มีศักยภาพต่อยอดเชิงพาณิชย์ (ไทยคอร์ป) ระยะที่ 1	9,249,598.14
โครงการการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารมูลค่าสูง ภายใต้แผนงานอาหารมูลค่าสูง ปี 2567	4,036,000.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	10,434,770.00
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น	23,720,368.14

	หน่วย : บาท
	2567
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบคมนาคมแห่งอนาคต	11,359,290.00
โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ภายใต้แผนงานกลุ่มท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์	9,638,410.00
โครงการอื่นๆ ตามภารกิจ	31,855,662.80
รวมเงินทุนสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานอื่น	52,853,362.80

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

24. เงินส่งคืนหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย

ปีงบประมาณ 2568 สอวช. ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณให้เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2568 งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 1,066,600.00 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการการดำเนินงานกระบวนการเข้าเป็น สมาชิก OECD ในส่วนการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราวเพื่อเข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) สอวช. ได้ดำเนินการเข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการฯ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ ทำให้มีงบประมาณเหลือจ่ายจากงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวนทั้งสิ้น 546,145.18 บาท

ปีงบประมาณ 2567 สอวช. ส่งคืนดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารอันเกิดจากเงินอุดหนุนที่มีอยู่ในบัญชีรับเงินงบประมาณ ให้กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยคำนวณจากเงินอุดหนุนทั้งหมดที่ได้รับจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) จำนวน 2,208,454.27 บาท ตามประกาศหลักเกณฑ์การใช้เงินอุดหนุนของหน่วยบริหารและจัดการทุน ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2565

25. ภาระผูกพัน

25.1 ภาระผูกพัน

สอวช. มีภาระผูกพันตามสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน ยานพาหนะ ค่าจ้างที่ปรึกษา และจ้างเหมาบริการอื่นๆ จำแนกตามระยะเวลาของสัญญา ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 มีดังนี้

	หน่วย : บาท	
	2568	2567
ไม่เกิน 1 ปี	40,472,414.97	48,600,172.67
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	86,684.00	187,535.00
รวม	40,559,098.97	48,787,707.67

25.2 ภาระผูกพันกับสถาบันการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 สอวช. มีวงเงินสินเชื่อโครงการ Fleet card expense วงเงิน 40,000 บาท

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

26. เงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย

ตามบันทึกข้อตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และ สอวช. และหน่วยบริหารและจัดการทุน 3 หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนา กำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ได้ตกลงร่วมกันในการดำเนินการส่งเสริมและ สนับสนุนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ได้รับพิจารณาจัดสรรเงินจากกองทุน ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับปีงบประมาณ 2568 และ 2567 มีรายละเอียดงบประมาณดังนี้

	หน่วย : บาท				
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568				
	สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)	รวม
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่ายยกมา	21,643,545.48	492,612,593.42	2,475,935,542.81	681,119,187.10	3,671,310,868.81
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาหรือส่งคืนกองทุน	-	-	-	-	-
ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อโครงการวิจัย กองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	94,243,900.00	1,106,936,010.07	966,944,000.00	1,568,984,567.00	3,737,108,477.07
เงินอุดหนุนที่ทำสัญญาแล้วจ่ายออก/รับรู้ ค่าใช้จ่ายระหว่างปี	(38,791,037.58)	(1,312,265,561.09)	(1,957,755,711.90)	(1,535,473,616.92)	(4,844,285,927.49)
เงินอุดหนุนที่จ่ายออก/รับรู้ค่าใช้จ่ายให้แก่ สอวช. ระหว่างปี (รายการระหว่างกัน)	-	(2,918,400.00)	(10,424,300.00)	(6,532,675.00)	(19,875,375.00)
เงินอุดหนุนส่งคืนกองทุนระหว่างปี	-	-	(80,355,631.83)	-	(80,355,631.83)
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่าย	77,096,407.90	284,364,642.40	1,394,343,899.08	708,097,462.18	2,463,902,411.56
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาหรือส่งคืนกองทุน	-	-	109,310,473.89	-	109,310,473.89

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

	หน่วย : บาท				รวม
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567				
สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)		
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่ายลงมา	14,428,683.68	493,765,942.05	1,642,073,033.36	580,302,665.68	2,730,570,324.77
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาขอสงวนกองทุน	-	-	-	-	-
ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อโครงการวิจัย กองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	33,800,000.00	1,005,299,945.70	2,326,560,999.43	1,417,071,215.25	4,782,732,160.38
เงินอุดหนุนที่ทำสัญญาแล้วจ่ายออก/รับรู้ ค่าใช้จ่ายระหว่างปี	(26,585,138.20)	(1,006,453,294.33)	(1,492,698,489.98)	(1,316,254,693.83)	(3,841,991,616.34)
เงินอุดหนุนสงวนกองทุนระหว่างปี	-	-	-	-	-
เงินอุดหนุนที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้วรอจ่าย	21,643,545.48	492,612,593.42	2,475,935,542.81	681,119,187.10	3,671,310,868.81
เงินอุดหนุนที่ไม่ได้ทำสัญญาขอสงวนกองทุน	-	-	-	-	-

ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 และ 2567 เงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ที่ได้รับพิจารณาจัดสรรสำหรับปีงบประมาณ มีสถานะเบิกจ่าย ดังนี้

	หน่วย : บาท				รวม
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568				
สำนักงานสภา นโยบายการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม แห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ เพิ่มความสามารถใน การแข่งขันของ ประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.)		
ส่วนที่ได้รับระหว่างปี					
เงินงบบุคลากร	90,743,900.00	1,011,074,550.00	966,744,000.00	1,432,177,345.00	3,500,739,795.00
เงินงบบุคลากร	-	57,460,500.00	81,409,920.00	78,741,950.00	217,612,370.00
ส่วนที่รอเบิกจ่ายจากกองทุน วรรณ.					
เงินงบบุคลากร	54,527,100.00	80,674,950.00	403,763,018.53	63,919,705.00	602,884,773.53
เงินงบบุคลากร	-	-	20,352,480.00	-	20,352,480.00
รวม	145,271,000.00	1,149,210,000.00	1,472,269,418.53	1,574,839,000.00	4,341,589,418.53

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

หน่วย : บาท					
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567					
สำนักงานสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)	หน่วยบริหารและ จัดการทุนด้านการ พัฒนากำลังคนและ ทุนด้านการพัฒนา สถาบัน อุดมศึกษา การวิจัยและการ สร้างนวัตกรรม (บพค.)	หน่วยบริหารและจัดการ ทุนด้านการเพิ่ม ความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ (บพข.)	หน่วยบริหารและจัดการ ทุนด้านการพัฒนาระดับ พื้นที่ (บพท.)	รวม	
(ปรับกรอบงบประมาณ)					
ส่วนที่ได้รับระหว่างปี					
เงินบออดหนุน	31,500,000.00	868,790,045.70	2,064,341,652.92	1,313,280,000.00	4,277,911,698.62
เงินงบประมาณ	-	50,766,113.65	144,456,797.02	74,300,000.00	269,522,910.67
ส่วนที่รอเบิกจ่ายจากกองทุน วรรณ.					
เงินบออดหนุน	3,500,000.00	96,532,227.30	229,371,294.77	98,420,000.00	427,823,522.07
เงินงบประมาณ	-	-	-	-	-
ส่วนที่คืนกรอบงบประมาณ					
เงินบออดหนุน	-	-	(338,681,768.66)	-	(338,681,768.66)
เงินงบประมาณ	-	-	-	-	-
รวม	35,000,000.00	1,016,088,386.65	2,099,487,976.05	1,486,000,000.00	4,636,576,362.70

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

27. การแก้ไขการแสดงรายการของงวดก่อน

สำนักงานได้แก้ไขการแสดงรายการเกี่ยวกับประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ โดยสำนักงานได้ปรับรายงานการเงินย้อนหลังเสมือนว่าการแสดงรายการดังกล่าวได้ถูกแก้ไขในงวดที่รายการนั้นเกิดขึ้น ผลสะสมของการแก้ไขการแสดงรายการดังกล่าวแสดงได้ ดังนี้

	หน่วย : บาท		
	ตามที่รายงานไว้เดิม	รายการจัดประเภท	หลังจัดประเภทใหม่
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566			
ผลกระทบจากการวัดมูลค่าใหม่			
ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(4,551,659.00)	4,551,659.00	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	547,081,155.29	(4,551,659.00)	542,529,496.29
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2567			
ผลกระทบจากการวัดมูลค่าใหม่			
ของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(7,695,457.00)	7,695,457.00	-
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	575,266,740.37	(7,695,457.00)	567,571,283.37
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	206,249,241.98	3,694,354.00	209,943,595.98
ต้นทุนทางการเงิน	1,024,563.89	(550,556.00)	474,007.89
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	28,185,585.08	(3,143,798.00)	25,041,787.08

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2568

28. รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประกอบด้วย

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2568 และ 2567 ดังนี้

หน่วย : บาท

รายการ	2568				
	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
งบบุคลากร	100,034,100.00	-	-	100,034,100.00	-
งบอุดหนุน	85,702,900.00	-	-	85,702,900.00	-
รวม	185,737,000.00	-	-	185,737,000.00	-

หน่วย : บาท

รายการ	2567				
	งบสุทธิ	การสำรองเงิน	ใบสั่งซื้อ/สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงบประมาณ					
งบบุคลากร	84,569,200.00	-	-	84,569,200.00	-
งบอุดหนุน	95,675,300.00	-	-	95,675,300.00	-
รวม	180,244,500.00	-	-	180,244,500.00	-

29. การอนุมัติรายงานการเงิน

รายงานการเงินนี้ได้รับการอนุมัติให้ออกรายงานการเงินจากผู้บริหารของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2568

ภาคผนวก

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
รอบระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2567 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2568

คณะกรรมการตรวจสอบของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) มอบหมาย ภายใต้ข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยการตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2563 ในการสอบทานรายงานการเงิน ระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลที่ดี การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ และการกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

ในปีงบประมาณ 2568 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมแล้ว 11 ครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายดังกล่าว โดยในการประชุมได้มีการหารือร่วมกับฝ่ายบริหารของสำนักงาน ซึ่งสรุปสาระสำคัญของการดำเนินงานได้ดังนี้

1. การสอบทานรายงานการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานรายงานการเงินประจำปีงบประมาณ 2567 และรายงานการเงินประจำไตรมาสของปีงบประมาณ 2568 ซึ่งฝ่ายบริหารได้จัดทำขึ้น โดยได้พิจารณาในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ และได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมกับผู้สอบบัญชีเอกชนซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาเห็นชอบให้เป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน เพื่อรับทราบแผนการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสำหรับปีงบประมาณ 2568 และรับทราบผลการตรวจสอบตามรายงานการเงินและรายงานการประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยหารือเกี่ยวกับการปรับปรุงรายการสำคัญรวมทั้งประเด็นความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์กร

2. การสอบทานระบบการควบคุมภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานระบบการควบคุมภายในเพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งสอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานจากผลการตรวจสอบภายใน โดยได้ติดตามประเด็นการควบคุมภายในต่างๆ ที่สำคัญ และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน อีกทั้งให้ความสำคัญกับการนำเครื่องมือสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินงาน โดยให้นำกรอบ COSO2013 และรูปแบบ Risk and Control Matrix มาใช้ในการประเมินระดับการควบคุมภายในและวิเคราะห์มาตรการควบคุมภายในสำหรับจัดการความเสี่ยงสำคัญของหน่วยบริหารและจัดการทุน นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงาน สำหรับปีงบประมาณ 2567 ตามแบบ ปค. โดยมีข้อคิดเห็นให้สำนักงานปรับปรุงรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในให้ครบถ้วนและชัดเจนยิ่งขึ้นแล้ว

3. การสอบทานการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบได้รับทราบความคืบหน้าการบริหารความเสี่ยงจากการประชุมหารือกับผู้บริหารและฝ่ายบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรที่ผ่านมาและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรในปี 2568 ซึ่งสำนักงานให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยนำแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล COSO ERM 2017 มาเป็นกรอบการบริหารความเสี่ยงของสำนักงาน โดยได้เสนอแนะให้สำนักงานพิจารณาทบทวนประเด็นความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมถึงการปรับโครงสร้างภายในในการบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กรให้ดียิ่งขึ้น

4. การสอบทานการกำกับดูแลที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการกำกับดูแลที่ดี (Good Governance) ของสำนักงาน โดยพิจารณาระบบการกำกับดูแลองค์กรผ่านการสอบทานรายงานผลการดำเนินงานด้านการควบคุมดูแลกิจการ และรายงานผลการตรวจสอบในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่าสำนักงานมีระบบการกำกับดูแลที่ดีและมีการส่งเสริมคุณค่าการกำกับดูแลที่ดีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

5. การสอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

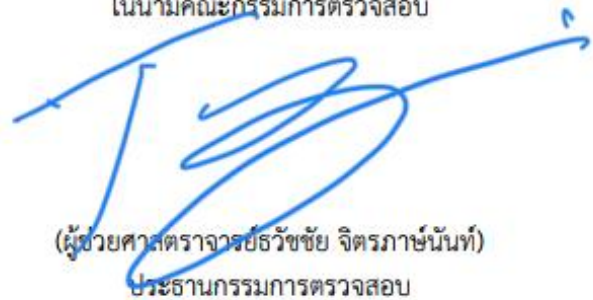
คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการดำเนินงานของสำนักงานให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยสอบทานรายงานผลการตรวจสอบภายในอันมีวัตถุประสงค์การตรวจสอบที่ครอบคลุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร โดยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ควรระดมมาตรการบริหารจัดการโครงการรับทุนวิจัยไว้เป็นข้อกำหนดในสัญญาให้ทุนและระเบียบข้อบังคับให้ชัดเจน พร้อมทั้งใช้บังคับกับโครงการรับทุนวิจัยให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

6. การกำกับดูแลงานตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาความเป็นอิสระ แผนงาน และผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับความเพียงพอของทรัพยากรด้านการตรวจสอบภายใน โดยได้ติดตามงานตรวจสอบภายในตามที่ได้มอบหมายและตามแผนการตรวจสอบภายในที่กำหนดไว้ และเสนอแนะให้ดำเนินวิธีการตรวจสอบในเชิงวิเคราะห์และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้ดีขึ้น และให้ติดตามสำนักงานให้มีการดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบตามลำดับความสำคัญให้ครบถ้วน

โดยสรุป คณะกรรมการตรวจสอบได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากคณะกรรมการ ผู้บริหาร คณะทำงาน ผู้สอบบัญชี และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้ระบุไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ โดยใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวัง ความรอบคอบ และมีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ ตลอดจนได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์สูงสุดของสำนักงาน

ในนามคณะกรรมการตรวจสอบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธวัชชัย จิตรภาชน์นันท์)
ประธานกรรมการตรวจสอบ

รายงานการประเมินผลการดำเนินงานของ สอวช. ประจำปี พ.ศ. 2568

พระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 โดยมาตรา 24 และ 25 กำหนดให้มีคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของ สอวช. เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

มาตรา 31 กำหนดให้คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ สอวช. โดยผู้ประเมินภายนอกที่เป็นกลางอิสระ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด และ

คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ในการประชุม ครั้งที่ 8/2568 วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2568 ได้มีมติเห็นชอบ 1) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 2) ผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และ 3) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนภายใต้ สอวช. และผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุนภายใต้ สอวช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ ในผลงานที่สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ เพื่อประกอบการกำกับด้านคุณภาพ

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สอวช. ตามกรอบการประเมินของ ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่คณะอนุกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการเห็นชอบ โดยมีผลการประเมินในระดับ ดีมาก เท่ากับ 98.78 คะแนน ซึ่งมีผลคะแนนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 1.33 คะแนน (ปี 2567 = 97.45 คะแนน) ทั้งนี้ ตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานจำแนกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 : การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน และ องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย มีผลสำเร็จดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของ สอวช. ตามกรอบการประเมินของ ก.พ.ร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตัวชี้วัด 2568	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าเป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
		ขั้นต่ำ (50 คะแนน)	ขั้นมาตรฐาน (75 คะแนน)	ขั้นสูง (100 คะแนน)		
องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน	70					
การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินงาน (Performance Perspective)						
1.1 จำนวนข้อเสนอนโยบาย มาตรการ กฎหมายและ กลไกเพื่อส่งเสริมการ ปฏิรูปและการพัฒนา อววน. ที่ผ่าน คณะกรรมการหรือ คณะอนุกรรมการ ระดับชาติหรือกระทรวง	45	4 เรื่อง	5 เรื่อง	6 เรื่อง	7 เรื่อง บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	45
1.2 ผลงานการวิจัยเชิง นโยบาย อววน. ที่ผ่าน คณะกรรมการ/หน่วยงาน ภายนอก และถูกนำไป ใช้อ้างอิงเพื่อการพัฒนา นโยบาย/มาตรการ หรือ เผยแพร่ในวารสารระดับ นานาชาติ	15	4 เรื่อง	5 เรื่อง	6 เรื่อง	13 เรื่อง บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	15
1.3 การสร้างแพลตฟอร์ม การยกระดับศักยภาพ ผู้ประกอบการนวัตกรรม	5	เกิดกลไก/มาตรการ/ นโยบายใหม่ภายใน แพลตฟอร์มฯ จำนวน 1 รายการ	เกิดกลไก/มาตรการ/ นโยบายใหม่ภายใน แพลตฟอร์มฯ จำนวน 2 รายการ	เกิดกลไก/มาตรการ/ นโยบายใหม่ภายใน แพลตฟอร์มฯ จำนวน 3 รายการ	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	5
1.4 แนวทางการยกระดับ ความสามารถในการ แข่งขันด้านโครงสร้าง พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ โดย IMD	5	-	บทวิเคราะห์อันดับ ชีตความสามารถ ในการแข่งขันของไทย ประจำปี 2568 ใน ด้าน อววน.	<ul style="list-style-type: none"> • ทบทวนเป้าหมายตัว ชีวัดเพื่อการยกระดับ • รายงานการติดตาม แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ตามแผนงาน โครงการฯ เมื่อปีที่แล้ว 	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	5

ตัวชี้วัด 2568	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าเป้าหมาย			ผลการ ดำเนินงาน	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
		ขั้นต่ำ (50 คะแนน)	ขั้นมาตรฐาน (75 คะแนน)	ขั้นสูง (100 คะแนน)		
การประเมินศักยภาพการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย (Potential Perspective)						
องค์ประกอบที่ 2 การประเมิน ศักยภาพขององค์กรมหาชน	30					
2.1 การประเมินระดับ ความพร้อมรัฐบาลดิจิทัล หน่วยงานภาครัฐ (DG Readiness Survey)	10	ได้ระดับ 3 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 4 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	ได้ระดับ 5 ขึ้นไป ใน 4 มิติ	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	10
2.3 การประเมินสถานะของ หน่วยงานภาครัฐในการ เป็นระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	10	300 คะแนน	400 คะแนน	470 คะแนน	435.76 คะแนน คิดเป็นค่าเป้าหมายที่ 87.77 คะแนน	8.87
2.3 การควบคุมดูแลกิจการ ของคณะกรรมการ องค์การมหาชน	10	ร้อยละ 70	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100	บรรลุเป้าหมายขั้นสูง	10
คะแนนรวม						97.45

รับมือความท้าทายที่สำคัญของประเทศ
(Grand Challenges) อย่างเป็นระบบและยั่งยืน
ด้วยกลไกการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.)
โดยมี "สอวช. ขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุก
ในการวางรากฐานและกำหนดทิศทางด้าน อววน.
เพื่อสร้างความพร้อมของประเทศให้สามารถ
รับมือกับความท้าทายและคว้าโอกาสในอนาคต"

